

Incipit expositio omnium Hymnorum
per annum secundum curiam.

264

Primo
dierum
omniū.

Materia hu
i^o hym
ni ē lau

datio & cōmōdatio diei. Iō
prim^o dies dī dñic^o dies re
spectu oīum dierū: quā tali
die xp̄s resurrexit: mūdum
cōdidit. i. formauit: & nos
a morte liberauit: & hoc ē
quod dicit p̄sequēter: (Primo
die: & oīum) i. a p̄rio uel in
primo oīum dierū est dies
dominicus. (Quo die mū/
dus extat cōditus) i. factus
fuit mūdus. uel in quo die
(Resurgēs conditor). idest
tali die christus resurrexit:
& tali die liberauit nos a
morte. idest a manibus dia
boli & infernum expolia
uit: ergo ipse christus (Libe
ret nos uicta morte). i. da

la uinciuta morte: ideo di
es dominicus est soli p̄æ
uioꝛ & maior omnib⁹ aliis
diebus tali rationæ. (Sur
gam⁹ omnes ocius). idest
omnes surgamus ocius. i.
citius. idest cito a peccato.
(Procul). idest longe. (Pul
sis torporibus). idest surga
mus pulsus torporib⁹. idest
a uitis & peccatis: non so
lum surgamus sed etiam
(Quæramus pium). idest
christum. (Nocte). idest
quia de nocte debem⁹ sur
gere de lecto & christum
laudare. (Sicut prophetam
nouimus). i. sicut dicit Da
uid. Media nocte surgebā.
& quia media nocte debe
mus surgeꝛ ut ipse christus
(Audiat nostras preces:
nostras orationes: (Que)
pro &. (Et porrigat). idest
demonstrat uel ponat sua
manū dexterā nobis. i. det

A ii

nobis suū adiutorium suæ
misericordiæ. & (Nos expi
atos). i. expeditos uel pur
gatos uel absolutos. (Sor
dib⁹). & a uitiis & peccatis.
(Reddat nos sedibus polo
rū). i. cælogæ. (Ut q̄q̄ sacra
tissimo). i. nos q̄cūq̄ psalli
mus. i. cātā⁹ dño. (Horis
q̄tis). i. noctis: q̄a ī nocte
hō q̄scit in sacro tpe quo
ipse x̄ps resurrexit. i. huius
diei dñicæ. (Muneret nos)
i. donet nob̄ p̄miū ī die iu
dicii. i. meritū. (Dōis b̄tis)
i. cū b̄tis p̄miis: q̄a ī tali tē
pore sacratissimo. i. ī die iu
dicii qlibet recipiet meritū
suū. (Iā nūc p̄na claritas)
o p̄na claritas iam nūc. i.
mō (Postulamus te). i. pre
camur. (Affatim). i. abūdā
tēr. (Ut sordidās libido. i.
luxuriā brutta. (q̄) pro &
(Oīs actus nōxi⁹). i. oīs ac
tus nocius absit a nobis. i.
longe sit a nobis. (Ne feda
sit uel lubrica cōpago n̄ri
corpis). i. ne cōpago. i. piū
ctio n̄ri corpis sit feda & fe

rida uel lubrica. i. apta uel
pata ad luxuriā: p̄ quā cō
pōnez oīs hō cōponit ex
aīa & corpore: (Ne creme
mur). i. ne p̄uiemur uel tor
mētemur. (Acrius) fortiter
(Ignib⁹). i. tormētis. (Auer
ni). i. īferni: auernus. i. sine
delectatiōe: q̄a in inferno
non est aliq̄ delectatio: sed
sūma miseria. Etiā auern⁹
est locus in īferno ubi sem
per ē ignis in quo loco īpiū
semp cruciant̄. (Ob hoc re
dēptor q̄sumus). i. o redē
ptor ob hoc. i. pp̄ hāc rē: q̄
sumus. i. rogamus te (Ut di
luas n̄ra probra. i. pctā no
stra & uitia. (Et cōferas no
bis). i. dones nobis te. (Be
nign⁹ p̄moda). i. utilia (Pe
rennis uita). i. p̄petualis ui
tæ. (Quo carnis actu exu
les). quo pro ut: uel q̄a nos
effecti exules. i. nos sc̄i exu
les. i. p̄grini a cœlesti p̄ria
actu carnis. i. p̄ opationem
& pctm̄ carnis. (Effecti lip
si celibes). i. meremur. id ē
meritamur eē facti celibes

i. celestes. (Ut nos cernui)
i. nos respicientes. (Cana-
mus melos). i. dulce cantu
coide & ore tuæ gloriæ.
(Amé). i. sine defectōe vel
defectu. a. i. sine: & mene. i.
defectu. idē amé. i. sine de-
fectu. uñ luna dicit mēne
i. deficiens: quia omni mē-
se deficit. inde amen. i. sine
defectu. i. sine initio & fi-
ne: & ita determinat. Amé.

2 **E**terne rerū
conditor. Mater
a hui⁹ hym-
ni est cōmēdatio & lauda-
tio dominici diei cū dicitur
(Eterne rerū conditor). Et
distinguedū est qd sit inter
eternū: ppetuum: sempiter-
nū: & tēporale. Eternū est
qd caret principio & fine.
Perpetuū est qd habet prin-
cipium cū tpe: & sine tpe.
Sēpitemū est qd habet pī-
cipiū sub tpe: nec habebit
finem: ut creatio aīæ: Tpa-
le ē qd incipit cū tpe & hēt
finē: ut corpus hoīs: & hoc

265
est quod dicitur. O eterne.
i. o deus qui non habuisti
principium nec habebis fi-
nem. & o cōditor. i. factor
rerū (Qui regis diē. q̄) pro
& (Et regis noctē) & dispo-
sitionē huius mundi: & gu-
bernas diuersa tēpora: (Et
das tpa temporum). quia
aliquando das tpa æstatis:
aliquñ ueris: aliquñ hyemis:
aliquando autūni. Et quē-
a dmodū sūt quattuor tem-
pora anni: ita sunt quattuor
elemēta: ut ē ignis: aer:
terra: & aqua: & ipse deus
dat nobis ista diuersa tpa:
(Ut alleuet fastidiū). i. tedi-
um. q̄a si semp æstas esset
nobis tediū: & si semp esset
hyems: esset tediū: & si sem-
per esset dies: esset nobis te-
diū & fastidium: q̄a miser
homo semp esset in labore
nimio: ideo deus posuit ter-
minū laboris ut est dies: &
posuit terminū pausatiōis
sive requei ut hō quiesceret a
labōrē: ut est nox. uñ si sem-
per eēt nox hō deficeret: &

si semp esset dies: laborando semp paret. (Præco diei iā sonet). Iā p̄co. i. beatus ioānes baptista fuit p̄co. i. p̄cōizator: diei. i. xp̄i: dū annuntiauit eū qñ dixit: Ecce agn⁹ dei. i. mūdo isto (Noctis pfūde puigil). i. fortiter uigilādo nūtiāuit xp̄m. pfūde noctis. i. i inferno. s̄ctis p̄rib⁹. (Sōet). i. manifestādo ipsis p̄ribus s̄ctis qualiter christū mundo p̄dicauit & baptizauit. (Et nocturna lux uiātib⁹). Et nocturna lux fuit: id est q̄a fuit nocturna p̄dicando. i. in isto mūdo obscuro. uiātib⁹. i. ambulātib⁹ ad xp̄m. (Noctē a nocte segregās). i. diuidēs noctē. i. aīaꝝ peccatricē uolētē agere penitentiā de peccatis suis ab illa aīa q̄ deū derelīqt & non penitētiā agere curauit. (Hoc excitator lucifer). & sicut lucifer suo motu (Soluit). i. destruit. (Caligineꝝ poli). i. obscuritatē cæli añ se. ita beat⁹ ioānes d̄struxit

obscuritatē h̄ticoloz i aduētu xp̄i. Iā d̄f. (Oīs chorus). i. societas oīs. (Errorū uīā nocendi deserit). Item qui libet p̄latus siue sacerdos dicit lucifer. i. ferens luceꝝ debet lucere in nocte hui⁹ mūdi per exēplū & p̄dicationē soluere & destruere caliginē. i. peccatū populi ut d̄stat. i. dimittat uīā peccati: & sic peccator audita p̄dicationē p̄latis fortificat & recipit uires siue fortitudinē: quēadmodū nauta recipit uires i orta luciferi: & hoc ē qd̄ d̄f. (Hoc nauta uires colligit). i. sicut nauta. i. naucler⁹ uel marinari⁹ colligit. i. recipit uires. i. fortitudinē dū freta. i. tēpeſtas fatigat tpe noctis ut non submergat: s̄z luceſcēte lucifero naucler⁹ recipit uires & p̄fortat sic p̄cōr audita p̄dicationē a lucifero. i. a p̄lato recedit a choro errorū. i. a societate p̄cōrū. & colligit uires. i. uirtutes & grāꝝ dei. (Et freta pōti). i. tempeſtas

diaboli. (Mitescūt). i. māsuf
escūt circa pcōrē: & hoc ē
qd̄ d̄f. (Hoc ip̄a petra eccle
fiæ) exēplū beati petri q̄ est
fūdamētū ecclesiæ. (Dilu
it). plorādo peccatū; trinæ
negatiōis: & sicut nauta p̄/
nimio labore noctis fatiga
tur ad litt⁹ tēdit ut ibi uires
suas aliquātulū recipiat. sic
aīa fatigata nimio labore
uitioꝝ & peccatoꝝ ad por
tū. i. ad christū currit p̄ ofe
sionē & colligit uires beata
opationis. & freta. i. ebulli
tiones. ponti. i. huius mūdi
māsufescūt: & qa sic ē. (Sur
gamus omnes strenue). i.
sollicite qa gall⁹ multis ui
cib⁹ d̄ nocte excitat pigros
& sōnolētos: & iacētes ad
surgēdū & laborādū & ui
gilādū. Sic christus uel epi
scopus uel quilibet p̄latus
cārādo quēadmodum (Et
gallus). siue p̄dicādo. (Ex
citat nos iacētes). in pecca
to manētes. (Et somnolen
tos i crepat). i. redarguit si
ue rēphēdit negātes & sō-

266
nolētos. i. dormiētes in pec
cato & nolentes surgere a
pcō. (Gallo canēte spes re
dit). quādo cunq; aliquis
infirmat de nocte tempe
statur & diē desiderat uide
re ut recipiat spē alicuius re
creationis: ergo quicūq; ē
in peccato ē ifirmus: & si
cut infirmus recreat gallo
canēte. sic peccator p̄ dica
tore canente spes. i. fiducia
recuperādi sanitatē. (Refū
ditur). i. reddit iuxta illud
euāgelii. In quacūq; hora
peccator. & tūc (Mucro la
tronis p̄ditur). i. ascendit.
& loquitur per exemplum
Consuetudo latronū ē tē
pore nocturno esse extra ci
uitatē ī loco periculoso ad
occidendū expoliādum &
dep̄dandum: sed dum dies
incipit clarescere abscondit
arma: iō dicit mucro. i. lan
cea uel spata. latro. i. ipse
diabolus & oīa eius sūt in
fidia tentatiōes quæ inter
ficiūt homines p̄pter pec
catum: & tūc arma diabo

li abscondunt quando (Fi
des reuertitur lapsis). pec-
catoribus per penitentiam
& p̄dicationē audiendo a
gallo. i. a p̄dicatore: ideo se
quitur. (O iesu respice labē
tes). i. cadētes siue discurrē
tes in peccato. (Et tu uidē
do corrige). siue castiga
nos. (Si respicis). i. si mise
reris. (Lapsi). i. peccatores.
(Stabant). i. manebunt si
ne peccato. & tūc (Culpa)
i. peccatum. (Soluiſ). i. de
struitur. (Fletu) lachryma
rum. (Tu lux). o chris̄te q
es lux. (Refulge). i. illami
na. (Sensibus) nostris: qua
si per cognitionem & per
fectionem sensuūz cogno
scitur uia bona a mala. (Et
dilue). i. remoue a nobis.
(Somnum mentis). i. pec
catum siue malam cogita
tionē mentis. (Ut primum
nostra uox). i. nostra laus.
(Sonet). i. laudet te chris̄te.
(Et soluamus ora): idest
aperiamus ora ad referen
dum gratias tibi chris̄te.

Octe surgen

tes uigilemus
omnes. (Ma
teria huius hymni est inuo
catio quā nobis facit ut sur
gamus de nocte & hoc est
quod dicitur. O fratres sur
gamus a uitiis ad uirtutes.
& o oēs uigilemus & perse
uerem⁹. (Sēper ī psalmis)
i. in oñonibus & bonis opi
bus. (Meditemur). i. cogi
temus mortē: quia qui co
gitat in morte affligit cor
pus & non tam cito delibe
ratur ad peccandum: unde
dicit Salomon. Memora
re nouissima tua & in eter
num non peccabis. i. hēas
in memoriā finem & mor
tem tuā & nō peccabis. no
ste. i. de peccato. (Et cana
mus dño). i. cantemus do
mino. (Hymnos). i. laudes
(Dulciter). non tedio: sed
dulciter. i. suauiter cātem⁹
laudes dei. (Totis uirib⁹).
animæ & corporis: quia to
tū cor & totū corp⁹ itra &

extra teneſ homo laudare
 deū: (Vt pio regi pariter ca-
 nētes).i. ut nos pariter ca-
 nētes pio regi.i. cum aīa &
 corpe debem⁹ deū laudaſ:
 (Vt mereamur ingredi).i. i/
 trare (Aulā celi).i. camerā
 beatitudinis eternæ (Et ſi-
 mul) cū ſuis ſāctis merea-
 mur (Ducere).i. portare:
 (Beatā uitā): ut mereamur
 ingredi ut dictū ē. (Præſtet
 hoc nobis deitas beata).i.
 deitas beata pſtet. i. donet
 nobis hoc ſcilicet ut poſſi-
 mus itrare in eternā gloriā
 & laudare ſuū nomē: unde
 deitas patris & deitas filii
 & deitas ſpiritus ſancti do-
 net nobis intrate ad ſuam
 gloriā: (Cuius omnis glo-
 ria roboratur).i. reſonatur
 ſiue laudatur mundo.

ecce umbra noctis).i. ob-
 ſcuritas noctis .i. peccati.
 (Tenuatur).i. ſubtiliaſ uel
 annihilat pccm: qa ut dictū
 eſt ſupi⁹ ſurrexim⁹ d nocte
 .i. de peccato: ergō nox uel
 umbra noctis dpelliſ: dies
 aut appropinqt: qa (Auro-
 ra lucis).i. xp̄s dī aurora:
 qa ſicut aurora ē iter diē &
 noctē ita xp̄s fuit inter deū
 & peccatorē. (Rutilans).i.
 ſplēdēs. (Coruſcat).i. illu-
 minat: uñ xp̄s dī aurora lu-
 cis: qa ſicut aurora expellit
 noctē & iducit diē: ſic xp̄s
 expellit diabolū ſiue tene-
 bras & obſcuritates aīarū
 n̄arē & aurora diē q̄ſi hñs
 aureū colorē: qa coruſcat
 & illumiat mūdū & mētē
 n̄am. & iō (Rogitem⁹).i.
 rogam⁹ (Cū ſti).i. oēs: (Po-
 tētē totis uiribus).i. uirtuti-
 bus aīæ & corporis. rogate
 mus omnipotētem qa pōt
 omnia & oīa tenet in ſua
 poteſtate & ſolus de nihilo
 cūſta. i. oīa creauit & p̄ta
 diſpoſuit. (Vt deus noſter

4

Recce iam no-
 ctis. (Materia
 hui⁹ hymni eſt
 de materia dei & diciſ (Ec-
 ce) quidem aduerbium de
 moſtrandi ad oculum. (Iā

miserat⁹ omnē).i. ipse de⁹
miserando reddat nos : &
ga nos redemit hēat mise/
ncordiā d nobis &(Pellat
oēm lāguorē).i. ī firmitatē
uel oē peccatū.&(Tribuat
salutē).i. donet uitā eternā
aīæ & corporis. Et donet no
bis pietate p̄ris).i. cū uolū
tate p̄ris : (Regna)celorū.

Am lucis or
to fidei. **M**a
teria hui⁹ hym
ni est deprecatio ad deum
ut nos remoueamur.i. re/
cedam⁹ ab omni peccato:
& hoc ē qd̄ dicē. (Iā orto)
.i. leuato. (Sidere lucis).i.
stella lucis.i. christus q̄ fid⁹
est & cognitio dei patris : &
nos (Supplices).i. humiles
īn ortu solis .i. in principio
diei (Precemur).i. rogem⁹
christum : (Ut in actibus di
urnis).i. in omnibus operi
bus nostris usq̄ ad occasū
solis .i. usq̄ ad finē uitæ no/
stræ ut non declinemus in
aliquo peccato. (Cōseruet

nos a nocentibus actibus)
.i. a peccatis & tentationi
bus diaboli dum sumus in
mundo isto. (Linguam re
frenans tēperet).i. ipse de⁹
debeat refrenare linguam
nostram a malis : q̄a inter
omnia membra corporis
& specialiter sensuum nul
lum ita nocuum sicut lin
gua: ideo claudē sub dua
bus portis labiis & dētibus
& uno iētū multos interfic
it. & iō q̄a ē mēbrū tā no
ciuū in principio diei talis
fit petitio ut de⁹ refrenās .i.
cōfringat linguā nostrā : &
eā tēperet (Ne horror litis)
.i. pauor uel deceptio .i. gra
uamētū litis .i. diaboli cū tē
por uerti discordia & petra
scādali (Insonet).i. īteri⁹ so
net ī corde. & (Visum fouē
do p̄tegat).i. coopiat uisuz
n̄m .i. oculos n̄ros fouēdo
.i. nutriēdo ip̄m uisuz ī bo
nis opibus : (Ne uanitates
hauriat).i. ne uisus hauriat
.i. attrahat siue uideat ea q̄
sunt p̄traria aīæ & corporis

iuxta illud. Auerte oculos
meos ne uideat uanitate.
& non solum uisus oculorum
nrorum sit mundus: sed etiam
cordis sint pura a mala cogi-
tatione & operatione: quia ex
corde exeunt cogitationes
malae: homicidia: furta: pu-
ria: rixae: adulteria & similia
(Et uecordia). i. stultitia
peccandi (Absistat). i. longe
sit a nobis uel recedat. (Et
parcitas). i. temperantia (Cibi
quod) p & (Potus) terat). i. pte-
rat siue frangat (Supbia car-
nis): pro qua supbia homo pue-
nerit ad damnationem anime &
corpis. (Ut cum dies absces-
serit). i. christus recesserit a no-
bis pro mala operatione uel ui-
ta nostra (Deficiet nocte). i.
mortuus nobis pro peccatu
quid est faciendum nos ipsi dum
sumus in mundo isto. & ita
(Vita canam). i. citemus
siue dicamus (Gloriam) deo
(Per abstinentiam) & bonam
operationem: quia dies absces-
serit possimus dicere dies au-
tem appropinquabit.

268
Vn̄ sancte
nobis. ¶ Mate-
ria huius hym-
ni est de precare. i. rogare spi-
ritum sanctum in hac ho-
ra. i. in hora tertiarum: in qua
hora adam peccauit in para-
diso: & hoc est quod dicit (O
sancte spiritus) tu qui es (Un̄
cum patre & filio): & tu qui
es (Promptus). i. paratus.
(Nunc dignate ingeri). i.
descendere super nos tali
hora tertiarum quali hora
adam peccauit in paradiso
& eiectus fuit de paradiso:
(Nostro refusus pectori).
Dicis refusus a fundo tur-
dis. i. spargere petimus ut
spiritus sanctus iterum infun-
datur super nos: quia primo
accipitur gratia spiritus san-
cti in baptismo: postmodum
propter peccatum talis gratia
perditur: sed recuperat per
penitentiam: ideo dicit refu-
sus. i. iterum fusus gratia spi-
ritus sancti ueniat nostro pe-
ctori. i. cordi nostro. (Os lin-

gua mens sensus uigor).i. formido.(Cōfessioe psonēt).i. p̄fiteantē. i. patrē & filiū & spiritū sanctū eē unū deū ut ipse spiritus sanctus qui tali hora ternarum inflāmauit apostolos(Caritas ei⁹).i. amor spirit⁹ sācti &(Flāmescat).i. ardeat in nobis(Igne)spūs sancti: & ardor siue caritas spūs scī (Accēdat).i. illuminet nos siue p̄xios speciali amore. (Presta pater piissime) &c.

7 **R**ector potēs uerax deus.

Materia huius hymni est de qualitate aeris: q̄a ī meridieliquē est magnus calor & solet nocere rebus scilicet semini- bus arboribus & fructibus & etiam animæ & corpori: ideo debemus rogare ipsū rectorem potentem ut extinguat talem fetorem nocium: & extinguat in nobis flāmas uitioꝝ nostroꝝ & effundat ī nobis uerā ca-

ritatē non solū in hora tertia: sed etiam in hora sexta debemus deum rogare in qua hora sexta adā fuit deiectus de paradiso: & quia adam per superbiā fuit deiect⁹ de paradiso: nos illuc reuertamur per orationem & bonā operationē & hoc est qd̄ dī o(Potēs): q̄a potes omnia. &(Rector): q̄a regis oīa. (O uerax deus): q̄a nūq̄ fallis ī p̄missionibus. (Qui t̄pas uices rerū) .i. mitigas t̄pa reg: (Et m̄ae instruis).i. ordias splēdore solis & struis(Meridiē ignibus).i. cū calorib⁹. ergo in nobis(Extigue flāmas).i. calores uī iras. (Litiū).i. cōtētionū uel multarū cogitationū uī uitioꝝ & nō secū dū usū grāmaticæ pōt dici litiū: q̄a quotiēs imponitur post t uocalis sequēte i recipit sonum t exceptis p̄cedētibus s uel x. ut cōbustio & cōestio. & liciū lici ē īstrumētū texēdi. (Aufer a nobis noxiū calorē): q̄a qdā

calor est bon⁹ & non ē nocivus : ut calor caritatis & amoris: & qdā ē calor nocivus q nocet aīā & corpori: ut calor carnalis & vitiōre: & (Cōfer) .i. dona (Salutē corpore) & animarū: & dona nobis (Verā pacē cordiū) & salutē cū xp̄s post q surrexit nihil aliud dedit in primis apostolis nisi pacē cum dixit: Pax vobis &c.

.i. q nō variaris nec morieris (Determinans tempora diurnæ lucis) .i. quottidiāis (Successibus) .i. distinctio nibus: qā horæ diei distinguuntur ut apparet in ortu siue in cursu solis: qā sol distinguit horas dies & tēpora anni: qā quando sol est in principio diei uel in hora tertiarū uel sexta uel nona & sic de singulis. & tunc deus est determinās tēpora diurnæ lucis: etiā ī anno determinantē tempora: qā quādo ē æstas quādo ē uer quādo est autūnus quādo hyems: & qā tu de⁹ tenax uigor facis hæc: (Largī) .i. dona nobis (Clare uespe) .i. clare finē nr̄æ uitæ & exitus. (Quo) p ut: (Vita nr̄a decidat) .i. cadat in aliquo peccato: (Sed gloria perēnis' istet) .i. supstet pp (Præmiū) .i. p̄miū (Sacramentis) tūc mors dicit sacra qñ homo morit sine peccato mortali & morit cōtritus & confessus propter remis

8

Erū deus tenax uigor.

¶ Materia huius hymni est q nō solū ī hora sexta deus est deprecandus: sed etiam in hora nona ī qua hora migravit de mundo ad patrē & nos debemus migrare. .i. trāfire d̄ uitiis ad uirtutes & d̄ peccato ad penitentiā & hoc ē quod dicit o (De⁹ tenax rerū uigor) .i. ex ui. .i. ex conatu uel ex uirtute. & d̄ tenax qā omnia tenet sub sua potētia & dominatione & tu deus (Permanēs imotus)

tionem peccatorum.

IVCIS creator optime. **M**ateria huius hymni est facere orationem ad christum: quia sicut christus precipit in mane iunctum uespem uocari diem: ita christus audiat nostram orationem & hoc est quod dicitur (O deus creator optime) .i. o deus omnium creator (Lucis) .i. angelorum: quia quando dixit fiat lux & facta fuit lux: intelligitur de angelica natura. (Et proferens) .i. donas nobis (Lucem dierum) .i. filium tuum: dierum .i. apostolorum qui uocantur dies: (Et lux mundi pangs originem) .i. initium (Nouae lucis) .i. nouae legis: (Primordiis mundi) .i. apostolis qui fuerunt lux mundi quando christus dixit in cena: mandatum nouum do uobis: quod mandatum fuit noua lex. (Qui mane iunctum uespere die uocari precipis) .i. tu precipis

diem & noctem uocari unum diem naturalem ut dicitur factum est uespere & mane dies unus. uel precipis mane .i. diuinitatem iunctum uespere nostrae carni uocari diem quae caro obscura est precipis uocari diem .i. christum qui dies est: (Tetrum chaos illabit) .i. tetrum .i. obscuritas. chaos .i. nostrum peccatum & obscuritas uitiorum nostrorum. uel tetrum chaos .i. uallis uel spatium quod est in celum & infernum illabit .i. discurrit super nos: ergo o christe (Audi nostras preces cum fletibus): ut talis obscuritas a nobis recedat & destruat ut anima nostra saluetur. (Ne mens grauata crimine) .i. cor grauatum peccato. peccator est (Exul) .i. extraneus uel alienus (Muner) .i. dona uitae aeternae. (Dum nil mens cogitat perenne) .i. dum nil cogitat querere christum qui est uita perennalis: (Sed illigat) .i. fortiter ligat. (Sese) .i. seipsum (Culpis) .i. peccatis. & ne mens sit grauata peccato (Pulset iti-

mū celorū).i. sonet & clamat siue q̄rat christū q̄ est intimū.i.dñs celoꝝ & toti⁹ mūdi & petat ueniā & misericordiā de peccatis suis: (Et tollat).i. habeat(Præmiū uitale).i. p̄m̄ium uitæ eternæ.(Vitem⁹ omne noxiū).i. omne peccatum: quia est nociu⁹ animæ & corpori. &(Purgemus omne pessimū).i. dū sum⁹ in mundo debemus purgare animam per penitentiā ut habeamus uitam eternā.

.i.affueta uel consueta pietate:(Sis p̄sul).i. custos cū tua clementia: ad nostram custodiā. (Procul recedāt somnia).i. deceptiones demonum recedant a nobis lōge. (Et noctiū fantasmatā).i.mutationes demonū siue appitōes demonū: quā ut homīes decipiāt appent multis modis ut dicit Augustinus. Venit tētator trās figuratus ī angelum lucis. nam nūc hic: nūc illic: nūc agnum: nunc lupū: nūc te nebras: nunc lucem se ostēdit siue dormiam⁹ siue uigilemus siue comedamus siue bibam⁹ siue quodcūq; opemur patus ē nos d̄cipe uñ ista dicunt fantasmatā noctiū.i.deceptōes.& nox diuidit̄ in sex partes. s. sero: cōticiuium: intēpestiuum galliciniū: crepusculum & mane. Sero ē quando nox imminet. i. antequā hoīes uadant cubitum. Conticiuium est quādo homines uadunt cubitum. i. ad dor-

10

SElucis añ terminum. **C**Ma-
teria hui⁹ hymni est deprecare deū in p̄cipio noctis: sicut deprecantur in p̄cipio diei: ut custodiat nos per totum diē. ita ut defendat nos per totam noctem. & hoc quod dicit. (O creator rerū poscimus te).i. petimus te: (Añ terminū lucis).i. anteq̄ de mūdo exeamus uel moriamur: (Vt solita clementia)

miendū . Intempestiuum est quādo homīes uel omnia iacēt : & aliqs nō opatur. Gallicinium ē quādo galli emittūt uoces siue cātāt. Crepusculū est quādo lux ē inter diē & noctē : & dicitur a creperō quod ē dubiū : qā maxima dubitatio ē an sit dies ; an sit nox. Mane est qñ aurora .i. lux orta de tenebris. Vnde O creator omniū regū (Cōprime) .i. interire (Nostrū hostē) .i. inimicū : ne nra (Corpora) ppter ipsius tētationes nec de die nec de nocte (Polluantur) .i. non fedantur.

Somno refectis artibus. **M**ateria huius hymni est nos surgere completo somno de lecto .i. de peccato : ut legitur in epistola. Hora est iam nos de somno surgere .i. de peccato : & hoc est qd dicitur : O deus pater postquam (Refectis artibus) .i. postquam

nostra membra sunt repleta & plena & reparata (Somno surgamus) .i. debemus surgeri de lecto .i. debemus spernere lectum siue relinquere .i. peccatum & debemus deū laudare .i. esse ad eius seruitium & (Deposceamus te) .i. rogam⁹ te patrē (Adesse) .i. eē præsens (Nobis canentibus te) .i. laudātibns tuam maiestatem : nō (Spreto cubili) .i. derelicto peccato & delectatiōe mūdāna debemus deū laudare : qā nō est speciosa laus in ore peccatoris. (Te lingua primū ꝑcinat) .i. lingua primū ꝑprio cōcinat .i. laudet te & non solum lingua sed cor (Ut ardor mētis ambiat) .i. circūdet te. (Tu sante sis exordiū) : ut o sante tu sis exordiū .i. principiū : (Sequētiū astuū) & nō operum. (Cedant tenebræ lumini) .i. tenebræ & obscuritates & peccata nra cedāt .i. a nobis recedāt & istæ obsecritates & ꝑcā dent locū

lumini).i.chfo.(Et nox di
urno fideri).i.diabolus ce-
dat nobis.i.ut hēam⁹ locū
cū diuino fidere.i. cū chri-
sto q̄a christ⁹ ē fidus reful-
gēs nostris sensib⁹.(Ut cul-
pa quā nox itulit).i.ut cul-
pa quā nox.i. diabolus itu-
lit.i.apportauit siue ī para-
diso per suā deceptionē pri-
mus homo ppetrari fecit.
(Lābescat).i.euanescat uel
d̄struat̄ (Mūer̄ lucis).i. do-
no dei:& q̄a ut talis culpa
d̄struat̄.(Precamur idē sup-
plices).i.nos humiles p̄ca-
mur idē deū(Vt noxas oēs
amputes).i.ut tu deus am-
putes oēs noxas.i. oēs res
nocibiles : uel oīa uitia &
peccata:(Vt lauderis ī ppe-
tuū ab ore canētiū.i.ab ore
oīum fideliū christianog.

o(Christe splēdor glorie)
.i.splendor patris(De luce
lucē pferēs).i.donans no-
bis.s.lucē.i.filiū suū de
luce.i.de patre & manife-
stauit te christum uenien-
tem in hunc mundum de
p̄na luce & filius ē(Fons)
.i.origo(Luminis).i.patris
uel spirit⁹ sancti.& tu chri-
ste(Dies diem illuminās).
dies.i.santos apostolos q̄
per predicationem eorum
illuminauerunt alios.(Ve-
rusq; sol illaber̄).i.o tu chri-
ste qui es uerus sol illabe-
re.i.descende:(Et micans)
.i.splendens.(Perpetim nī-
tore).i. perpetuo nomine.
(Tubarq; sancti spiritus)q̄
pro &.(Infunde).i. mitte
iubar sancti spiritus.i.splen-
dorem sancti spiritus(No-
stris sensibus)& non solū
uocemus te filium : sed uo-
cemus in patrem ut dicitur
(Votis).idest desideriis uel
p̄cibus(Vocemus te pa-
trem: patrem perennis glo-
riæ).idest uocemus te pa-
C.

2 **S**plendor pa-
ternæ gloriæ.
(Materia hu-
ius hymni ē credeī unitatē
in trinitate & trinitatem in
unitate : & hoc est qd̄ dicit

irem perēnis. i. ppetue glo-
ria: quia infinita est gloria
eius & uocemus te patres
potētis gratiæ. & ut ipse p̄
potētis gratiæ (Religet cul
pā lubricā). i. restringat cul
pā libidinis. i. luxuriæ. (In-
formet a ct̄^o strēuos.) & ip-
se splēdor gloriæ informet
strenuos actus. i. sollicitos
actus. i. honestos & bonos
mores & opatiōes. (Dētes
retūdat iuidi.) retūdat. i. frā
gat dētes inuidi. i. fortitudi
nis. iuidi. i. diaboli q̄ semp
seducit christianos ad ma-
le faciendum: (Casus secū
det asperos). i. ipse splēdor
gloriæ casus asperos secun
det. i. faciat in nobis aspos
casus: ut castiget nos pater
na uerberatione siue casti-
gatiōe: q̄ si pater castigat
filiū non occidit ipsū: ideo
dicit (Dōet gerēdi grām.)
ipse donet nobis gratiam
gerēdi. i. sustinēdi (Aspros)
casus ut sunt tentatiōes in/
uidi uel diaboli: ideo dicit
(Mētē gubernet:) eam ca-

stam ī fide p̄fecta. (Casto
fidei corpore). i. ut uiuamus
casto corpore: q̄ castitas
multū placet dō. fidei. i. ut
mēsura sit ī sancta fide ca-
tholica: iō dī (Calore fer-
ueat). i. fides n̄ra ferueat. i.
ardeat calore spiritus sācti.
(Fraudis uenena nesciat)
. i. mēs n̄ra nesciat uenena
. i. opationes fraudis. i. dia-
boli. (Christusq̄ nobis sit
cib^o;) christ^o ē nobis cibus
quātum ad corpus: q̄ ipse
creat escā corporeā nō so-
lum homini: sed etiā oīb^o
creaturis uiuētibus: ideo dī
cit dauid. domin^o regit me
& nihil mihi deerit. Itē chri-
stus est nobis cibus quātū
ad animam: ideo dicit ipse
ego sū panis uiuus. (Potus
q̄ n̄r sit fides). i. fides catho-
lica sit nobis potus ut ha-
beas fidē q̄ ipse christ^o sit
uere cib^o & sanguis ei^o uere
est potus (Leti bibam^o so-
bria). i. nos leti bibam^o so-
bria (Ebrietatē). i. audiam^o
moderatā & tēperatā præ-

dicationem dei: qa sicut ci-
 bus inebriat hominē. i. uer-
 bū dei inebriat. i. inflāmat si-
 ue accēdat mētē hominis
 in amore spiritus sancti: &
 sicut ebrius pdit memoriā
 & tradit oīa obliuioni. i. ad
 dementiamētum: sic qui
 plenus ē gratia spiritus san-
 cti obliuiscit omnium mū-
 danorū. exemplū de beato
 petro qui quasi ebr⁹ dixit.
 domine bonuz est nos hic
 esse oblitus omnium infe-
 riorū. (Let⁹ dies hic tran-
 seat.) i. hec dies p̄ris uita trā-
 seat & termineē cū letitia
 & gaudio sicut christus: sic
 n̄r cibus (Pudor sit ut dilu-
 culū.) pudor. i. castitas sit ut
 diluculū. i. luceat ut auro-
 ra. (Fides n̄ra uelut meridi-
 es) qa sicut ī meridie calor
 solis feruet ita fides n̄ra fer-
 ueat amore spirit⁹ sancti ut
 meridies. (Crepusculum
 mēs nesciat.) i. mēs n̄ra ne-
 sciat crepusculū. i. peccatū:
 crepusculū habet partes &
 noctis & diei. i. mēs n̄ra ha-

beat partem diei & nō no-
 ctis. (Aurora cursus pue-
 hit.) aurora. i. deus pater:
 cursus prouehit ad superio-
 ra. prouehit. i. ducit filium.
 puehit. i. manifestat suos
 cursus. i. suos actus uel su-
 as dispositiones. (Aurora
 totus.) i. ipse christus totus
 (Prodeat se.) i. manifestet
 se qui dicitur aurora totus
 est in substantia deitatis si-
 ue in substantia patris & to-
 tus pater est in uerbo. i. in
 filio & pater est unqs deus
 cum eo &c.

13

Mense celi
 cōditor. (Ma-
 teria hui⁹ hym-
 ni est diuisio aquarum qa
 deus diuisit in duas aquas
 aquarum: quarū partē de-
 dit celo & partē terræ. ideo
 dedit de⁹ partē aquæ terræ:
 ne calor dissiparet res mū-
 danas: & partē aquæ dedit
 celo: qa celum ē substātia
 ignea & ignis ē leuis ī aere:
 ideo si n̄ apposuisset aliud

firmamentū leuiter totum
celum combureretur. Sed
queritur quomodo māet
aqua super ignē? Dicit Au-
gustin⁹. fortitudo ignis coa-
gulat aquas. Sed qñē cur
celū sit mobile uolubile &
rotūdū quomodo aq̄ ma-
net super ignem? dicit Am-
brosius p̄ exemplū multa
corpora exterius sunt rotū-
da interius sunt quadrata
sic potest esse celum. Item
purus æther dicitur spiritus
igneus q̄a totus ē ignis uel
igne⁹ & nisi unda superio-
ris aquæ tēperaret terrā in-
tenderet & ruptā in pulue-
rē redigeret. i. reduceret &
hoc ē qđ dicit (Immeſe ce-
li p̄ditor.) o immeſe. i. sine
mēſura. o cōditor celi. i. fa-
ctor celi. o xp̄e q̄ (Diuidēs
fluēta aq̄). i. diſpūſti fluē-
ta aque. i. curſus aquarū ne
ſimiles eſſēt aquæ ſuperio-
res & inferiores. & (Ne p̄fun-
derēt mixtas res:) q̄ ſunt in
mūdo uel ſuper faciē terræ
(Dedisti celū limitē) i. de-

disti limitem qđ est celum
& fecisti ipſum celū termi-
nū inter aquas ſuperiores &
inferiores. & ſicut de⁹ diui-
ſit aquas ita nos debemus
diuideſ aquā n̄. e. fontis ut
ſicut la chrymæ: q̄a p̄n⁹ de-
bem⁹ ploraſ ī corde: q̄a ibi
debēt eē aquæ compūctio-
nis & poſtmodū lachrymæ
cordis debēt appere in ocu-
lis ne mixta confundent̄. i.
homo qui mixtus ē ex ani-
ma & corpore. (Firmās lo-
cū celeſtib⁹). i. tu deus fir-
mās locū celeſtib⁹. i. ange-
lis q̄ p̄ &. & ſimul firmās
locū (Riuiulis terræ) & no-
bis q̄ ſum⁹ de terra: (Ut ur-
da). i. aq̄ (Tēpet flāmas). i.
ardores ſiue ignē firmamē-
ti ne flāmæ (Diſſipent ſolū
terræ). i. eqlitatē terr̄: q̄a pu-
rus ether d̄ ſpiritus igneus
q̄a niſi unda ſuperioris & in-
ferioris aquæ tēperaret ter-
rā icēderet. i. arderet & diſ-
ſiparet oīa. (Infunde nunc-
piſſime donum perennis
gr̄e). i. o deus iſunde. i. do-

na nobis donū spirit⁹ san-
 cti ne error idolatriæ.i.ido-
 lorū uel originale peccatū
 (Vetus atterat nos).i.attra-
 hat nos(Casib⁹ nouæ frau-
 dis).i.qa null⁹ peccauerat
 origiale peccatū.(Lucē fi-
 des iueniat).i.fides n̄a in
 ueniat lucē.i.doctrinā xp̄i.
 (Sic luminis iubar ferat.)
 ficiubar luminis.i.splēdor
 sācti spiritus ferat.i.tribuat
 uel donet nobis hāc doctri-
 nā.(Hec uana cuncta ferre-
 at.)hec.s.fides terreat p̄cta
 uana.i.hereticāz prauitatē
 seu diabolicā tērationem.
 (Hāc falsa nulla comprī-
 mat).i. & nulla falsa fides
 p̄primat hāc lucē siue fidē.

¹⁴
Confors pa-
 terni luminis.
CMateria hu-
 ius hymni ē resurrectio no-
 ctis: & sicut quando surgi-
 mus rūpimus noctem: ita
 christus surgēdo in nobis p̄
 gratiā. rūpat nobis pecca-
 tum & separet. & expellat ip-

sum peccatum a nobis &
 hoc est qd̄ dicitur (Con-
 fors paterni luminis).i. o
 christe tu qui es equalis pa-
 tri & eiusdē naturæ patris.
 quia unum est lumen pa-
 tris & filii & spiritus sancti
 & tu christe(Lux lucis) &
 filius lucis.i. dei patris.(Et
 dies noctem canēdo rūpi-
 mus.)& tu es dies dierū.i.
 sicut rumpimus.i.frāgim⁹
 noctem surgēdo laudādo
 te. ita christus rumpat no-
 ctē.i.peccatum laudan-
 do te christe.(Assiste postu-
 lātibus).i.tu christe perma-
 neas deprecātibus te.(Au-
 fer tenebras mentium.)au-
 fer.i. leua a nobis tenebras
 .i. obscuritates. mētium.i.
 cordiū. (Fuga caterua de-
 monum.)fuga.i. expelle a
 nobis caterua dmonū.i.so-
 cietatē ut n̄ possint nos de-
 cipe uel tētare.(Expelle sō-
 nolēnā).i. expelle a nobis
 sō nolēnā.i.pigritiā animæ
 & corporis & des nobis sol-
 licitudinē.i.fortitudinē resi-

fredi p̄tra cateruā d̄monū.
 (Ne pigritantes obruat).i.
 ne illa s̄onolētia.i. pigritia
 aīa obruat.i. submergat uſ
 diruat pigritātes.i. dormiē-
 tes in peccato.(Sic christe
 nobis oīb⁹ idulgeas.)sic o
 christe idulgeas.i. parcere
 oībus (Credētib⁹).i. fideli-
 bus: q̄a credim⁹ primo cor-
 de: quia consors paterni lu-
 minis & talis fides siue cre-
 dulitas (Profit).i. sit utilis
 (Exorantibus .i. rogātibus
 (Q̄ d̄ p̄cinētes).i. nos pre-
 conizantes. (Psallimus).i.
 cātemus puro corde & cor-
 pore laudantes te eglē p̄ri.

Les diei nun-
 tius. (Materia
 huius hymni ē
 rogatio christi ad nos ut sur-
 gamus a uitiis & heream⁹
 uirtutibus & dat nobis exē-
 plum alicis.i. galli: quia si-
 cut gallus excitat nos pre-
 nuntians & uocat nos ad
 diem uenientē: ita christus
 excitat nos prenuntiās no-

bis per sanctam scripturā:
 q̄a in proximo ipse est uen-
 turus cum dicitur: surgite
 uigilemus q̄a prope est do-
 minus & hoc est quod di-
 citur. (Ales diei nuntius).i.
 gallus nūtius diei. sicut gal-
 lus.i. predicator (Precinit)
 .i. predicat nobis (Lucem
 diei).i. christum qui est lux
 diei.i. totius mundi. (Nos
 excitator mentiū iam chri-
 stus).i. iam christus excita-
 tor.i. uisitor mentium.i.
 animarū nostrarum (Voc-
 cat) nos: (Ad uitā) eternā.
 & qd dicit (Clamat).i. uo-
 ciferat hoc est dicit (Auferte)
 .i. relinq̄te.i. dimittite o
 (Desides).i. o pigri. & deli-
 naſ descio descias at disge-
 ci disgetū: (O castiq̄) ope.
 (O recti ac sobrii).i. t̄pati.
 (Vigilate & auferte lectu-
 los egros).i. ifirmos. & si-
 cut aīa ifirme sūt p̄p̄ p̄c̄m.
 & lectuli sunt corpa n̄ra i-
 mūda.i. turpia p̄p̄ peccatū
 in quibus iacēt animā pec-
 catrices: ideo debem⁹ relī-

quere lectulos egros .i. peccata. & (Vigilate) quia ipse christus dicit (Ia sum proximus) reddere unicuique premium suum siue bonum siue malum: ideo primum (Ciamus uocibus) .i. ciamus iesum .i. uocemusi esum uocibus .i. precibus. (Flétes) cum lachrymis & (Precantes) ipsum .i. rogātes ipsum iesum (Sobrie) .i. sine omni feditate (Intēta supplicatio) .i. sollicita oratione: quia talis oratio si ē perfecta (Vetat cor) hoīs .i. precipit dormire (Mundum) .i. purū & sine aliquo peccato mortali permanere. (Tu somnū discute o christe.) discute somnum .i. diuide uel dissipa somnū .i. peccatum (Vetus) .i. originale peccatum. (Nouūq; lumēingere.)ingere .i. mitte in nobis nouū lumen .i. lumen spiritus sancti .i. remouente quasi recedente ueteri peccato a peccatore per contritionem & cō-

fessionem & tunc spiritum rectum & nouū ut est grā spiritus sancti renouatur in homīe: quia spūs scūs nullatenus manet cū peccatore.

Telluris ingēs cōditor. (Ma-
teria hui⁹ hymni est sicut deus pater fecit celum & terram & diuisit superiorem aquam ab inferiore aqua: ita diuidat nos ab inimico maligno: & sicut de⁹ p̄r dedit terrā imobilē .i. stabilē & firmam: ita de⁹ det nobis mētē stabilē & firmā ad fructificādū bonū opus & hoc ē qđ dī (Cōditor telluris) .i. o factor totius mūdi (Qui eruēs) .i. liberasti uel (Ingens) .i. diuidēs .i. p̄tisti (Solū mūdi) .i. formationē hui⁹ mūdi ab aq; superioribus ab inferioribus. & (Dedisti terrā imobilem pulsus molestiis aq;) quia istæ aquæ ualde .i. multum erant cōfusæ. (Ut germē

aptū pferēs).i. ut illa terra proferēs ap:ū germē.i.cōgruū & bonū germē.i.fruētū oīb⁹ hoīb⁹ & ipsa terra (Sisteret).i.pmaneret (Fecūda).i. plena uel abūdās acceptabilī (Fruētū) & ut ipsa terra esset (Decora).i. pulchra: (Fuluis florib⁹).i. florib⁹ rubeis & albis. q; p & .& ut ipsa terra (Redderet gratū pastū).i. gratū cibū nō solū hominib⁹: sed omnibus creaturis: & ideo o cōditor (Mētis puste uulnera mūda uigore gratiæ).i. uirtute spiritus sancti (Ut diluat facta nostra).i. mundet facta nostra. i. peccata nostra cōmissa. (Fletū) cū lachrymis: q; debem⁹ plorare & lachrymare spāliter planctu cordis. (Motusq; prauos atterat. q; p et. & ipse p̄ditor atterat. i. amāctat prauos mot⁹. i. malos modos n̄ragopationū. (Iussis tuis obtēpet).i. & illa mēs illuminata grā spiritus sancti obtemperet iussis. i. obe

diat tuis p̄ceptis uel mādati. (Nullis malis approximet).i. nō approximet uel accedat uel uadat ad mala opera. (Bonis repleti gaudeat).i. ipsa mens gaudeat repleti esse plena bonis opibus. (Et mortis actum nesciat) & ēt ip̄a mēs nesciat actum mortis. i. nō cognoscat mortale peccatum.

^{7.}
Rerū creator optime. (Materia hui⁹ hymni est inuocatio quā facimus ad deum ut ipse deus debeat parcere nostris peccatis: sicut surgim⁹ de lecto & rumpimus noctem: sic christus rumpat & deleat nostra peccata: (Rerum creator optime).i. o creator optime omnium rerū & o nostre (Rector respice nos).i. libera nos (A noxia).i. a nociua tētātōe diaboli (Quiete) noctis: q; dū homo ī nocte q̄ete manet tentat. (Et libera nos mise

ros).i.caduti. (Sopore).i. carnali delectatione.) Te scē xpe poscimus).i.o xpe scē poscimus te.i.deprecamur uel rogamus te.(Tu ignosce).i.parce nr̄is (Crimini bus).i.peccatis.(Ad cōfite dū surgimus.) & si dimiseris nobis pctā:tūc surgim⁹ de uirtute in uirtutē:ad cōfitendū.i.ad laudādum no mē scūm tuū & surgamus ante lucē.(Et rūpimus mo ras noctis).i.īpedimēta noctis.i.diaboli:qa semp ipe dit nos ad bñ faciēdū.(Mē tes manusq; tollimus.) q; p et.& nos tollimus man⁹.i. eleuamus. mētes.i.cogita tiones nr̄as.& manus.i.bo nas opationes.(Sicut no uimus p pphetā dicentē.) Media nocte surgebas ad cōfitendū noī tuo.(Nobis gerēdū).i.faciendū.(Preci pit & paulus cēsuit).i.indi cavit siue demōstrauit su is scriptis dicens. Iā nos de somno surgere.cum diciſ (Gestis).i.suis factis : quia

de nocte laborabat & ī die p̄dicabat.& qa creator est. (Vides malum quod gessi mus).i.fecimus.& quia uī des:ideo (Pādimus occul ta nra).i.manifestam⁹ no stra peccata p confessionē nos (Gemētes).i.supplicā tes seu suspiramus.(Fundi mus).i.spargimus tibi pre ces.& ideo (Dimitte).i.īdest abandona. (Quod).i.illā rē:ppter quā peccauimus.

16.
Nox & tenebræ & nubila.

¶ Materia hu ius hymni est cōclamatio quā facimus contra diabo lū & ut peccata ipsa a no bis recedāt:qa xps descen dēs.o nox.i.īdest o diabole. Nox multis modis accipi tur.aliquādo pro ira.aliq̄ do pro tētatione. aliq̄do p diabolo.aliquādo pro ob scuritate.Et nota q; diabo lus tot noīa sibi collocauit f.(Nox & tenebræ & nubi la.)o nox.i.o diabole,& te

nebræ. i. o peccata. & o nu-
bila. i. o discordiæ. & o (Cō-
fusa). i. permixta. & o (Tur-
bida mūdi). i. turbationes
mundi (Discedite) a nobis
i. recedite. (Christus). i. lux
(Intrat) mētes fidelū. (Po-
lus). i. corpus nostrum. (Al-
bescit) bonis opibus. (Chri-
st⁹ uēit) ad nos. ergo (Disce-
dite). sicut nox fugit d. ē. si-
cut colūba fugit accipitrē:
& sicut puer serpētem: & si-
cut petra fugit iustitiā. ita
diabolus fugit xp̄m & tre-
mit. ergo discedite: q̄a (Ca-
ligo terræ scindit). caligo. i.
obscuritas n̄ri cordis sc̄di-
tur. i. diuiditur. caligo dico
(Percussa spiculo) uel specu-
la solis). i. xp̄i: q̄n sol oritur
ferit siue pcutit suo spiculo
i. suo radio obscuritatē ter-
ræ. & illa obscuritas annihila-
t̄. ita aīa n̄ra dum est in
peccato est obscura: & dū
ferit per cōtritiōē & con-
fessionē illa obscuritas p̄cī
annihila-
& destruit. (Re-
busq̄ iam calor redit). q̄ p

& Jā calor solis. i. calor spi-
ritus sancti redit reb⁹. i. no-
stris animabus: q̄a res frigi-
dæ sunt rōnes obscuritatis.
ita aīa peccatrices sunt ob-
scuræ rōne peccati adueni-
ente calore spiritus sancti
illuminant̄. i. o dicit. (Vul-
tu nitentis sideris). i. splēdo-
re spiritus sancti. (Te chri-
ste solū nouimus). i. o chri-
ste nouimus te solum. i. re-
demptorem & illuminato-
rē te & non alium. & noui-
mus (Te pura mēte & sim-
plici) mēte & nō malitiose
& sine hypocrisi. (Quæsu-
mus). i. rogam⁹ te: nos (Flē-
de) peccata n̄ra. (Et te ca-
nendo). i. laudādo (Inten-
do). i. p̄be uel dona cogni-
tionē (In n̄ris sensib⁹). i. in
n̄ris intentionibus. (Sunt
multa fucis illita). i. n̄cta
uel un̄cta fucis. i. nigris co-
loribus uel falsis coloribus:
unde fucus. i. falsus color:
& mixtus inter alios colo-
res offuscat eos. sic si aliq̄s
uirtuolus peccaret: pecca-

tum offuscat omnes alias uirtutes. (Quæ luce purgétur tua). in qua omnia illita. i. obscura: purgentur tua luce (Eoi sideris). tu christe es lux eoi sideris. i. orientalis partis: ideo (Illumina nos sereno uultu). i. claritate spiritus sancti.

^{ig.} Cœli de⁹ sanctissime. (Materia hui⁹ hym

ni est q^d deus primum fecit cœlū & terrā: & in quarto die fecit siue creauit solem & lunā: & hoc est q^d dicitur. (O deus sanctissime qui lucidū cœtrum poli). i. spatium uel punctum cœli uel zodiacū per quem signa discurrunt: & licet centrū sit medietas speræ: modo ponitur centrū pro toto cœlo. ponitur ps pro toto. (Et pingis cœlū candore igneo). i. splendore. (Auregens decoro lumine). dico decorum ut unū & idem lumen sit cum pictura stella

rum. (Quarto die qui flammam solis rotam cōstituitens). i. tu es qui constituis rotam solis quarto die. i. quia mundus stetit sine sole per quattuor dies. quia prima die facta est lux & angelica creatura. in secundo die fecit cœlum & aerē. in tertio die fecit terram & aquam. in quarto die creauit soles & lunā. in quinto die fecit pisces & aues. in sexta die fecit animalia & homines: & tu es (Ministrans ordinē lunæ & uagosq; cursus siderum). i. stellarū. quia nō semper recurrūt stellæ siue planetæ eodē cursu: quia omnimense mutāt cursum suū: ideo dicitur uagos recursus. (Ut noctibus uel lumini direptionis terminū). ut daret terminū lunæ direptionis i. separationis. ut daret terminum luci. i. diei. uel (Daret signum notissimū primordiis). i. principiis. (Mensurum): quia aliquādo mensis hēt. XXX. dies uel plus

uel minus per lunā cogno
 scaſ: q̄a feciſti hec oīa. (Il-
 lumina cor hoīum abſter/
 ge). i. delle. (Sordes). i. pec-
 cata. (Mentium). i. cordiū.
 (Reſolue culpe uinculum
 euerte moles criminum.)
 euerte. i. reuolue. moles. i.
 magnitudines criminis ſeu
 peccatorum.

20

Ox atra.

N Materia hu-
 ius hymni ē ro-
 gare deum: ut ipſe deus ex-
 pellat a nobis caliginē mē-
 tis & corporis. & hoc ē qđ
 diciſ. (Nox atra). i. obſcu-
 ra. (Cōtegit). i. coperit. Co-
 lores omniū rex terræ. ita
 obſcuritas noſtræ mētis dū
 eſt nobiſcū per peccatū cō-
 tegit. i. obſcurat oēs noſtras
 bonas opationes & ne ma-
 neamus in tali obſcuritate
 dicamus. (O iuſte iudex).
 i. o chriſte tu qui es iuſt⁹ iu-
 dex. (Cordiū poſcim⁹ te.)
 i. querimus te cōfitētes ti-
 bi peccata nra. & iō poſci-

mus te. i. q̄rimus illā q̄ ſūt
 gfa & miſericordia. & ē q̄
 rimus: (Ut auferas piacu-
 la). i. leua piacula. i. grauiā
 peccata a nobis. (Sordefq̄
 mētis abluat). i. laua aīam
 nſam a ſordibus. i. a pecca-
 tis. uel abluē ſordes. i. ma-
 las cogitatiōes mētis. (Do-
 neſq̄ x̄p̄e gr̄am.) q̄ pro &
 & o chriſte dōes gr̄as ſpiri-
 tuſſanſti: (Ut arceantur cri-
 mina). i. ut crimina atterā-
 tur. i. expellanē a nobis: q̄a
 (Mens ecce torpet ipia). i.
 peccatrix torpet. i. pigreſcit
 (Quam culpa mordet no-
 xia.) quā pro quātū noxia
 culpa. i. mala culpa. mor-
 det. i. morſicat aīam: & a
 mordeo des uenit mors
 mortis. quia mordet. (Ob-
 ſcura geſtit tollere & te re-
 dēptor q̄rere). i. o redēptor
 mens geſtit. i. cupit. tollere.
 i. expelleē a ſe obſcura pec-
 cata & geſtit q̄rere te. & q̄a
 deſiderat quærere te. (Re-
 pelle tu caliginē intrinſec⁹)
 i. o redēptor intrinſecus. i.

intus in aia uel ex aia tu ex pelle.i. destrue.caliginez.i. cecitate aia.(Quam maxime).i. qua pro qtu.maxie .i. multu.ipa mes (Gaude at se collocari i beato lumi ne).i.in celesti butudine.

^{26.}
Lux ecce sur-
git aua. Ma-
terit huius hym-
ni est q ipse christus ueni-
ens in mudu fugauit ceci-
tate istius mundi.& hoc est
qd dī.(Lux ecce surgit au-
rea).ecce aurea lux.lux.i.
xps surgit.i.in corda nra.
(Pallens fatiscat cecitas no-
stra).i.obscuritas nra pal-
lens.i.amittit illu colorem
malu peccati : & diabolus
fatiscat uel fatescat.i.eua-
nescat ppter lucē supueni-
entē:quæ cecitas (Traxit).
i.duxit (Nosmet iprecept)
.i.in ruinā.(Diu).i.multu.
(Deuio errore). & qa lux
surgit.(Hec lux serenū cō-
ferat).i.christus cōferat no-
bis serenū.i.claritatez spūs

sancti.(Purosq nos p̄stet)
i.donet nos puros corde &
corpore.&ut hoc sit(Nihil
loquamur subdolu)i.de-
ceptiuū.(Voluamus obscu-
rū nihil).i.nihil,i.nullū pec-
catū cogitemus.(Sic tota
decurrat dies) i.tota uita
nostra sic decurrat.i.pma-
neat:(Ut lingua nra nō sit
mendax).i.nō dicat men-
daciū.(Nec manus).tāgāt
quæ non sunt tangēda: sed
percutiet pectus dolēdo de
peccatis suis.(Nec oculi lu-
brici).i.luxuriosi.(Peccē)
illa quæ sunt contraria ani-
marū nostrarum.(Nec no-
xa).i.culpa. (Inquiet).i.
turpet animā nostrā.(Spe-
culator astat desuper.) qa
speculator.i. īspector.astat
i.respicit.desup.i.de celo q
respicit nos quotidie & oī-
bus diebus.qz pro et.(Ac-
tusqz nostros prospicit.) &
ipse deus prospicit omnia
facta nra.(A luce prima ī
uesperū).i.aut a natiuitate
usqz ad mortem.

Magnæ deus
 potētiæ. **(M**ateria hui⁹ hym
 ni est q̄ deus fecit cœlū &
 terrā: & in q̄nta die creauit
 pisces & aues ex aqua: &
 ex aqua fecit: partem dedit
 in aere ut aues: partē dedit
 in aquis: ut pisces: creauit
 deus cete grādia. i. la balle
 na & benedixitq̄ eis dicēs.
 Crescite & multiplicami
 ni in mari: aues uero multi
 plicentur in terra: & hoc est
 qd̄ dicitur (O de⁹ magnæ
 potētiæ qui ex aquis crea
 sti ortum genus). pisces &
 aues. (Et partim) huius ge
 neris. (Remittis gurgiti) ut
 sunt pisces. (Et partī leuas
 in aera): ut sunt aues. Item
 adhuc o deus magnæ potē
 tiæ qui remittis ortum ge
 nus ex aquis in gurgiti: & ī
 aerem ortum genus: est ge
 nus humanum qd̄ diuidi
 tur in duas ptes: q̄a illa ps
 q̄ mittitur in gurgiti ut sūt
 pisces sunt mali homines

qui mittuntur in īfernum.
 & illa pars quæ mittitur in
 aere: ut sunt aues: sunt boni
 homines qui collocātur in
 aere. i. in cœlo. Sed quærit̄
 postquam pisces & aues or
 ti sunt. i. creati sunt ex aqs:
 quare aues non comedun
 tur in quadragesima uel in
 aliis diebus prohibitis. i. ue
 ratis? Solutio. Pisces nō na
 scuntur ex coitu sicut aues
 ideo pisces comedunt̄ om
 ni tempore & non aues.
 (Dimerfa. i. deorsum mis
 sa.) Limphis imprimens).
 imprimēs. i. tu deus impri
 mens dimerfa limphis. i.
 submergens dimerfa. i. de
 orsum missa: ut pisces qui
 submerguntur: ita mali ho
 mines submergantur lim
 phis. i. aquis inferni. (Sub
 iecta cœli irrogans. i. suble
 uans subiecta. i. homines
 subiectos deo in cœlis col
 locantur. (Ut stirpe una p
 dita). i. orta una stirpe. idest
 uno baptismo. (Diuerfa ra
 piunt loca). i. homines ra

piunt diuerſa loca. i. rapiūt uitā eternā & dñationem. (Largire cūctis ſeruulis). i. & q̄a tu de⁹ feciſti hęc oīa ſupradic̄ta largire hoc. ſcili cet(Nescire lapſus criminum). i. illuz caſum qui in baptiſmo dimerſus eſt: qui bus cūctis ſeruulis: omni- bus tuis ſeruis. (Quos un- da tui ſanguinis mūdāt). i. lauat a peccato. (Nec ferre mortis tediū). i. nec tribuat ferre. i. nec uelis tediū mor- tis. i. p̄c̄nā iferni. (Nec cul- pa nulluz deprimat). ideo largire ut culpa. i. aliqđ gra- ue pctm̄: nō deprimat. i. nō rephēdat aliqūē xp̄ianum. (Nullū leuet iaſtancia). & iaſtancia nō leuet. i. nō ex- tollat illū hominē de bonis operibus. i. nullus homo d̄ bonis operibus leuet ſe in ſuperbiam. (Mens elifa ne concidat). ne mens elifa. i. inflata litis cōcidat uel cor- ruat in infernum.

TV trinitatis unitas

orbem. **C** Materia huius hymni eſt inuocare trinita- tem ut det nobis ſuam grā- tiā de nocte ſurgere: & me- delam. i. medicinā uitiorū quærere & hoc eſt quod di- citur o trinitas trinitatis. o tu ſanctē ſpiritus (Tu qui eſ unitas trinitatis) unus de- us in trinitate: quia proce- diſ a patre & filio. (Orbez potenter qui regis) . i. gu- bernas potenter. i. tui potē- tia. orbem. i. mūdum. (At- tende laudum cantica). Attende: ideſt respice uel auſculta cantica laudum: ideſt noſtrorum hymno- rum: (Quæ excubātes pſal- limus: ideſt quæ cātica nos excubantes: ideſt nos uigi- lantes pſallimus. i. canta- mus. (Nam lectulo con- ſurgimus). nam pro quia: & ſurgimus lectulo. i. deſi- derio. Lectus dicitur ab ele- ctis & mollibus herbis ſu- per quos antiqui homines paſſabant uel requieſce- bāt. (Quieto tempore no-

ctis).i.hore noctis: quia de nocte magis hō morat̄ q̄ te:& inde hō est q̄tus:tūc debet bene orare: ideo dicit Augustinus . Mandata dei scrutari.i. inquirere nō pōt nisi quieta mēte:iō dicitur noctis quieto tpe: & quā:ut (Flagitem⁹).i.im ploremus a te deo(Medellam).i.medecinā.(O ium uulnerum) uel plagarum .i.omnium peccatorū noſtrorum.(quo fraud̄ q̄cqd̄ demonū). Quo p̄ ut.(Vt potestas tuæ gloriæ abſtergat celitus).i.diuinitus deleat.(Illud̄) peccatū). q̄cqd̄ delinquimus) peccatorū.i. quicquid fecimus peccatorum.fraude.i. deceptione. demonum.i. inganamētū(Demonū noctibus).i.ī tenebris uitiorū. (Ne corpus ad ſit ſordidum.) ergo diuinitus deleat illud p̄m̄ ne corpus ad ſit ſordidū .i. ne corp⁹ maneat fetidū & pollutū .(Ne torpor iſtet cordiū). ne torpor.i.pigni-

tia uel maliūa cordiū.iſtet .i. ſupſtet nob̄.(Nec criminis p̄tagio) .i. ut cōtagio.i. malitia uel macula p̄ci iſtet nobis.i. ſopraſtia nob̄ & ne.i. ut nō.(Ardor ſpūs ſancti tepescat) in nobis.i. refrigerſcat.(ob hoc).i. hac cā. (O redēptor q̄ ſumus) .i. rogam⁹ te.(Reple nos) .i. iſple nos.(Tuo lumine). quod lumen non ruamur) omnibus dieb⁹.(Vllis actibus) .i. peccatis .(Circulis dierum).i. reuolutionibus dierum. 24.

Terna cœli gloria. **C** Materia hui⁹ hymni est inuocare christum filium uirginis mariæ: ut dignetur tribuere suam misericordiam suam dexteram porrigere: ut inde habeamus fortitudinem fidei spei & caritatis & hoc est quod dicitur. (O eterna celi gloria beata spes mortalium celsi tonantis unice casteg

ples uirginis).o christe tu
 es gloria eterna coeli:o spes
 mortalium. i. christianoye
 & unice fili celsi tonātis.i.
 coelestis p̄ris fm̄ diuinita-
 tē:& o proles.i.o fili castæ
 uirginis (Da tuā dexterā)
 fm̄ humanitatē.(Surgenti
 bus).i. o proles castæ uirgi-
 nis da tuā dexterā.i. tuū ad
 iutoriū nobis surgētib⁹ a
 peccato:& ita da:(Ut mēs
 sobria).i. abstinens.(Exur-
 gat in laudē dei).ad laudes
 tui patris (Et fragrans).i. ar-
 dens in laudē dei.(Repen-
 dat).i. p̄soluat.i. donat gra-
 tes.i. gr̄as debitas. (Ortus
 refulget lucifer).lucifer. i.
 christus.ortus refulget.i. il-
 luminat mundum.(Spar-
 samq; lucē nūciat).q; pro
 & & nūciat sparsam lucē
 i. natā lucē:& ideo (Caligo
 noctium).i. obscuritas dia-
 boli cādīt.(Lux sancta nos
 illuminet).i. lux sancta chri-
 sti illūinet nos lumine spi-
 ritus sancti.(Manensq; no-
 stris sensib⁹).i. ipsa lux ma-

nens n̄ris sensibus(Noctē
 repellat seculi).repellat no-
 ctē.i. diabolū qui dicitur
 nox huius sæculi.i. mundi
 (Omniq; sine die).& illa
 lux (Seruet pectora n̄ra).i.
 corda purgata a uitis om-
 ni sine diei.uel in omni tē-
 pore uitæ n̄ræ. (Quæsitā
 iam primū fides).i. fids q̄ si-
 ta a nobis ī baptismo iam
 primum.dicit primū:quia
 fides prima connumerat̄
 inter uirtutes.(Radicet al-
 tis sensibus).i. ip̄a fides po-
 nat radices sensibus n̄ris al-
 tis.i. profundis. (Secunda
 spes congaudeat)quia per
 ipsam spem speramus uitā
 eternam.(Quia maior ex-
 tat caritas).i. est qua fide &
 qua spe caritas existat: idē
 permaneat maior.

25.
 Lasinator
 hominis deus.

Materia hu-
 ius hymni est q̄ ipse deus
 creatis aī alibus in sexta fe-
 ria fecit adā & posuit eū in

E

paradiso deliciarum: & sicut
 fecit hominem superiorem cun-
 ctis animalibus non faciat ipsum
 inferiorem cunctis animalibus:
 & hoc est quod dicitur (O deus
 plasmatore) .i. creator adam
 (Qui cuncta solus ordi-
 nans) . qui tu solus ordinans
 .i. disponens cuncta. (Ho-
 mini iubes producere reptan-
 tis & ferarum genus) .i. tu deus
 iubes .i. precipis producere cun-
 cta .i. omnia per humum: & iu-
 bes producere reptantis .i. ser-
 pentium & fere genus .i. genus
 bestiarum. (Qui magna re-
 rum corpora dictu iubentis ui-
 uida) .i. o tu deus qui feci-
 sti dictu iubentis .i. in uerbo
 filii tui magna corpora rerum
 uiuida: ut iumenta: pecora
 & alia diuersarum rerum uiui-
 da .i. animata. (Ut seruiant per
 ordinem.) ut ista animalia serui-
 ant per ordinem homini .i. omnia
 animalia sint supposita . ho-
 mini & alia comederet: ut
 porcos: aues: pisces & simi-
 lia quae comedenda sunt:
 aliaque uitaret ut equos: &

sic de ceteris. (Subdēs de-
 disti homini) .i. supponēs
 omnia animalia ut per ordinem ei ser-
 uiāt. (Repelle a seruis tuis)
 .i. o tu deus repelle .i. expel-
 le a seruis tuis) Quicquid in-
 fert suggerit se. (Per imūdi-
 tiam) .i. per aliquam superfluita-
 tem. (Aut moribus uel a cti-
 bus homo interfecerit se) .i.
 intermiserit se: quia quā aliqis
 intramittit se peccare aut di-
 ctis aut factis non potest se ab-
 stinere ut non peccet: quia
 usus uertit in naturam. (Da
 gaudiorum premia) .i. o deus
 da premia .i. remuneratio-
 nem gaudiorum eternorum. (Da
 gratiarum munera) .i. da mu-
 nera gratiae sancti spiritus. (Disol-
 ue litis uicula) .i. ligamina
 litis .i. peccati) Astringe pacis
 federa) .i. coniungere fede-
 ra .i. pacta pacis superne gratiae

^{26.}
 Vmme deus
 clementia.

Materia hu-
 ius hymni est hēre cogni-
 tionem trinitatis in unitate &

unitatis in trinitate. intēdit ergo rogare deū ut attigat lūbo. n̄ros cingulo caritatis uel castitis. & adurat corda n̄ra igne spūs scī ut possim⁹ deo seruire casto core: & hoc ē qđ dī (O deus sumæ clemētīæ) .i. altæ pietatis (Et o factor machinæ) .i. altæ p̄positōis mūdi (Vnus potētīaliter) in p̄sōa uel deitate. qz pro et. (Trinusq; p̄sonaliter.) in p̄sona (N̄ras p̄ces cū cāticis) nominatiuus p̄ uocatiuo. & otu (Pi⁹ suscipe benigne nostros flet⁹) lachrymæ. cū cāticis. i. laudibus. (Quo) put. (Te p̄fruamur largi⁹) .i. usamo te. (Sordib⁹) .i. sine pcō. (Puro corde. lūbos iecurq; morbidū adur̄ igni cōgruo.) adure. i. accende uel illūina p̄gruo igni. Tria sunt q̄ p̄p̄afr̄ peccāt. cerebrū iecur & lūbi. ergo accēde lūbos iecurq; morbidū. (Ut sint accēcti) ut lūbi sint casti cōtra luxuriā. (Perpetuo) .i. semp. (Remoto p̄f

simo) .i. remota a nob̄ p̄f sīma luxuria. (Ut qz) .i. q̄ cūq; nos (Rūpimus nunc horas noctiū canēdo dicemur donis btē patriæ) .i. qđ cūq; rūpimus p̄ bonas opatiōes horas noctiū .i. deceptiōes demonū. (Omnes ditemur affatim) .i. omnes efficimur diuites beate patriæ. (Affatiz) .i. abūdāter.

²⁷
Avrora iam spargit poluz. **M**ateria huius hymni est qđ ipse christus illuminauit mundum obscuruz: & hoc est qđ dī (Aurora) .i. christus. (Spargit poluz) .i. illuminat mundum. & dies. i. christus. (Ilabitur) .i. manifestabitur. (Terris) .i. hominibus. (Lucis resultat speculuz) .i. pulchritudo lucis. i. pulchritudo christi resultat. i. gaudet terris n̄ris cordibus. (Recedat omne lubricū) .i. omne p̄tm̄ recedat a nobis. (Fātasma noctis decidat)

fantasma noctis. i. diaboli. decidat. i. ruat. i. cadat a nobis. (Mētis reatus subruat) i. peccatum uel culpa mentis subruat. i. sub nobis cadat. (Quicquid in tenebris horridum nox attulit culpa cadat). i. quicquid nox culpa attulit nobis. i. dedit nobis horridum. i. omne terribile peccatum cadat a nobis. (Ut mane illud ultimum). i. ut illud ultimum mane. i. futurum iudicium. (Quod p̄stolamur cernui) .i. p̄ni. i. inclineuoli p̄stolamur illud ultimū iudiciū. (Effluat). i. eueniat nobis hoc mane. idest nox. (Canore concrepat) canore. i. cantu mane concrepat. i. laudat: siue resonat canore idest cantu uel laude.

Lux beata trinitas. (Materia hui⁹ hymni est circa qualitatem temporis die recedente & nocte ueniente. Intendit deū

trīū In personis. i. i trinitate ut infundat in cordibus nostris lumē spiritus sancti ut mereamur deū laudā i p̄ speris & i aduersis: & ita cōcedat nobis trāfire diem & noctē sine peccato & sine impedim̄to diaboli: & hoc est qđ dī. (O lux beata trinitas). i. o brā trinitas: o de⁹ unus lux oīum: uel lux mūdi uel lux angelorū. (Et unitas principalis) .i. qui habet principatum. idest dominationem super omnes angelos. (Sol igneus recedit) a nobis. ita christus recedit a nobis p̄pter peccatū. & ideo (Tu i funde lumē) .i. spiritū s̄ctū nostris (Cordibus) uel sensibus. (Te mane laudū carmine te deprecemur). ut adiuues nos laudū carmine deprecemur q̄a uespi mane & meridie deprecemur te & specialiter (Vesper). i. in fine mūdi. & (Supplex). i. humilis. (Nra gloria laudet te) semp p̄ p̄ta secula. Amē.

Conditor al-
me siderum.

Materia hu-
ius hymni est de aduētu &
incarnatione domini no-
stri iesu christi & qualiter
egressus ē de honestissima
clausula uirginis mariæ &
sponsus de thalamo suo:
cui sponso omnia cælestia
terrestria & ifernalia obe-
diunt ei: & hoc est qđ diciť
(Cōditor alme siderum),
o cōditor qui es cōpositor
alme. i. sancte. siderū. i. stel-
larū. (O eterna lux creden-
tiū). i. christianorum fide-
liū. (O christe redemptor
omnium) hominū. (Exau-
di p̄ces supplicum). i. sup-
plicantium tibi. i. p̄catori.
(Qui condolens interitu).
& ipse christus condolens.
id est fortiter dolens. (Peri-
re seculuz). id est homines
seculares perire interitu.
(Mortis). i. pena infernali.
(Saluasti mūdum langu-
duz). i. liberaisti de potesta-

te diaboli mūdum langu-
dum. i. infirmum in pecca-
tis. (Donans remedium).
te donante remedio. i. redē-
ptiōe tui sanguinis (Reis)
.i. peccatoribus. (Vergente
mūdi uespere). uergente
.i. uolutāte. uespe. i. in fine
mūdi. (Vti). p̄ sicut. (Spō-
sus egressus ē de thalamo)
.i. de camera plenus amorē
uxoris. Ita fili⁹ dei (Exiuit
ab hōestissima clausula). i.
ab hōestissimo uētre uirgi-
nis mariæ plen⁹ dilectiōe
mūdi (Cui⁹ forti potētiā).
Cui⁹. s. xp̄i. (Genu curuā-
tur oīa). i. oīa flectunt lau-
dādo illū. (Cælestia). i. an-
geli. (Terrestria). i. hoīes.
(Fatenť). i. p̄fessano. (Sub-
dita). i. fatenť esse subiecta
xp̄o. (Nutu). i. spōte uť ad-
tuā uolūtatem. & qa obe-
diūt oīa xp̄o iō (Te dep̄ca-
mur agie). o agie. i. o fan-
ctē. s. xp̄e. (Vēture). i. futuť
(Iudex seculi. ad iudiciū.
(Cōserua nos in tpe). i. in
hac uita. (A telo p̄fidi ho-

stis).i.a sagitta p̄fidi inimi-
ci:& q̄a deus misit filiū su-
um ut nos redimeret refe-
ramus gr̄as ei & dicamus.
(Laus honor uirtus.)

³⁰
Erbūm sup-
nu3 prodiens.

☉ Materia hu-
ius hymni est de aduentu
christi qui incarnatus est in
utero uirginis Mariæ & de-
scendit de cœlo p̄cedens a
p̄fe:& hoc est qđ d̄f. (Ver-
bum supernū p̄diens).i.o
supernū uerbu3.i.o fili dei
prodiens.i. manifestans se
ineffabiliter.i. miraculose.
(Exiens olim a patre).i.qđ
īcarnatus es de m̄re. (Sub-
uenis.i.succurris. (Orbi p̄-
dito).i.mūdo p̄dito. (Cur-
su d̄cliui t̄pis).i.t̄pis diluuii
īclinātes.i. proni.i. īclina-
ti ad finē:o tu q̄ es. (Illumi-
na nūc p̄ctora).i.nūc mō
illumina p̄ctora .i. corda
nostra tuo lumine. (Con-
crema).i.accēde tuo amo-
re.i.tua gratia. (Audit ut

preconio.) prophetarū qui
preconizauerunt christum
esse uentū. (Sint pulsa-
tandē lubnca) tandē.i.fina-
liter lubrica.i.sint a nostris
cordibus pulsa.i.pro expul-
sa & discatiata. (Iudexq̄
cum post aderis).i. postq̄
aderis.i. eris index in fine
mundi.(Rimari facta pe-
ctoris.i.ingrere facta.i.pec-
cata corporis.i.nostri cordis.
(Reddens uicem pro abdi-
tis).i.tu reddes uicē.i.meri-
tū.pro abditis.i.pro pecca-
tis factis.(Iustisq̄ regnum
pro bonis.)q̄ pro et.tu red-
des iustis regnu3 uitæ æter-
næ pro bonis opibus quæ
fecerunt.(Non demū arte-
mur malis.) demū.i.finali-
ter:uel ad ultimū non arte-
mur.i.nō astringamur ma-
lis operibus.i.ad faciendū
mala opera.(Pro qualitate
criminis).i.pro magnitudi-
ne criminis.i.peccati.(Sed
cu3 beatis cōpotes).i.simil-
potens. (Simus perennes
coelibes).i.perpetuales uel

hereditatores celorum.

³¹
Ox clara ec

ce intonat.

¶ Dicitū est su
peri⁹ q̄ christus uenit a pa
tre: quia. (Ecce uox) .i. præ
dicatio christi uel Ioannis
Baptista. (Intonat.) & hoc
est qđ dī. Ecce clara uox
coelestis intonat. .i. sonat &
prædicat penitentiā. (Ob
scura quæq; i crepat.) .i. rep
hendit. queq; .i. oia p̄cā taz
mortalia q̄ uenalia: q̄ pec
cata sunt obscura. .i. q̄ ob
scurant hominē. (Pellant
eminus somnia.) oia som
nia. .i. uana & inutilia pec
cata pellantur eminus. .i. a
longe. (Christus ab æthere
promicat.) Christus p̄mi
cat. .i. fulget ab æthere. .i. de
cælo. (Mens iam resurgat
torpida) .i. mens n̄ra torpi
da. .i. pigra resurgat a uitiis
& peccatis. (Quæ sorde
extat faucia.) quæ mēs ex
tat. .i. permaneat. faucia p̄
fauciata. .i. uulnerata sordi

bns. .i. peccatis. (Sidus refu
get iam nouum) .i. iam no
uus sidus. .i. Christus nou⁹
quia nunq̄ apparuit mun
do secundū carnē nisi mū
do resulget. .i. splēdet ī mū
do. (Ut tollat omne noxi
um) ut tollat .i. remoueat
omne peccatum nociuuz.
(Esursum agnus mittitur.)
esursum. .i. desursum agnus
mittitur idest filius dei mit
titur. .i. e mandato esursum
a patrie de cœlis. (Laxare
gratis debitū.) laxare. .i. p̄ce
re debitū. .i. peccatū. gratis.
.i. dono. ideo omnes (Dei
mus uocē) .i. confessionez
peccatorū (Cū lachrymis
pro indulgentia. Secundo
ut cum fulserit) idest ut iste
agnus fulserit. .i. aduenerit.
Secūdo. .i. aduentu iudiciū
(Mundūq; horror cixerit:
q; pro et. & p̄uor. .i. timōe
cixerit mūdū. .i. circūdabit
mundū. .i. hoīes mūdanoz.
(Nō p̄ reatu p̄riat) .i. n̄ p̄
nlat. .i. dānet nos p̄ reatu. .i.
p̄ p̄cō. (S; pins nos tūc p̄

tegat) Sed pius ipse tunc in die iudicii protegat. i. defendat nos a parte diaboli.

³²
Eni redemptor gentium. (Materia huius hymni est de admiratione filii dei incarnationis in utero uirginis Mariæ cum sine semine humano incarnatus est: sed diuina. i. inspiratione accepit carnem humanam in uentre uirginis: & hoc est quod dicitur. (Veni redemptor gentium). i. o redemptor gentium. i. populorum ueni in membris nostris. (Ostende) i. demonstra. (Partum uirginis). Mariæ. (Miretur omne seculum). i. seculares omnes mirentur: quia uirgo Maria concepit & peperit filium dei ex uirtute spiritus sancti: ideo (Talis partus decet deum). quia miraculose & ex potentia dei: & hoc est quod dicitur. (Non ex uirili semine) i. non per semen uel corruptionem hominis christus in-

caratus est: & hoc est quod dicitur (Sed mystico spiramine). i. secreto spiritus sancti f. (Verbum dei). filius dei. (Factum caro). i. factus est homo (Fructusque uentris floruit) fructus. i. christus qui est fructus uentris uirginis mariæ floruit & crescit sicut flos uel creuit. (Aluus tumescit uirginis). aluus. i. uenter uirginis Mariæ tumescit. i. ingrossatur uel inflatur. (Claustra pudoris permanent). claustra. i. clausura. pudoris. i. uirginitatis. permanet i. quia uirgo maria fuit uirgo ante partum in partu & post partum & membra eius non fuerunt corrupta. (Vexilla uirtutum micant). uexilla. i. miracula christi quæ apparuerunt in sua natiuitate: ut fuit stella noua & alia miracula uirtutum. quorum miracula uirtutum deus est uexillum. micant. i. fulget. (Versatur in templo deus). Deus uersatur. i. moratur. i. permanet in templo. i. in utero uirgi-

nis mariæ. uel deus uersat̃
 in templo qñ susceptus est
 a symeõe in tēplo. (Proce-
 dēs de thalamo suo). pro-
 cedēs. i. christ⁹ exiēs de tha-
 lamo suo. i. de utero uirgi-
 nali qui fuit sibi locus casti-
 tatis. (Pudoris aula regia)
 .i. exiuit de aula. i. camera
 regia pudoris i. castitatis.
 (Geminæ gigas substātiæ)
 .i. xp̃s ipse fuit geminæ sub-
 stantiæ .i. duplicis sustātiæ:
 qa est de⁹ & hō. fuit gigas:
 qa sicut gigas fuit & ē fortis
 & potens & magnus: sic
 christus ē maximus & for-
 tissimus & potentissimus.
 (Alacris ut currat uiā). cu-
 currit uiā huius mundi: qa
 fecit uolūtātē patris sui. &
 alacris. i. gaudēs cucurrunt ui-
 am de isto mūdo ad patrē:
 qa iuit cū uictoria cū d̃bel-
 lauit inimicū suū expolia-
 uit īfernū. (Egressus eius
 a patre). i. exiuit a patre
 .i. qñ itrauit in uētrē m̃ris.
 (Regressus ei⁹ ad patrē). re-
 gressus. i. qñ xp̃s rediit ī cæ-

lū. (Excursus usq; ad infer-
 ros) excursus. i. qñ descen-
 dit ad īferos. (Rekursus ad
 sedē dei). i. ad dexterā pa-
 tris. (Equalis eterno patri).
 o christe tu qui es equalis
 eterno patri fm̃ diuinitatē.
 (Carnis tropheo accinge-
 re). i. induere tropheo. i. ui-
 ctoriā carnis. (Infirma no-
 stri corporis uirtute firmās
 perpeti). i. perpetualiter uir-
 tute infirma. i. uitia fragili-
 tatis nostri corporis. (Præ-
 sepe). i. la māzatora. (Ful-
 get) qa christus q; fuit in p̃-
 sepe quādo fuit natus. (Et
 nox spirat) donat. (Nouū
 lumē). s. christū. (Quia nul-
 la nox interpollet). nulla
 nox. i. obscuritas heretico-
 rum interpollet. (Fidez in-
 terpollet). i. obscurat fidez
 catholicam. (Quæ luceat
 iugi). q̃ fides catholica iu-
 gi. i. semp luceat cū ipsi he-
 retici it̃erpollēt. i. obscurāt
 fidem nostrā sanctam: cū
 dicāt christū. nō assūpsisse
 carnem humanam.

Christe redēptor omnium.

C Materia hu-
ius hymni est cum ipse fi-
lius dei accepit carnem hu-
manam: ut pugnaret cum
inimico humani generis.
Et nos liberaret. ita preces
nostras dignetur exaudire
& a peccatis liberare: &
hoc est qđ dicit. (Chnste
redēptor omnium). i. o xpe
redēptor oīum. (Ex p̄re pa-
tris unice). & o unice. idest
unigenite p̄ris ex p̄re p̄ce-
dēs. (Tu solus añ p̄ncipiū).
tu solus añ p̄stitutiō-
nē mūdi: ideo tu (Nat⁹ ief-
fabilitet). i. miraculose: qđ
nemo pōt dicit nisi qđ fuit
incarnatio xp̄i miraculosa.
(Tu lumē tu splendor pa-
tris). o xpe tu es lumē: qđ
illuminasti mundum: & tu
es splēdor patris qui p̄cedit
a p̄re. (Tu spes perēnis oī-
um). i. tu es spes perpetua/
lis omnium fidelium christia-
norum. (Intēde quas fundūt

preces tui per orbem famu-
li). intendē. i. audi preces. i.
orationes quas tui famuli
fundunt. i. spargūt per mū-
dum. (Memēto salutis au-
ctor). & hoc debes facere:
quia accepisti carnem hu-
manam: ideo dicitur o au-
ctor nostræ salutis: memē-
to. i. recordare: qđ pro qa.
(Sumpsens). i. sumpsisti.
(Quondam). i. olim. (For-
ma). uidelicet humanitatis
(Nostri corporis). nascen-
do ex uirgine. (Illebata). i.
nō corrupta. (Sic p̄sens te-
statur dies). i. p̄sens dies
natiuitatis christi testat̄ seu
testimoniū. (Currēs p̄ an-
ni circulum). currēs. i. talis
dies celebrat̄ per circulum
anni. i. p̄ unūquēq; annū.
(Quod solus a sede patris
mundi salus adueneris). qđ
pro &: qđ tu solus aduene-
ris a sede tui patris: qui es
salus mūdi. (Hūc cœlū ter-
ra: hūc mare). cœlū. i. stella
noua qđ apparuit: uel ange-
li qđ cātauerūt in natiuitate

christi: Gloria in excelsis deo. laudat huc die: uel redemptore. terra. i. pastores: q sunt de terra laudat hunc: mare. i. magi qui siccis pedibus calcauerunt mare laudat (Huc oem qd in eis est). q pro &. & omne qd e in celo in terra & in mari: laudat (Auctore). uel patre. (Tui aduetus laudat exultans cantico). omne dico exultans. i. gaudes cantico hymno. i. cato: o laude. (Nos quoq qui sancto tuo redempti sanguine sumus). & animo solium celum terra mare laudat te. sed nos quoq. i. similiber q sumus redempti tuo sancto sanguine. (Cocinimus). i. cantamus. (Simul nouum hymnum). i. nouum cantum. (Ob diem). idest propter diem. (Natalis tui). i. tue natiuitatis.

Solis ortus in cardine. Materia huius hymni est de incarnatione & natiuitate

domini qliter puerpera est enixa illum qui non abhorruit illum stabulum animalium: & hoc est qd dicitur. (A solis ortus cardine). ab ortu solis. i. ab origine. i. uascimeto solis. uel a solis ortus cardine. i. ab origine solis. i. ab oriente (Usq ad limitem terra). i. usq ad occidentem. (Canamus christu principem). i. regem. Et nota q cardo e superior & inferior pars hostiuita q pot ponit pro principio & fine. itaq canamus. i. laudamus xpm principem. i. regnate. (Natu marie uirginis). i. de mana uirgie. (Beatus auctor seculi). i. demus ipsu laudare: qd est beatus auctor. i. factor seculi. i. huius mundi. (Seruile corpus induit). i. assumpsit forma serui (Ut liberaret nostram carne sua carne. ne pderet quos pdidit). i. ne perderet homines quos creauit. (Castre parentis uiscera). & uere induit siue assumpsit no-

stram carnē: q̄a (Gr̄a cæle
stis).i. fili⁹ dei. (Intrat uisce
ra).i. mēbra. (Castæ parē
tis).i. uirginis m̄ris. & sic
(Venter puellæ baiulat)
.i. portat secreta cælestia.
(Quæ secreta n̄ nouerat).
ideo dixit āgelo. Quo mō
fiet istud qm̄ uirū n̄ cogno
sco: & i cognita me propo
no. (Dom⁹ pudici pecto
ris). domus. i. uēter pudici
pectoris. i. casti cordis. (Tē
plū repēte fit dī). uēter bea
tæ mariæ repēte. i. subito uf
cito fit tēplū dei. i. habitacu
lū filii dī. (Intacta nesciēs
uirgē). i. uirgo maria itacta
.i. nō corrupta nesciēs uirū
per piūctiōē carnis. (Ver
bo p̄cepit filiū). i. p̄cepit fi
liū dei uerbo: qm̄ angelo di
xit: Ecce ancilla dñi: statī fi
lius dei ex uirtute spūs san
cti fuit creatus cū omnib⁹
mēbris ex anima & corpe.
(Enixa ē puerpēra). puer
pera. i. puerū pariēs. s. ma
ria enixa est. i. pepit illum.
(Quē gabriel p̄dixerat). ma

sciturū. (Et quem ioānes
clausus aluo gestiēs). i. gau
dēs aluo. i. uētri m̄ris helisa
bet senferat beatus ioānes
christū qm̄ uirgo maria iuit
ad domū helisabet & xp̄s
erat cōceptus in utero uir
ginis mariæ: & helisabet
exiuit obuiā ei: & dixit. &
unde hoc mihi ut m̄ dñi
ad me ueniat. Enixa deri
uaē ab eniteo tes enixi eni
xū enixu addita sī supino
fit enixus: & dī eniteo. es. i.
palā dūco. qdā uero dicūt
q̄ ab enitor ns dī enixum.
(Feno iacere ptulit). i. susti
nuit iacere teno. (Præsepe
nō abhorruit). i. nō abhor
ruit p̄sepe. i. nō repudiavit
p̄sepe. i. la m̄ázatorā. (Par
uoq; lacte past⁹ ē). ipe xp̄s
est pastus. i. nutritus puo la
cte. i. cū modico lacte uirgi
nis mariæ. (Per quem nec
ales esurit). p̄ quē. s. christū
nec ales. i. i. uirgo
nec esurit. i. nec patit̄ famē
(gaudet chorus cælestiū).
& q̄a natus ē christus gau

det chor⁹ caelestiu⁹. i. chor⁹
 seu societas caelestiu⁹ spuu⁹
 gaudet. (Et angeli canunt
 deo). i. qn⁹ christus fuit nat⁹
 cantabāt angeli deo gloria ī
 excelsis do. (Et pastor crea
 tor omniu⁹). i. ipse christus
 qui ē pastor omniu⁹. i. crea
 tor omniu⁹ regē. (Fit palā pa
 storib⁹). i. ipse christus qui
 fuit natus fit palā. i. manife
 stus pastoribus qn⁹ dixit an
 gelus pastoribus. Annūtiō
 uobis gaudium magnum.

³⁵
 Hostis hero
 des ipie. (Ma
 teria hui⁹ hym
 ni est clamatio cōtra hero
 dem: qui audita natiuitate
 christi timuit pdere regnū:
 ideo multos iterfecit pue
 ros: & agitur de tribus mira
 culis factis ī tali die. De ap
 paritiōe magorū. De aqua
 cōuersa ī uinū: & de baptis
 mo christi: & hoc ē qd⁹ dē.
 (Hostis herodes ipie). o ī
 pie herodes hostis. i. inimi
 cus dei: (Quid). i. cur. (Ti

mes xpm uenire). ille (Nō
 eripit mortalia). i. nō aufert
 .i. tollit mortalia. i. mūda
 nas res a mortalib⁹ hoīb⁹
 imo & quis est ille qui eri
 pit mortalia. est ille. (Qui
 dat regna caelestia). i. xps.
 (Ibāt magi). i. magi ibāt q̄
 sitū christum siue q̄rendo
 christū adoraī. (Quā uide
 rant stellā sequentes p̄uiā)
 .i. magi ibant sequētes stel
 lam p̄uiā. i. p̄cedētē quam
 uiderāt. qa talis stella dmo
 strabat eis uiā. (Lumē req
 rūt lumine). reqrūt lumē. i.
 christū qui ē lux. & reqrūt
 christū lumē stellā: qa lu
 cēte sole feruētius lucebat
 & conduxit magos uidere
 christū: qui magi. (Deū fa
 tētur). i. pfessāo. (Mūer). i.
 cū oblatione: uel dono. s.
 auro: thure. i. icēso: & myr
 ra. (Lauacra puri gurgitis
 agnus celestis attigit). id est
 celestis agn⁹ attigit. i. susce
 pit lauacrum. i. baptismū
 puri gurgitis. id est flumi
 nis iordanis: (Peccata quz

non detulit).i. peccata quæ non detulit.i. apportauit secum. (Nos abluendo sustulit).i. illa peccata. sustulit. i. abstulit uel destruxit a nobis abluendo. i. lauando per baptismum. (Nouum genus potentia). nouum. idest inauditum: nouum genus potentia. quis unquam audiuit aquam conuersam in uinum. (Aqua rubescunt hydnæ). i. hidriæ rubescunt. i. flauescunt aquam intra uisus: quia mutant colorem. s. aquæ & hydriæ. (Vinumq; iussa fundere). q; pro &. & iussa a christo dicta fundere uinum. fundere. i. spargere uinum uel donare. (Mutauit unda originem). unda. idest aqua mutauit originem. idest natiuitate; ex præcepto christi.

³⁶
MX more docti mystico. (Materia huius hvmni est cõmendatio ieiunii. & hortatur nos ieiunare: &

deo seruire in hoc tempore ieiunii: orationibus & bõis operibus: plus q̄ in aliis diebus: & hoc est quod dicit. (Nos docti ex more). i. ex cõsuetudine. (Mystico). i. figurato: ideo dicit mystico: quia prius helias ieiunauit: postea christus consecrauit ieiuniũ per quadraginta dies: ideo dicit. (Seruiemus hoc ieiunium) omni anno. (Deno dierũ circulo ducto quater notissimo). i. circulo dierum quater deno. i. quater siate: & deo notissimo ducto. (Lex & prophetæ primitus). & quia pphetæ. s. moyses: & helias & ceteri ieiunauerunt lex & prophetæ primitus. (Pretulerunt). i. ordinauerunt hoc ieiuniũ. (Postmodum christus sacrauit oium rex atq; factor tẽporẽ). postmodum. i. postea xp̄s rex oium atq; scõr diuersorẽ tprũ sacrauit hoc ieiuniũ. (Utamur ergo pci⁹ uerbis cibis & potibus). ergo parcius i.

moderate utamur .i. ufa/
 mo uerbis .i. nō multū loq̄
 mur cōtra bona uerba: ci/
 bis & potib⁹. (Sōno iocis)
 .i. debemus abstinere nos
 ab hiis oībus supradictis:
 & nō solū a colloq̄is ma/
 lis: cibis & potib⁹ sōno io/
 cis. (Sed arctius) .i. potius
 maiori mēte. (Praestemus)
 .i. supraestemus. (In custo/
 dia) .i. custodiamus nos a
 peccatis. (Vitem⁹ aut pessī
 ma) .i. abiiciam⁹ .i. uetamo
 a nobis pessīma pcā & ma
 la opa (Quæ subruūt men
 tes uagas) .i. q̄ peccata sub
 ruūt .i. faciunt p̄cipitare .i.
 trabucare mentes uagas .i.
 corda uana. (Nullūq; de/
 mus callidi hostis locū ty/
 rānidi) .i. nō dem⁹ .i. nō cō
 cedam⁹ ullū locū tyrānidi
 .i. crudelitati: q̄ tyrān⁹ est
 ille q̄ ē crudelis: ergo uite/
 mus locū .i. infernū: callidi
 hostis .i. fallacis inimici: q̄
 diabolus ē fallax siue calli
 dus: iō dicit uersus. Callid⁹
 est ille q̄ multos fallere no

nit. (Dicamus oēs cernui)
 .i. mūd i. Dicamus misere/
 re mei deus: quia iste psal/
 mus est ualde utilis aiæ &
 corpori. (Clamemus atq;
 singuli) .atq; p̄ & .& singu
 li clamemus alta uoce: ut
 deus habeat nobis miseri/
 cordiā de peccatis n̄ris. Et
 clamādo. (Ploremus ante
 iudicē flectamus irā uindi
 cē) .i. pacificam iram uin/
 dicē .i. sumētē uindictā ne
 uindictā sumat d̄ peccatis
 n̄ris. (Nostris malis offen/
 dimus tuā deus clemētiā)
 nostris malis .i. nostris pec
 catis. (Effunde nobis defu
 per remissor indulgentiā):
 uel ueniā .i. perdonamētū:
 tu qui es remissor .i. perdo
 natore omniū peccatorū:
 (Memēto q̄ sum⁹ tui) .i. o
 deus memēto q̄ sum⁹ tui
 sāguinis redēpti. (Licet ca
 duci plasmatis) .i. licet p̄ q̄/
 uis caduci plasmatis .i. fra
 gilis plasmatis .i. formatōis
 (Ne des honorem noīs tui
 precamur alteri) . o deus

precamur te. i. rogamus te
 ne des. i. non dare honorē
 tui nominis: q̄a uocamur
 a te christiani: ergo nō des
 honorem alteri. i. diabolo.
 (Laxa malū qd' fecimus)
 .i. o de⁹ laxa. i. dimitte ma-
 lum qd' fecimus: uel quod
 commisimus. (Auge bo-
 num qd' poscimus). auge
 .i. multiplica bonū qd' po-
 scimus. i. qd' petimus. po-
 sco poscis poscit. i. peto pe-
 tis petit. (Placere quo tan-
 dem tibi possimus hic & p
 petim). quo pro ut: ut tari-
 dē. i. finalmente possimus
 placere tibi hic. i. in præsen-
 ti uita: & in futuro perpe-
 tim. i. perpetua liter. (Præ-
 sta beata trinitas) o bea-
 ta trinitas. præsta. i. dona &
 dicitur trinitas in personis:
 q̄a alia est persona patris:
 alia filii: alia spiritus sancti:
 & o trinitas simplex: & di-
 citur simplex: & est trinitas
 in substantia: concede no-
 bis ut munera ieiuniorum
 sint fructuosa tuis fidelib⁹.

Am christe

sol iustitiæ.

Matena hu-
 ius hymni est ut ipse chri-
 stus qui est sol iustitiæ: ex-
 pellat tenebras a mēibus
 nostris: & hoc est qd' dicit.
 (Iā xp̄e sol iustitiæ). o xp̄e
 tu q̄ es sol iustitiæ iam gia.
 (Tenebræ mēis). i. obscuri-
 tates & pc̄a cordis nr̄i (Dei
 scāt). i. euanesçāt a cordib⁹
 nr̄is: & declinat̄ deisco dei
 scis deiscit: & ita deiscant. i.
 euanesçāt. (Ut lux uirtutū
 redeat cū repas diē). i. p̄pa-
 rās diē. (Terris). i. hoib⁹.
 (Da t̄ps acceptabile). s. no-
 bis: q̄a tūc ē nobis accepta-
 bile: & tunc est dies salutis:
 q̄n tenebræ discūt a nobis:
 (Et penitēs cor tribue). tri-
 bue. i. dona nobis cor peni-
 tēs: q̄a ex corde exeūt cogi-
 tatōes. s. bonæ. malæ hōici-
 dia: furta: piuria: & similia.
 (Conuertat ut benignitas
 quos longa suffert pietas).
 ut tua bēignitas conuertat

nos ad penitentiā : quos tua
 longa pietas suffert. susti-
 net nos peccatores: iō dī ī
 prospero: dat tps : ut crimi-
 nā pereant : & non hoies.
 (Quiddāq; pēitētiā da fer-
 re.) q; pro et. & o chris-te da
 ferre. i. sustinere. i. da nobis
 gratiā ferre. i. sustinere que-
 dam. i. aliqua cosa penitē-
 tiā (Quāuis grādiū maio-
 re tui munere quo dēptio
 fit criminū.) pro quāuis. i.
 aduengadio ferre peniten-
 tiā sit de maiori precio mu-
 nere tui nominis. ferre. i. su-
 stinere penitentiā grādiū
 criminū. (Dies uenit dies
 tua.) dies iudicii uenit: ut di-
 es. i. ut solēnitas paschalis.
 (In qua reflorent omnia.)
 .i. in qua die iudicii refflorēt
 oīa. i. oīa opa & facta nra
 erunt apta & manifesta: ut
 flores in arbore. (Letemur
 ī hac) .i. letemur siue gau-
 pm^o: in hac die iudicii. (Ut
 tuā p hāc reducti gratiā.)
 ut per hāc diē iudicii : boni
 erūt reducti tuā grā. (Te-

rerum uniuersitas clemēs
 adoret trinitas.) o clemens
 .i. piatosa. o trinitas uniuert
 fitas rerū adoret te. i. oīa q̄
 sunt ī cœlo sub cœlo: in ter-
 ra sub terra: adorent te. (Ac
 noui per ueniā nouū cana-
 mus cāticū.) ac pro sed &
 nos noui. i. noui conuersi
 per penitentiā nos canamus
 .i. cantamus nouū hymnū
 .i. nouū cantū p ueniam.

Vdi beni-
 gne conditor.

(Materia hu-
 ius hymni est. tempus acce-
 ptabile quadragesimæ fm
 qd dī. Ecce nunc tps acce-
 ptabile: ecce nunc dies salu-
 tis. & continuatur materia
 huius hymni cum materia
 supiori dicta. Ex more do-
 cti mistico. (O benigne cō-
 ditor). i. factor siue creator
 oīum rerū. (Audi nostras
 preces cum laudibus.) pre-
 ces dico cuz laudibus. (Fu-
 sas). i. factas. (In hoc sacro
 iciunio quadragenario) .i.

G

n numero q̄draginta die/ rum. (Scrutator almæ cor- diū.) & quia fundimus pre ces o almæ. i. sancte scruta/ tor. i. inquisitor cordiū : qa tu scis. i. cognoscis. (Infir- ma) i. debilia uiriū. i. fortiū & quia tu scis fragilitatē no stram. (Ad te reuersis exhi- be.) exhibe. i. oñde te reuer sis. i. reuertentibus (Ad re- missionis gratiā) . i. p grām tuā remissiōis. i. p donamē to. (Multū quidē peccaui/ mus: sed parte cōfitētibz) quidē hoc certe: s; qa mul tū peccauius: sed pce. i. per dona cōfitentibus pec cata sua (Ad laudē tui noīs confer medelā lāguidis.) cōfer. i. dona uel concede medelā. i. medicinā languidis. i. peccatoribus. ad lau dem tui nominis: ut tuum nomen laudē: donando medicinā languidis. i. pec catoribz. (Sic corpus extra cōteri dona per abstinētiā) o christe sic dona cōteri. i. amactatore: uel minui cor

pus nostrum extra. i. defor me p abstinētiā. (Ut mēs sobria a labe profus crimi num.) ut mēs sobria. i. mēs abstinēs profus. i. a postu to. (Ieiunet) a labe crimi num. i. a corruptione crimi num. i. peccatorum.

^{29.} Vres ad no/ stras deitatis p/ ces. (Materia huius hymni est depreca tio ad deū ut p̄fidus sathan longe recedat a nobis: & christus donet suū amorem nobis: & refūdat nobis eter nū lumē caritatis: & fidei & dilectiōis: & tribuat nobis fontem lachrymarū & for tia ieiuniorz. & hoc est qd dī. (Aures ad nostras deita tis preces) . i. o deus inclina aures deitatis tuæ clemen tiæ ad nostras preces. i. alle nostre pregiere. (Et nos tui famuli p̄camur te suscipe uota) . i. desideria. (Suppli- cūz) . i. precantiū. (Tua so la pietate.) p̄camur te. (Re

spice clemens folio de san-
cto.) o clemens. i. o piato-
so: respice nos de sancto fo-
lio. i. de sede patris tui. (Vul-
tu sereno lapades illustra)
.i. accende uel illumina in
nobis lapades. i. nostras con-
scientias: uultu sereno. i. cla-
ro uultu.) depelle tenebras)
.i. obscuritates. (Nostro pe-
ctori) .i. cordi nostro. (Lumen
tuo: crimina laxa pietate so-
la.) o christe laxa. i. dimitte
crimina nostra. i. peccata no-
stra: & hoc fiat tua misericordia pie-
tate. (Ablue sordes.) abluere
.i. laua sordes. i. peccata no-
stra. (Et uincula dirupe) .i.
frange uincula. i. malas no-
stras operationes quae tenent
homines ligatos. (Parce pec-
catis releua iacentes.) rele-
ua iacentes. i. erige nos iacen-
tes in peccatis: & erige nos
(Tua dextera) .i. tua uirtute.
(Te sine tetro mergi-
mur profundo.) o christe
mergimur sine te profun-
do. i. positi sumus tetro pro-
fundo. i. obscuro inferno.

158
(Labimur alta sceleris sub
unda.) dum sumus in mun-
do labimur id est discurre-
mus sub alta unda sceleris
id est peccati. & quia labi-
mur: ideo (Trahimur) .i. tra-
himo trahi. (Brachio tuo ad
clara sidera caeli.) Brachio
tuo id est cum tua potentia
ad clara sidera caeli. (Chri-
ste lux uera bonitas & uita.)
o christe tu qui es lux patris
tu es uera bonitas: & tu es
uita: & tu es (Gaudiu mun-
di.) & tu es (Immensa pie-
tas) .i. quia tua pietas est ita
magna quod non potest men-
surari: tu es qui (Saluasti nos
a morte sanguine tuo ro-
seo) .i. rubeo. (Insepe tuum
petimus amorem.) o chri-
ste nos petimus insepe. i. in-
sistere. i. coniungere tuum
amorem nobis. uel (Nris
mentibus.) & petimus te re-
fundere. i. iterum fundere. i.
spargere nobis aeternum lumen
fidei: quia prius recepimus lu-
men in baptismum: & tale lu-
men amissimus propter peccata: non

dicimus refunde. i. iterum fū
 de. (Et auge). i. multiplica
 dilectiones charitatis nobis
 (Tu nobis dona fonte; la-
 chrymarum ieiuniorum fortia
 ministra.) o christe mini-
 stra. i. prepara nobis fortia
 ieiuniorum. (Vitia carnis mil-
 lia retunde.) retunde. i. re-
 pone uel amacta millia. i.
 innumerabilia. i. sine fine ui-
 tia carnis. (Framea tua) cum
 gladio spiritus sancti: quod est
 uerbum dei. (Procul a nobis
 perfidus absistat sathan a
 tuis uiribus fractus.) sathan
 perfidus absistat. i. remouea-
 tur procul. i. longe a nobis
 & absistat a nobis fractus
 .i. deuersus. i. uinciuto tuis
 uiribus. i. cum le toe force.
 (Sanctus adsistat spiritus a
 tua sede demissus). i. spiritus
 sanctus demissus. i. manda-
 to: a tua sede adsistat. i. sem-
 per permaneat nobiscum.
 (Gloria deo sit æterno pa-
 tri sit nobis semper genito-
 ris nate). i. o nate. i. christe
 nate genitoris. i. patris .in

quo. i. christus. (Equalis p
 cuncta sæcula Amen.

⁴⁰
 Exilla regis
 pdeunt. (Ma-
 teria huius hym-
 ni est de passione christi. Ve-
 xilla christi. i. baptismum:
 de quo ipse dixit. Nisi quis
 renatus fuerit ex aqua & spi-
 ritu sancto non potest intro-
 ire in regnum dei. est peniten-
 tia: dicit Agite penitentias
 & appropinquabit in uos
 regnum dei. Item uexilla chri-
 sti est corpus christi & eius
 sanguis: ideo dicitur. Nisi
 manducaueritis eius carne
 & biberitis eius sanguinem
 non habebitis uitam in uo-
 bis. Item uexillum christi
 est elemosyna ideo dicitur
 Date elemosynam in sinu
 pauperis & ipsa orat pro uo-
 bis ad dominum. Dicit er-
 go (Vexilla regis). i. christi.
 (Prodeunt). i. apparet (Ful-
 get crucis mysterium.) my-
 sterium crucis. i. passio siue
 sacrificium quod fecit christi

stus de seipso in cruce ful-
 get. i. splendet per totum mū-
 du3. (Quo carne carnis cō-
 ditor suspensus est patibu-
 lo.) quo mysterio crucis ip-
 se conditor carnis. i. factor
 humanæ naturæ est suspē-
 sus patibulo. i. cruci carne.
 i. pro carne nostra: uel fm
 carnem. per crucem habe-
 mus altare. per corpus chri-
 sti hostiā. per sanguinē chri-
 sti habemus uinu3. (Quo
 uulneratus in super mucro-
 ne diræ lanceæ.) quo pati-
 bulo ipse christus est uulne-
 ratus in super. i. clauos cum
 mucrōe. i. pōta: diræ. i. cru-
 delis lanceæ. (Ut nos laua-
 ret crimine) . i. a pō. (Ma-
 nauit unda sanguine. i. un-
 da aqua manauit. i. exiuit
 cu3 sanguine de corpe chri-
 sti pendentis in cruce. (Im-
 plera sunt quæ cōcinit Da-
 uid fidelis carmine) . i. imple-
 ta sunt illa quæ fidelis cōci-
 nit. i. cantauit carmine. (Di-
 cendo in nationibus) . i. di-
 uersis gētibus. (Dominus

regnauit a ligno) p passio-
 nem surrexit: & quia pepē-
 dit i ligno idest cruci. possu-
 mus pferre uocē admiran-
 tis. (Arbor decora & fulgi-
 da) . i. arbor decora. i. pul-
 chra: fulgida. i. splendida.
 (Ornata regis purpura.) or-
 nata. i. decorata purpura re-
 gis. i. purpureis. i. rubeis mē-
 bris christi. Purpura dicitur
 a purus: pura: purum. pur-
 pureus est color de sangui-
 ne animantis: qa totus fuit
 flagellatus: quia a plāta pe-
 dis usq; ad uertice3 capitis
 non remansit in eo sanitas
 (Electa digno stipite tā san-
 cta mēbra tāgere.) arbor di-
 co electa a deo: tāgere. i. su-
 stinere corpus christi: uel tā
 sancta mēbra tāgere digno
 stipite. i. in scō trūco. (Bea-
 ta cuius brachiis secli pepē-
 dit precium.) uere fuit bea-
 ta arbor: brachiis cuius. i. ra-
 mis cuius precium mundi
 pependit. i. ipse christus pe-
 pendit: & talis arbor facta ē
 statera. i. bilāza corpis chri-

sti (Predāq; tulit tartari.) q; pro et. & tulit predam tartari. i. inferni: quia pēdebāt ī cruce spūs descendit in infernum inde eripuit oēs iustos & nullū de suis ibi reliquit. uel ipse descendens de cruce erat glorificatus non poterat pati descendit ad infernū & inde liberauit suos & quia talis arbor est taz digna & preciosa: dignuz est uerbū saluatoriū. (O crux aue spes unica nra hoc passiois tēpore: auge piis iustitiaz.) auge. i. multiplica iustitiaz piis. i. illis qui hnt pietatez: & qn. i. in hoc tēpore passionis. (Reisq; dona ueniam.) q; p et. & dona ueniam. i. remissionē peccatorū reis. i. p cōrib⁹ (Te sūma deus trinitas collaudat oīs spūs.) & qā nos redemisti tuo sanguine iō oīs spūs collaudat te sūma de⁹ trinitas.

Angelina lingua
gloriosi preliuz
certaminis.

CMateria hui⁹ hymni cōtinuat cū materia superiori. & quo mō corpus christi positū est in cruce: & latus eius perforatur mortuū est & ad inferna descendit: ibiq; cū diabolo pugnavit: & eū supauit: sic christus faciat nos supare diabolū duz sumus in uita ista. & hoc est qd dī. (Pange lingua.) o lingua pāge. i. māifesta. (Preliū) .i. la battaglia. (Gloriosi certaminis) .i. cōbatimēto: qd christus cuz diabolo fecit descendēs de cruce ad inferna. (Et super crucis trophēū) .i. super trophēū. i. uictoriā crucis. (Dic triūphū nobile) .i. o lingua dic nobile triūphum. i. uictoriā uel gloriā uictoriæ de inimicis fugatis. (Qualiter redēptor orbis imolatus uicerit.) q; luter. i. quō redēptor. i. liberator totius mūdi imolatus uicerit. i. occisus: uel sacrificatus. (De parentis protoplauisti fraude facta cōdolens.) quare fuit

imolatus: quia cōdolens. i. fortiter doluit de deceptio/ ne primi parētis. i. Adā qñ dixit Eua: cur non comedi tis de pomo scientiæ boni & mali. Respondit Eua: ne forte moriamur. Respōdit diabolus. non morieris. Ec ce deceptio facta fraude. i. quæ deceptio fuit cu3 ingā no ptoplausti. i. primi plas/ mati ul formati. (Quādo pomi noxialis morte mor/ su corruit). i. quādo prim⁹ parēs corruit morsu pomi uetiti. i. uetato a deo noxia lis. i. nociui pomi cū dedit homini mortē. (Ipse lignū tunc notauit.) ipse christus tunc. i. quādo peccauit pri/ mus homo notauit. i. ordi/ nauit. (Dāna ut ligni solue ret.) ut ipsa crux christi sol/ ueret. i. recuperaret damna .i. dānationes quas nobis fecit comestio pomi. (Hoc opus nræ salutis ordo de/ poposcerat. Quid intendit ecclesia in hac pte dicere. dico tūc ipse deus notauit

lignū. i. crucē ut solueret. i. recuperaret damna ligni. i. pomi: iō dī. ordo nræ salu tis depoposcerat idest ha/ uea domandato. hoc opus .s. ut filius dei sumeret car/ nem & passiones in cruce sustineret. (Multiformis p ditoris ars ut artē falleret.) ut ars. i. deus qui est artifex omniū rerū. falleret artes. i. destrueret artē. i. deceptio/ nes multiformis. i. multi/ modis proditoris. i. diaboli cu3 diabolus multiformis tētauit Adā de gula: de ua/ nagloria: & de supbia. (Et medelam inde ferret unde hostis leserat.) & inde. i. de la: passio christi ferret. i. ap/ portaret medelā. i. medici/ nam: unde hostis. i. diabo/ lus leserat: quia per lignū. i. pomū dānati sumus: & p ll gnū. i. crucē saluati sumus. (Qñ uenit ergo sacri ple/ nitudo tps). i. tūc fuit plēi/ tudo. i. gratia sacri tps qñ deus in sexta atate misit fi liū suū in hūc mūdū: iō dē

(Missus est ab arce p̄fis na-
tus orbis cōditor).i. & ipse
x̄ps p̄ditor orbis.i.factor to-
tius mundi missus est ab ar-
ce.i.a summo patre:& na-
tus est f̄m carnē a uirgine
Maria.(Atq; uentre uirgi-
nali caro factus p̄diit.)atq;
pro et.& prodiit.i. christus
exiuit de uentre uirginali:
nel se manifestauit.& fact⁹
est ipse fili⁹ dei caro:& hoc
est qd̄ d̄r.(Vagit infans in-
ter acta cōditus pr̄sepia.)
infans.i.christus positus in-
ter arcta pr̄sepia uagit .i.
plangit.Vagire est puerorē
(Virgo maria mater sua al-
ligat).i.ligat mēbra christi
inuoluta p̄anis.(Et angit)
.i.fringit.(Pedes manusq;
crura).i.totū corpus christi
(Stricta cingit fascia).i.cuz
rela.(Gloria & honor deo
usq;quo).i.semp.(Vna).i.
pariter una.(Patri filioq;
iclyto paraclyto).& d̄r icly-
tus intus cluens.i.splendēs
Cluos gr̄æe latie d̄r splen-
dēs.(Cui la⁹ & pt̄as &c.)

Vlstra sex q

iam per actis tē-
pus implēs cor-
poris. ¶ Materia hui⁹ hym-
ni est de passiōe christi:&
in quo tpe.i.in quo nume-
ro annorū fuit passus & q̄
tormenta fuerūt in sua pas-
siōe:& hoc est qd̄ d̄r.(Lu-
stra sex.) Sed lustra hēt du-
as significationes. hoc lu-
strum tibi est locus ubi ani-
mal iacet:unde d̄r de leōe.
Quatenus inde suū nō pos-
sit querere lustrū.& de hoc
non intēdit̄ hic.Lustra sex.
& lustrū.i.spatiū quinq; an-
norū.& de hoc tractat̄ hic.
lustra sex.i.sex uicib⁹ qnq;
(Christus īplēs).i.h̄ns cō-
pletū iam t̄ps.(Corpis sui
pactis).i.p̄pletis sex lustris
.i.trigita annis:& ī isto nu-
mero annorū christus pas-
sus est.(Et est deditus pas-
siōi:agnus in cruce leuat̄)
Ipse christus dicitur agn⁹
quia sicut agnus ducit̄ ad
macellū n̄ lamētat̄:ita x̄ps

ductus ad crucē patienter mortē sustinuit in cruce leuat a iudeis. (Immolat⁹) .i. occisus. (Stipite) .i. ī cruce. (Hic acetū fel arundo). hic .i. ī cruce iudei dederūt xp̄o fel cū aceto. arundo .i. canella cū q̄ dabāt sup coronā ut sp̄iæ pforarēt cerebrū. (Sputa). & post hec. (Mite corp⁹ cū clavis & lācea pforat sāguis unda pfluit). sanguis pfluit .i. exiuit a latef christi: & unda .i. aqua similiter. (Terra pōtus astra mūdus quo lauātur flumine). quo flumine .i. sanguis effusiōe. terra .i. humiles. pōtus .i. fluctuantes uitis .i. peccatores. astra .i. iusti. mūdus .i. mūdani. lauānt .i. purgant. (Cruxfidelis inter oēs arbor una nobilis) .i. una arbor fuit nobilis inter oēs arbores. ut fuit crux christi. (Nulla sylua talē pfert). nulla sylua profert .i. portat uel facit talē fidelē arbore. (Flosfronde germine). flore .i.

odore. fronde .i. uiriditate germine .i. radice: & ip̄e xp̄s fuit flos: q̄a sicut flos pcedit & pducit sine aliq̄ feditate. ita xp̄s exiuit de uētre uirginis sine aliquo peccato: & aliq̄ corruptiōe. (Dulce lignū dulces clauos dulce pondus sustinet). dulce fuit lignum crucis .i. p nobis: & sustinuit dulces clauos .i. sanctas passiones: & sustinuit dulce pōd⁹ .i. xp̄z. (Flecte ramos arbor alta). & q̄a p̄cium mūdi pependit ī te: ideo o alta arbor flecte ramos .i. hūilia ramos & brachia christi. (Tēsa laxa uiscera). & laxa .i. abandona. tēsa p extēsa uiscera .i. mēbra xp̄i. (Et rigor lētescat ille quem dedit natiuitas). & ille rigor .i. illa duriti es q̄ ē ī te. lētescat .i. se iclina. quē s̄ rigorē natiuitatis .i. natura dedit tibi. (Ut supni mēbra regis mitti tēdas stipite) .i. tēdas mēbra cui mitoxp̄o .i. hūili xp̄o supni regis. & tēdas mēbra supni

regis stipite .i. cruci. (Sola
digna tu fuisti ferre secli p-
cium). o uera crux tu sola
& n̄ alia arbor uel crux fui
sti digna ferr̄ .i. sustinere illū
qui fuit p̄cius secli p̄ seculi
p̄ciū .i. qui fuit app̄ciatus.
xxx. argēteis. (Atq; p̄para-
re portum nauta mundo
naufrago). atq; pro &. & tu
sola crux fuisti p̄parare .i.
ap̄tare portū siue portare
portū. Portū d̄r a porto tas
nel p̄parare portum .i. locū
passiōis nauæ .i. christus q̄
fuit nauclerus mūdo nau-
frago .i. naufragato .i. peri-
culato omnibus penclitāti-
bus. (Quē sacer cruor per
unxit fusus agni corpore)
. i. quē mundū sacer cruor.
sanctus sāguis xp̄i perūxit
. i. fortiter unxit. fusus .i. spar-
sus a corpe agni .i. christi.

43.
Adcenā agni
prouidi). Om-
nes isti h̄mni-
h̄nt unam materiā & unā
intentionē .i. de morte ch̄i

sti cum formauit adam &
formam eius corporis ac-
cepit: ut redimeret nos. &
mortuus fuit: ut redimeret
nos: & contulit nobis uerū
pascha .i. transitū de mūdo
ad patrē. resurrexit propter
nostram iustificationē. de-
scēdit ad infernū & ipsum
expoliauit & captiuos abso-
luit & ad cœlum ascēdit: &
hoc ē qd̄ d̄r. (Ad cenā agni
puidi) .i. nos uocati ad cœ-
nā .i. ad festū puidi agni .i.
christi qui dicit̄ agnus ad-
accipiendum carnē & ei⁹
sanguinem. uel nos uocati
ad ultimum p̄ceptum chri-
sti: q̄a sicut post cœnā nul-
lum restat prandiū .i. post
nouū testamētū nullū re-
stat p̄ceptū. & nos (Cādi-
di) .i. pulchri. (Albis stolis)
. i. uirtutib⁹. (Post trāsitum
maris rubri). D̄r mare ru-
brū: q̄a iudei liberati fuerūt
a pharaōe p̄ mare rubrum
q̄a s̄ b̄mersi fuerūt ī dcō ma-
ri: sic & nos liberati sum⁹ a
diabolo p̄ passiōē & mor-

tem & resurrectione christi
 ergo (Canam⁹). i. canam⁹
 (Christo principi). laude/
 mus eū de morte passione
 & resurrectione. (Cui⁹ cor-
 pus sanctissimū in ara cru-
 cis torridū: cruore ei⁹ roseo
 gustando uiuimus deo).
 & ī tali festo paschatis nos
 gustando. i. accipiēdo san-
 ctissimū corpus eius: cuius
 pro nobis iā crucis fuit tor-
 ridū. i. tormētātū cruore ro-
 seo. sanguis dū spargit dē
 cruor a corpore fusus: ergo
 nos accipiēdo tale corp⁹ di-
 gne: & siue uiuimus deo.
 (Profecti pasche uespe). i.
 nos ptecti. i. defessi uel ser-
 uati. uespe paschatis. i. ī ul-
 tima erate paschatis. (A de
 uastate angelo). i. ab āge/
 lo deuastate primogenita
 egypti. i. pcutiēte primoge-
 nita egypti ab hoīe usq; ad
 pec⁹. (Erepti de durissimo
 pharaōis iperio). erepti. i. li-
 berati. d durissimo. i. crude-
 lissimo imperio pharaōis.
 ita nos liberati per resurre-

ctione; christi ab imperio
 pharaōis. i. a dānatiōe dia-
 boli. (Iam pascha nostruz
 christus est). iam christus
 est nostrū pascha: pascha ī
 terpretat̄ transitus: q̄a xp̄s
 trāsīuit de isto mundo ad
 patrē: & sic christus ē nīm
 pascha. ut cōcedat nos trā-
 sire de ista uita ad uitā eter-
 nam. (Qui est agnus īmo-
 latus). i. pro nobis occisus.
 (Sinceritatis azima caro
 eius oblata est). i. caro eius
 sinceritatis. i. puritatis obla-
 ta est azima: & oblata. i. sa-
 crificata uel occisa. azima
 i. sine fermēto. i. sine ama-
 ritudīe zirna idē ē qd ama-
 rū. a. i. sine īde azima. i. si-
 ne amaritudīe. uñ caro xp̄i
 fuit azima. i. sine amaritu-
 dīe. i. pura & immaculata.
 (O uera digna hostia). i.
 oblatio: q̄a ip̄e xp̄s spōte. i.
 uolūtarie ascēdit ad crucē.
 (Per quē). i. xp̄s. (Tartara)
 i. loca īfernalia. (Sunt fra-
 cta). & p quē (Plebs). i. gēs.
 (captiuata sūt īdēpta). i. aīe

anctorū. & p quem eterna
 (Præmia uitæ eternæ sunt
 reddita).i. redute. (Cū sur-
 git xps tumulo).cum.i. qñ
 christus surrexit tumulo.i.
 a sepulchro. (Et ipse uictor
 redit d baratro).i. de fouea
 inferni. (Tyrānū tradēs uī
 culo).tradēs.i. cōcludens.
 tyrānū.i. diabolū uinculo.
 (Et referās paradifum).re-
 ferās.i. aperiens paradifū
 suis fidelibus.ideo rogam⁹
 te(O auctor omniū).i. fa-
 ctor & creator omniū rex.
 (Quæsumus).i. rogamus.
 (Ut i hoc gaudio paschali
 defende tuum populum
 ab oī ipetu mortis. Amen.

47.
 Ex eternedo
 mine rerū cre-
 ator optime).

O domie rex eterne: o cre-
 ator omnium rerum (Qui
 es ante secula).i. ante con-
 stitutionem mundi. (Sem-
 per cuz patre filius).i. sem-
 per filius ē cū patre. (Qui
 mūdi in primordio adam

plasmaſti hominē).o deus
 qui in primordio.i. in prin-
 cipio mūdi: plasmaſti.i. for-
 maſti adam hominē: (Cui
 adæ dedisti uultum ſimilē
 tuæ imaginis).i. ddiſti uul-
 tum ſimilem.i. mentem p
 rationē tuæ imaginis. (Quē
 diabolus deceperat hoſtis
 humani generis). quē adā
 diabolus qui hoſtis ē. ideſt
 inimicus humani generis
 deceperat eum. ideſt inga-
 no in paradifo. (Cui tui for-
 mam corporis aſſumere di-
 gnatus es).cui adæ tu es di-
 gnatus. ideſt inclinatus aſ-
 ſumere .i. accipere formā
 ſui corporis. (Ut homineꝝ
 redimeres quem ante iam
 plasmaueras). & quare es
 dignatus aſſumere formā
 corporis adæ ut redimeres
 hominem quem ante iam
 plasmaueras. (Et nos redi-
 mendo coniungeres deo
 per carnis contubernium)
 ideſt per coniunctionem.
 uel per unionē: uel per ha-
 bitaculū: (Quem editum

ex uirgine pauescit omnis anima).i. omnis spiritus rationalis pauescit .i. miratur. quē .i. per illū quē est editū .i. natū ex beata uirgine maria (Per quē & nos resurgere deuota mēte credim⁹). per quem editū & nos credimus dum ueneris iudicare uiuos & mortuos: resurgere deuota mēte. s. cū bōa opatione. (Qui nobis per baptismū donasti indulgentiam). tu qui donasti nobis indulgentiā .i. perdonamēto. per baptismum: qā ī baptismo purgat peccatū originale. (Qui nos tenebamur ligati uinculis p̄sciā. Qui crucē pp̄ hoīes suscipe dignat⁹ es). & tu q̄ es dignat⁹ .i. īclinat⁹ suscipe crucē pp̄ hoīem .i. ut liberares hoīes a ptāte diaboli. (Dedisti tuū sāguinē). i. de corpore tuo p̄ciū n̄rā salutis.

⁴⁵
Aurora lucis rutilat). Aurora dicitur ecclesia

dei: quia sicut aurora expellit tenebras: ita ecclesia expellit uitia & peccata. Aliiter aurora est dies in qua x̄ps resurrexit (Lucis diei rutilat). id est splēdet. (Cœlum). i. congregatio fidelium. (Intonat). i. uociferat. (Laudibus): cū laude. cœlum intonat. i. illa congregatio fidelium quæ erat in limbo. (Mundus exultans iubilat). mūdus. i. populus p̄tus credens deum iubilat. i. cantat. ille uero populus exultās. i. alegrase. (Gemēs īfern⁹ ululat). i. īfern⁹ gemēs. i. plangit. diabolus ululat. i. uociferat: qā dolet de amissioe sanctorū patrū quos tenebat p̄manibus. (Cū ille rex fortissim⁹ mortis p̄fractis uiribus). fortitudo christi ponit in superlatiuo gradu: qā excedit oēs alias fortitudines: ideo frengit uires .i. le forze: mortis .i. cōfractis uirib⁹ mortis. i. diaboli: qā tūc hō mortu⁹ habetur ex quo ad tartara

i. potestates diaboli dānan
tur. (Pede ꝑculcās tartara)
.i. ipse christus ꝑculcans. i.
posuit tartara. i. potestateꝝ
diaboli. pede. i. sub suo pe/
de: uſ sub ſua pſtate. (Solut
a pena miſeros). ſoluit. i. li-
berauit miſeros q̄ erāt ī li-
bo. i. ī obſcuritate a pēa dia-
boli. (Ille q̄ clauſus lapid)
.i. ipse christus qui eſt fortis
ſimus fuit clauſus ſub lapi-
de monumēti. (Cuſtodit
ſub milite). ſub militib⁹. po-
nit ſingularis numer⁹ pro
plurali ꝑ ſynecdochen: ita
q̄ milites cuſtodiebāt cor-
pus xp̄i ī monumēto: ne di-
ſcipuli furarēt tale corpus.
(Triūphans pōpa nobili).
triūphās. i. ipse xp̄s uincēs
diabolū nobili pōpa. i. ui-
ctoria. (Victor reſurgit de
funere). uictor. i. xp̄s reſur-
git ſe ex ꝑpria uirtute de fu-
nere. i. de morte. (Solutis
iā gēitibus). iā ſolutis. i. de
ſtructis gemitib⁹ & dolori-
bus ſanctorū patrū q̄ erant
in inferno: quia īde fuerūt

extraſti: (Quia ſurrexit do-
min⁹ reſplēdēs clamat an-
gelus). i. angelus reſplēdēs
.i. lucēs: clamat. & qd̄ dixit:
q̄a ſurrexit dñs: dixit mulie-
rib⁹. ite dicite diſcipulis &
petro q̄a ꝑcedet uos ī gali-
leā: q̄a clauſus erat ſub la-
pide. Et d̄ hoc (Tristes erāt
apostoli). i. apostoli erāt tri-
ſtes (De nece). i. de morte
(Sui dñi. Quē pēa mortis
crudeli ſceui dānarūt īpii)
.i. quē dñm īpii. i. nō pie-
toſi: īde ſceui. i. crudeles dā-
narūt christū pena mortis.
(Sermōe blādo angelus).
ideo angelus (Prædixit). i.
ante dixit. (Mulierib⁹) ſan-
ctis. blādo. i. dulci ſermōe.
(In galileā dñs uidēdus eſt
q̄ totius). i. dñs uidēdus eſt
in galileam: q̄ totius. q̄ pro
quantum. totius. i. citius in
galileam. ſicut dixit domi-
nus diſcipulis ſuis. Poſt q̄
autē reſurrexero ꝑcedam
uos in galileā. (Ille dū per-
gūt cōcitæ). i. dū ille ſāctæ
mulieres pergūt. i. uadunt

concita. i. sollicite. (Dicere hoc apostolis) in cluſis pra timore: doloꝝ: & terroꝝ iudeoꝝ. (Videntes euꝝ ui uere) .i. christum. (Oscu lantur) .i. basiano. (Pedes domini) .sui. i. pedes perfo ratos. (Quo agnito discipu li) . quo dño sanctarũ mu lierũ: discipuli agnito. i. re cognosciuta q̄sta cosa: ui delicet: quia xps̄ resurrexit a mortuis. (In galileam p/ pere) .i. uadũt festinãter in galileã. (Faciẽ dñi uidere) .i. uidere faciẽ dñi (Deside ratam. Claro paschali gau dio sol mũdo nitet radio) .i. sol nitet. i. splẽdet mũdo suo radio. i. sua resurrectio ne: claro gaudio paschali: q̄a Hec dies quã fecit dñs exultemus & letentur i ea. (Cũ christũ iã apostoli uis u cernũt corporeo) .i. cum apõstoli iã cernunt. i. respi ciunt christũ uisu corporeo .i. aspectu corporali. Sed q dã illorũ discipuloꝝ de re surrectione christi dubita

uerũ: ideo dicit. (Oſtenſa sibi uulnera) .i. ipse christ⁹ ostẽdit suis discipulis uul nera fulgida admodũ stel lã: q̄ uulnera erãt (In carne xpi fulgida: resurrexisset dñꝝ uoce fatentẽ publica) . & tũc ipsi apõstoli uidẽdo uulne ra christi uoce publica fa tentẽ .i. confessano: uel ma nifestant christũ resurrexis se a mortuis. (Rex christe clemẽtissime) .i. o rex chri ste clementissime. i. piato sissime. (Tu posside corda nra) . ut sicut apõstoli credi derũt deo siue christo uisibi li: ita & nos credamus & resurrectionẽ xpi iuxta il lud: Beati q̄ nõ uiderũt & crediderũt. (Ut tibi laudes debitas reddamus oĩ tpe) . i. oĩ tpe uitã nra reddam⁹ tibi debitas laudes.

Esu nostra re depno. Ma teria hui⁹ hym ni ẽ d morte xpi: & d desce ſiõẽ ad ifernũ: & q̄r fregit

tartara : & redemit captiuos : & hoc ē qđ dī. (Iesu nra redēptio) .i. o Iesu tu es nostra redēptio : (Amor & desiderium) . & tu es nra amor dīsiderabilis : uel post qđ tu es nra redēptio : sequitur qđ sum⁹ in tuo amore : & tu es nostrū desiderū .i. qđ desideram⁹ uenire ad te : & tu es (Deus creator oīum rerū) qđ creasti oīa . & tu es (Homo ī fine tēporē) qđ tu recepisti carnē humanā in ista ultima etate qđ ē nūc . (Quā te uicit clemētia) .i. quāta clemētia .i. pietas : uel misericordia : quā habuisti circa nos : uicit te .i. pstrinxit te : (Ut ferres nra crimīa) .i. ut portares nra crimina .i. peccata . (Crudelē mortē paties) .i. tu sustinens crudelē mortē crucis p peccatis nris . (Ut nos a morte tolleres) .i. liberares . (Inferni claustra penetrās) .i. tu penetrās .i. frāgēs claustra īferni .i. ī claustra inferni . & tu (Redi-

mēs) .i. liberans ab inferno (Tuos captiuos) : & n̄ alie nos . qđ liberaſti illos qđ fuerūt de populo tuo . (Tu uictor) .i. uincitore : (Nobilitiūpho) .i. uictoria . (Ad dexterā p̄ris residēs) .i. tu nobilis uictor .i. uicitore : residēs .i. p̄manens ad dexterā p̄ris . (Ipsa te cogat pietas) .i. ipsa pietas qđ cogit te .i. cōstrīxit te sustinere mortē crucis : ipsa pietas cogat te : (Ut mala nra supes) .i. dimittes peccata nra (Parcēdo) .i. perdonādo : (Et uoti cōpotes) .i. sim⁹ uoti .i. nri desiderii .i. facias nos cōpotes uoti . (Nos tuo uultu saties) .i. saties nos tuo uultu .i. tua p̄sentia . (Tu esto nostrum gaudiū qui es futurus p̄mium) .i. tu qui es futurus p̄mium esto nostrū gaudium modo & in p̄senti tempore dū uiuimus : & postea .i. post istā uitam eris gaudium nostrum & nostra gloria sit semper in te per cuncta secula . Amē .

Terne rex altissime redemptor & fideiū.

Terne rex altissime & o redēptor oīū fideiū. (Quod mors soluta deperit.) qd̄. i. pp̄ quē redēptorē mors soluta deperit. i. ex toto perit mors. q̄a modo facti illuc non descēdūt: sicut ante passionē descendebāt (Datur triumphus gratiæ) triūphus gratiæ. i. locus uitæ æternæ: datur in resurrectione corpis glorificatis. (Scandens tribunal dexteræ.) tu christe es scandēs. i. ascendens tribunal. Tribunal est unus tribuens stipēdiaria multis. & quia unus est deus tribuens stipendia. i. dona uel merita oīb̄ ideo dicitur scandēs tribunal dexteræ (Patris) .i. ad eqliatē patris. (Ptās oīum rerū collata) .i. donata est (Iesu celitus quæ non erat humanitus) .i. ista potestas est collata Iesu qui est celi-

tus. i. diuinitus: quia solus fili⁹ est ad dexterā patris ceteri uero ordines sanctorum sunt ad sinistras. i. respectu claritatis filii: quæ ptās non erat humanitus. i. non erat illi s̄m humanitatē. (Ut trina rerū machina.) ideo nō erat illi humanitus: q̄a s̄m humanitatē nō poterat formare trina machina rerū. (Scilicet cœlestiū terrestrium: & inferorū: sed cōdita.) sunt a te s̄m diuinitatē (Flectant genu iam subdita) .i. sottoposta. (Tremūt uidentes angeli uersa uice mortaliū) .i. angeli uidētes humanā naturā per ipsum ad dexterā patris collatā & exaltatā: tremebāt & mirabantur uersa uice mortaliū. i. ante incarnationē angeli permittebant se adorari ab hoībus: sed post q̄ uiderunt humanā naturā collatā & exaltatā ad dexterā patris. Nam sicut legitur de sancto Ioanne euangelista cū uoluit adorare angelus:

angel⁹ noluit: s; dixit. noli
me adorari pferu⁹. n. tu⁹ su³
& ffuz tuore: qa sumus fra
giles (Culpat caro). i. Adæ
culpat nos. (purgat caro). i.
caro xpi purgat nos. (Re
gnat de⁹ dei caro). i. caro di
i. de⁹: ponit casu⁹ p casu: re
gnat nos. (Tu esto n⁹ gau
diu) O christe tu es gaudiu
(Manes olimpo pdiru.) &
tu christe manes. i. es pma/
nens olimpo. i. coelo predi
tu. i. recto uel ornato. (Mu
di regis qui fabrica munda/
na uincens gaudia). i. tu qui
regis fabrica. i. formatione
huius mundi: mundana uin
cens gaudia. i. tu uincens si
ne despexisti. i. despexisti:
gaudia huius mundi. (Hinc
te pccates quesumus.) hinc
i. du sumus in uita ista pre
camur te. i. nos rogam⁹ te
pccates. i. nui pghienoli: q
sumus. i. rogamus te (Igno
sce culpis oibus.) ignosce
i. pdona oib⁹ nris culpis. i.
peccatis. (Tu corda sursum
subleua.) subleua. i. erige

corda nra: sursum. i. i illo lo
co ubi es tu: io dicit (Ad te
supna gra). i. supna pietate
(Ut cu repete cepit clarere
nubes iudicis.) ut cu. i. qn
nubes iudicis cepit clarere:
io df. Ecce i nubib⁹ celi ue
niet cu ptate magna. Itē ec
ce ueniet sup nubē cādidā
clarētē. i. apparētē. (Pēas re
pellas dbitas). i. i die iudicii
qn xps apparebit iudicare
mūdū. i. tu xpe rpellas a no
bis. i. descazerai debitas pe
nas. (Et reddas coronas p
ditas.) quas nos pdim⁹ per
pmū n⁹ parētē sic fuit adā

⁴ Eni creator
spūs mētes tuo
rū uisita. **M**a
teria huius hymni est inuo
care spūm scm ut descēdat
gra sua sup nos quē pī pro
miserat Ioheli pphetæ: di
xit effundā spūm meū sup
oēm carnē. Filius promisit
aplis qn dixit aplis. Cum
assumptus fuero in coeluz
mittā uobis paraclitū. i. cō

solatorē. Etiā orātib⁹ ipis
 ap̄s i hora tertia uenit spi
 ritus sc̄us sup eos: & hoc ē
 qd̄ d̄r. (Veni creator sp̄s)
 o deus creator sp̄s ueni.
 (Et uisita mentes).i. corda
 (Tuorū) fidelīū. (Imple su
 pna gr̄a quæ tu creasti per
 ctora.) ueniēdo imple tua
 superna gr̄a n̄ra pectora. i.
 nostra corda: quæ corda tu
 creasti. (Qui paraclitus di
 ceris.) tu sp̄s sanctus dice
 ris paraclitus. i. p̄solator: &
 diceris (Donū dei altissi
 mi.) & diceris (Fons uiu⁹)
 & diceris (Ignis) qui accē
 dis corda hominū ad dile
 ctionē dei & p̄ximi. & dice
 ris (Caritas.) & diceris (Un
 ctio sp̄ualis) quæ fit in ba
 ptismo. (Tu septiformis
 munere). i. tu sp̄s s̄ct⁹ es
 donū gr̄e septiformis: & se
 ptē sunt dona sp̄s sancti:
 ut est sp̄s sapientiæ: sp̄s
 intellectus: sp̄s cōsiliū: spi
 ritus fortitudinis: sp̄s scien
 tiæ: sp̄s pietatis: & sp̄s ti
 moris d̄ni: & tu sp̄s s̄ct⁹

es (Digiti⁹ dexteræ dei) qd̄
 sicut digiti sunt uarii: quia
 unus ē maior altero: ita lūt
 uaria dona sp̄s s̄cti ut d̄i
 ctū est. (Et tu n̄re p̄missum
 p̄ris sermone ditans guttu
 ra). i. & tu n̄re. i. ordinate d̄i
 tans. i. faciens diuitibus re
 p̄ta guttura sermone: quæ
 loquebanrur uariis linguis
 p̄missum patris. i. per pro
 missionē patris: cum dixit
 christus ap̄s. Cū autē abie
 ro mittā eū ad uos. (Accen
 de lumē sensibus.) & quia
 tu deus sp̄s sanctus opera
 ris hec oīa accēde lumē s̄c̄i
 sibi⁹ n̄ris tuæ gr̄æ (Infunde
 amorē cordib⁹). infunde. i.
 sp̄ge amorē & dilectionē
 dei i cordib⁹ n̄ris. (Infirma
 n̄ri copis uirtute firmās p̄
 peti.) & tu firmās i firma. i.
 debilia n̄ri copis p̄peti uir
 tute. i. p̄petuali uirtute. (Ho
 stē repellas lōgi⁹) & tu sp̄s
 repellas hostē. i. diabolū a
 nobis lōgius. i. da lōga (pa
 cēq̄ dones protinus.) q̄ p̄
 et. & dones nobis pacē pro

tin^o.i.alo postulo.(Ducto
 re sic te preuio uitemus oē
 noxium).i.omne noxium
 uitemus sic te preuio.i.an-
 te ire.i.qñ: uel quia tu spiri-
 tus sanctus dncis nos: quia
 tu prebis ante: & nos ueni-
 mus post te.(Per te sciam^o
 da patrē).i.o spūs sanctus
 da nobis cognitionē: ut sci-
 amus p̄res p te (Noscam^o
 atq; filiū.) atq; p et. & no-
 scam^o filiū (Et credamus p
 te esse spūs utriusq;).s.a pa-
 tre & filio procedentē.(Oī
 tpe).i.semper. Amen.

^{49.}
Am christus
 astra ascēderat.
 ¶ Materia hu-
 ius hymni est qđ christ^o in
 mūdo isto promiserat spiri-
 tum sanctū apostolis: unde
 dixit eis. si non abiero para-
 clitus nō ueniet ad nos: cū
 aut abiero mittā eū ad uos
 ideo dicit (Iā christus astra
 ascenderat).i.christus ascē-
 derat astra fm humanitatē
 astra.i.sup coelos. (Regref

sus unde uenerat.) quia fi-
 lius dei uenit a p̄re in hūc
 mundū: iō regressus est ad
 patrē unde uenit. (Promil-
 sum patris munere sanctū
 daturus spūm).i.datur^o san-
 ctū p̄missu^o spūm aposto-
 lis munere p̄ris. (Solēnis
 urgebat dies).i.dies pente-
 costes: qui dicitur dies solē-
 nis urgebat.i.stabat uel im-
 minebat.i. supra stabat sep-
 ties. unde fiunt quadragin-
 ta & nouē: & addito uno
 die fiunt quinq; ginta. p se-
 ptē intelligit tps uitæ n̄ræ:
 qđ tps uoluit in septē die-
 bus septimanæ: in quo tpe
 nos liberare debem^o a pec-
 catis. (Quo).die. (Mysti-
 co).i.figurato. (Orbis).i.
 mundus. (Volutus septies
 septēplici).i.p quadragin-
 ta & nouem dies. (Signat
 beata tempora.) istius mū-
 di quantum ad penitentiā:
 & addito uno die fiunt qu-
 quaginta & in tali die apo-
 stoli receperunt spiritus san-
 ctum: ita nos completis se-

ptem septemplex diebus
 in penitētia addito uno ad
 iuncto uno die. s. die mor/
 tis peruenimus ad diem so/
 lemnem. i. ad diem sabbat/
 qui est dies consolationis:
 & nunq̄ deficiet. (Cum ho/
 ra cunctis tertia repēte mū/
 dus intonat.) cum hora ter/
 tia cunctis (Apostolis orā/
 tibus) i. dum erant omnes
 apostoli congregati in ora/
 tione. mundus. i. sonus re/
 pēte intonati. subito sonus
 de cœlo uenit: & ille sonus
 (Nuntiat deum aduenisse)
 sup apostolos. (De patris
 ergo lumine decorus ignis
 almus est.) ergo quādo de/
 us pater misit spiritum san/
 ctum super apostolos: ipse
 spiritus sanctus erat in spē
 ignis: & est de lumine patris:
 quia spiritus ueritatis a p̄re
 procedit: igitur almus est. i.
 sanctus. (Qui fida christi
 pectora calore uerbi com/
 pleuit.) qui spiritus decor⁹
 i. pulcher: compleuit. i. de/
 dit apostolis scientiam lo/
 quendi diuersis linguis: &

absoluēdi fida. i. fidelia pec/
 tora christi: & ipse ignis cō/
 pleuit. s. implere ipsa fida pec/
 tora: calore uerbi. i. ardore
 spiritus sancti: & uerbi. i. fi/
 lii: ideo dī. (Impleta gau/
 dent uiscera afflata sancto
 spiritu.) uiscera. i. membra
 apostolorū afflata sancto
 spiritu. i. illuminata gaudēt
 impleta gratia spiritus sc̄ti:
 quia fecit eos ardētes & lo/
 quentes in amore dei. (Vo/
 ces diuersas intonant) i. in/
 tonant omnia genera lin/
 guarum. (Fatentur dei ma/
 gnalia) i. predicant mirabi/
 lia dei. (Ex omni gente co/
 gniti gr̄cis: latinis: barba/
 ris.) apostoli cogniti. i. co/
 gnosciuti: sunt ex omni gē/
 te. i. ex omnibus gentibus.
 s. gr̄cis: latinis: barbaris.
 (Cunctisq̄ ammirātib⁹)
 i. omnes mirabantur. (Lin/
 guis loquūtur omnium) i.
 apostoli loquuntur omni/
 bus linguis. quæ sunt. lxxii.
 & credunt deum esse in eis

(Iudea tunc incredula) .i. iudea plebs incredula .i. nō fidelis. (Vesana toruo spū) .i. iudea plebs uesana .i. isana: uel fatua: increpabat. .i. reprehendebat credentes: & fideles toruo spū .i. superbo animo. (Ructare musti crapulā alūnos christi con/crepat) .i. iudea plebs pcrepat alūnos christi .i. discipulos christi pcrepat. .i. reprehendit. ructare crapulā musti .i. apostolos: quia loquebant p ebrietatē. (Sed signis & uirtutibus occurrit & docet Petrus.) ita dicebāt & faciebāt iudei: s; sanctus Petrus occurrit signis & uirtutibus .i. faciebat signa & miracula: q̄a resuscitabat mortuos: illuminabat cecos & similia. & docet. & cōfundebat pfidos iudeos (Falsa profari) .i. falsa loq. (Iohēle teste cōprobans.) quia prophetauit. Effundā de spiritu meo super omnem carnem: & propheta bāt filii uestri & filiaē ur̄aē.

Eata nobis gaudia anni re duxit orbita .

B Materia huius hymni ē de p̄cessione spūs sancti q̄ fit a patre & filio & de sub/stantia utriusq; & est equa/ lis eis & non ex alio factus est nec ex nihilo: & hoc est qd̄ d̄f. (Beata nobis gau/ dia orbita) .i. reuolutio (An ni reduxit) nobis .i. dedit nobis beata gaudia. (Cum spū paraclitus effulsit) .i. resplenduit (In discipulos ignis uibrāte lumīe.) ignis .i. spūs sanctus uibrante lu/ mine .i. cū splēdore feruēti: apparuit apostolis. (Liguæ figurā detulit) .i. ostēdit se ī forma linguæ: q̄a inter oīa mēbra corpis: nō est aliqd̄ mēbrū ut loquat̄ nisi liguā & ap̄li debebant loqui & p̄ dicare uerbū dei: ideo spiri/ tus sanctus apparuit eis in specie ignis: ideo d̄f. (Ver/ bis ut essent proflui) .i. ut ip/ si apostoli essent proflui. .i.

facūdi & loquētes i uerbis
 (Et caritate feruidi).i.ut ipi
 apostoli essent feruidi.i.ca-
 lidi in caritate in dilectiōe
 siue amore dei & proximi.
 (Liguis loquunt oīuz tur-
 be pauēt gētiliū).i.īpi apo-
 stoli postq̄ receperūt spūz
 sanctam loquebant oībus
 linguis hominum turbe pa-
 uent gentiliū.pauent expa-
 uescunt siue miratur:& ille
 turbæ.(Deputāt).i.cogitāt
 ipsos apostolos (Mādere)
 .i.māducare uel bibere uel
 abūdare musto.i.uino.pu-
 tabant ipsos esse ebrios.
 (Quos christo repleuerat)
 cum ipsi apostoli pleni spi-
 ritu scō.(Patrata sunt hec
 mystice.)filii israel quadra-
 ginta & nouēz annos extra-
 uerunt per desertū:& in qn
 quagenario ipsi manentes
 iuxta mōtem Synai cū ful-
 gure & tēpestate acceperūt
 legē.Itē in lege Moyfi filii
 israel emebāt seruos agnos
 & possessiones & posside-
 bant p quadraginta & no-

uem annos: & in quinqua-
 gesimo anno oēs liberabā-
 tur & dicebat ann⁹ iubile-
 us.i.remissiuus uel remissio-
 nis: iō dicitur patrata sunt
 hec mystice.i.hec significa-
 ta sunt patrata.i.completa
 mystice.i.figuratiue.(Per-
 acto tpe paschæ).i. p̄pleto
 sacro numero dierū.i.p̄ qn
 quagenario.(Quo lege fit
 remissio).i.ī quo numero
 quinquagenario lege fit re-
 missio.i. p̄m legē Moyfi:&
 nunc in tali numero quin-
 quagenario apostoli rece-
 perūt legē.i.ptatē a spū san-
 cto ligandi atq̄ soluendi.
 (Te nunc deus piissime.)
 o Deus piissime.i. piatoso
 nunc.i.modō.(Precamur
 te).i.rogamus te.(Cernno
 uultu).i.inclinato uultu.tu
 deus qui es (Celitus.i.cele-
 stiale.(Illapsa).i.perdona
 nobis peccata.(Largire do-
 na spiritus).i. largire.i.do-
 na nobis dona spūs sancti.
 (Dudū sacrata pectora tua
 replesti grā.i.o de⁹ q̄ reple-

fti sacrata pectora .i. corda
 apostolorū: dudū .i. olim in
 preterito tua gratia (Dimitte
 nunc peccamina.) nunc
 .i. modo dimitte nobis pec-
 camina .i. nostra peccata.
 (Et da nobis quæta tempa.)
 quantū ad aīam & ad cor-
 pus. (Sit laus patri & filio
 sancto simul paraclito no-
 bisq; mittat filius carisma
 sancti spiritus.)

51.
Pange lingua
 gloriosi corporis
 mysterium.

Materia huius hymni ē
 de laude uenerabilissimi sa-
 cramenti eucharistiæ: qđ in
 ter cætera sacramēta excel-
 lentissimum existit ex par-
 te rei canente: continet enī
 uerū corpus & sanguinem
 dñi nři Iesu christi: qui pro
 nobis ut littera dicit confu-
 sus est p̄ nostra salute. (O li-
 gua pange) .i. canta (My-
 stenū) .i. secretū prefigura-
 tū siue diuinū (Gloriosi cor-
 pis) .i. christi. (q; p̄ et. (Pre

ciosi) .i. dignissimi (Sanguinis. quē) .i. sanguinē (Rex)
 .i. christus existens. (Fruct⁹
 generosi uentris) .i. castissi-
 mæ uirginis Mariæ (Effu-
 dit in preciū) .i. in redēptio-
 nem (Gentiū mundi) .i. to-
 tius orbis. (Nobis nat⁹ no-
 bis datus ex intacta uirgīe)
 .i. natus est nobis in redem-
 ptionē nostram. atq; datus
 est nobis in salutem: & hoc
 ex intacta .i. castissima uir-
 gine .i. Maria. (Et cōuersa-
 tus) .i. ambulauit (In mun-
 do) .i. triginta tribus annis.
 (Sparso) .i. dilatato (Verbi
 semine) .i. p̄dicādo. & (Cla-
 usit miro ordine moras) .i.
 tarditatē (Sui in collatus) .i.
 suæ habitatiois in hoc mū-
 do. (In supremæ nocte ce-
 næ recubēs cū frīb⁹.) Chri-
 stus recubēs .i. iacens ad co-
 mestionē cū fratrib⁹ suis .i.
 sanctis apostolis suis in no-
 cte sup̄mæ .i. ultimæ cenæ.
 (Observata lege) ueteri .i.
 mosayca (Plene) .i. p̄fecte
 (In cibus legalib⁹) .i. ueteri le

ge deputatis ut scribitur in leu-
 rico. (Et dat suis manibus
 cibum turbæ duodecimæ). id est
 duodecim apostolis: & hoc
 inchoatio noui testamētū.
 Ex quo notari potest quod iudas
 etiā super sit uerum corpus christi
 de sacratissimis manibus
 suis: & hoc sibi in perditione.
 tunc dicit Augustinus. Chri-
 stus corpus suum in coena cum di-
 scipulis etiā Iudæ dedit ut
 nobis exemplum daret quod pec-
 catoribus occultis non essent
 sacramenta deneganda: & ut
 omnem occasionem ei auferret
 male faciendi: quæ assumere
 potuisset si in aliquo ab aliis
 discipulis an apta malitia
 fuisset discretus: & hoc habet in
 canone sicut Iudas de ple-
 di. ii. (Verbum caro panem ue-
 rum uerbo carnem efficit: fitque
 sanguis christi merum) uer-
 bum. i. platio uerborum ad hoc
 deputatorum simul etiā caro
 efficit uerbo uerum panem &
 carnem. s. christi. quod pro & me-
 rum. i. uinum fit sanguis christi.
 (Et si sensus) ex tunc (Defi-

cit): tunc (Sola fides sufficit)
 .s. mentoria (Ad firmadum)
 id est ad confortandum (Sincerum). i. purum & clare cor.
 (Tantum ergo sacramentum
 ueneremur cernui). ergo. i.
 ideo nos cernui. i. nos humi-
 les homines ueneremur tan-
 tum sacramentum sanctissi-
 mi corporis & sanguinis christi.
 (Et aniquum documentum)
 .i. testamentum quod fuit im-
 perfectum. (Cedat). i. locum
 det (Nono ritui). i. testamē-
 to. (Et fides prestat) .i. adim-
 pleat (Supplementum defe-
 ctui seculi). s. exteriorum. Vnde
 nota sensus exterior in sacra-
 mento dicitur: quia ponuntur ibi ac-
 cidētia sine subiecto. & hoc
 spiritualiter. (Genitori gen-
 itorum laus & iubilatio). laus
 fit genitori. i. de patri. quod p-
 & genito. i. filio dei & iubi-
 latio. (Salus honor). i. deus
 (Quoque) etiā. (Virtus & bene-
 dictio) cuiuslibet illoque fit ge-
 nitor. i. & genito. s. (Et com-
 par). i. equalis. (Laudatio fit
 procedenti ab utroque). i. sp-

ritui sancto qui nos adiu-
uet: ut sine hoc dignissimo
sacramēto nō moriamur.

^{52.}
T^{52.} quæant la-
xis resonare fi-
bris. ¶ Mate-
ria huius hymni est descri-
bere uitā mores & habitū
& conuersationē beati Ioā-
nis hortans nos & persua-
dens ut imitemur eius cō-
suetudinē & meremur per-
uenire ad eius beatitudinē
& hoc est quod dicitur. (O
sancte iohannes solue). i. la-
sa. (Reatū). i. peccatū. (Pol-
luti labii). pro labiorū. pol-
luti. i. de sozo labro: (Ut fa-
mulī tui quæant). i. possint
(Resonare). i. dicere. (Mi-
ra). i. miracula. (Tuorum
gestorum). i. tuorum facto-
rum (Laxis fibris). i. uenis
laxis. i. absolutis & amplis
uocibus. (Nūtiū celsū ue-
niens olympo). nuntius. i.
angelus gabriel: ueniēs olī-
po celsū. i. ab alto & ardēti
sive lucenti cœlo promit. i.

pronuntiat. (Te fore). i. eē
(Nasciturum). magno pa-
tri tuo zachariæ. & promit
(Nomen) tuum cum dixit
Ioānes uocabimur nomē
eius. & promit (Seriem). i.
ordinē. (Vitæ gerēdæ). i. ui-
tæ faciēdæ. (Ille pmissi du-
bius superni). i. zacharias.
dubius. i. nō certus uel ī cre-
dulus superni pmissi. i. cæ-
lestis promissionis. (Perdi-
dit prompte modulos lo-
quelæ. p̄opte. i. manifeste
uel statim perdidit modu-
los. i. modos loquelæ. i. lo-
cutōis. (Sed) tu a s̄acte ioā-
nes. (Genit⁹ reformasti). tu
genit⁹. i. nat⁹. reformasti. i.
recupasti. (Organa). i. mo-
dulamīa. (Perēpte). i. p̄di-
tæ uocis. (Ventris obtruso
recubās cubili). i. tu puer re-
cubās siue positus obtruso
cubili. i. clauso uenire ma-
tris tuæ. (Sēferas regē. i. co-
gnouisti christū regē manē-
tē siue iacētem ī utero uir-
gīs mariæ. (Hinc parēs na-
ti). hīc. i. ex hoc qđ nouisti

christū ī utero uirgīs pens
 .i. pater & mater. nati. i. san
 cti ioānis. (Vterq;) .i. iūo e
 laltro. (Abdita pādit) .i. ma
 nifestauit abdita. i. abscōdi
 ta. i. pphetizauerūt. helisa/
 bet dixit. Vñ hoc mihi ut
 mī dñi mei ueniat ad me
 & zacharias dixit. Bñdīct⁹
 domin⁹ deus israel. & hoc
 (Meritis nati) .i. filii sui: q̄a
 cū statī helisabet audiuit sa
 lutationē uirgīs mariæ ip̄o
 facto sanctus ioānes bap̄ti
 sta fuit sāctificatus ī utero.
 matris suæ: & fecit reuerētiā
 & adorauit christum ma
 nētē ī utero uirgīs mariæ.

^{52.}
Antra deserti
 teneris sub an
 nis ciuium tur
 mas fugiēs petisti). i. O sā
 cte ioannes tu fugiens tur/
 mas. i. turbas seu gentes ci
 uium: tu petisti antra. i. lo
 ca obscura sub teneris an
 nis. i. in etate duodecim an
 norum. (Ne tu posses ma
 culare uitā) sanctā (Saltez

leui famine). i. ociofo fet
 mone. (Præbuit irtum tegi
 men camelus). camelus p̄
 buit. i. dedit: irtū. i. asperū:
 tegimen. i. cooperimentū:
 quia beatus ioannes īdui
 se coriū cameli: qđ ē asper
 rum: q̄a pilus est asper &
 erat iūctus cū carne. (Artu
 bus) .i. mēbris sacris. (Stro
 pheum bidētes). bidētes. i.
 oues p̄buerunt stropheū. i.
 dederūt stropheū. i. cingn/
 lū. (Cui latex haustū) san
 cto ioāni: latex. i. aq̄ p̄buit
 haustū. i. potū. i. semp bibit
 aquā. (Sociata pastū mel
 la locustis). mel syluestre
 cū locustis p̄bueit pastū. i.
 comestione. i. cū q̄busda;
 puulis locustis cōdebat.
 uel mella sūt qđā arbores ī
 deserto q̄ hñt larū & rotū
 dū foliū & lactei coloris &
 mellei saporis: & ista folia
 p̄stāt melleū cibū. Et aliq
 sūt q̄ dicūt q̄ sūt herbæ dul
 cis saporis q̄ nascūt ī deser
 to iuxta ripā maris. Aliq̄ di
 cūt q̄ sūt aues q̄ efficiunt

de spūa maris & nō uiuūt nisi usq; ad tertiū diē: & carēt pedib⁹. (Cæteri rātū ce cinere uatū). cæteri. i. alii p phetæ cecinere p cecierūt .i. pphetauerūt: tm̄. i. tātū mō (Corde p̄sago). i. p̄sago corde. i. prouido corde. (Iubar affuturu). i. iubar. i. claritas. (Tu qdē mūdi scelus auferētē idice p̄dis). tu s̄ctus ioānes p̄dis. i. mani festas. quidem. i. certe christum auferētē. i. destruētē scelus. i. peccatū. sed tu prodis indice. i. cū digito demōstratiuo. Alii uero pphetauerūt iubar. i. xp̄m affuturum. i. uēturū. sed tu ostendis ch̄m digito cum dixisti: Ecce agn⁹ dei. (Nō fuit uasti spatii per orbis sanctior quisq; genitus ioāne. i. quisq; homo genitus non fuit sanctior. i. pius sancto iohanne. uasti spatii per orbis. i. per spatii uasti orbis. i. ampli mundi: ideo dicitur. Inter natos mulierū nō surrexit maior iohanne

baptista. (Qui nephas sceli meruit lauātē tingere līphis). qui ioānes meruit. i. meritauit: t̄gere. i. baptizare christū. limphis. i. aq; iodanis: lauātē. i. christū lauātē nephas. i. uitia & peccata: se cli. i. hui⁹ mūdi: q̄a meruit baptizare christum.

^{54.}
Nimis scelix
meritisq; celsi

.i. O s̄cte iohannes nimis scelix meritis christi. (Nesciēs labē). i. nesciēs peccatū (Niuei pudoris p̄potēs). i. fuit p̄potēs. i. ualdē potēs: niuei pudoris. i. pudore castitatis. (Fuit martyr). i. testis q̄ dixisti: Ecce agnus dei: ecce qui tollit peccata mundi. Etiam fuit martyr. i. decollatus ab herode: & fuit cultor. i. habitator (Heremi). i. d̄seti. ergo dico: tu (Maxime uatum). uatū. i. pphetarū: q̄a fuisti propheta & plusq; ppheta. Officiū pphetæ ē p̄dicē futura: sed tu p̄dixisti xp̄z eē

pntem : ut dictū ē ostēdisti digito. Ecce agnus dei: & qui post me uenit añ me factus ē cuius nō &c. (Serta ter denis alios coronāt). unusquisq; s̄m suum meritum recipit laborē & quātomagis est p̄fectus ī sāctitate tātomagis teneēt recipere bonū p̄miū. & hoc ē qđ diciē. s̄erta ter denis. In isto uersu p̄tinentē tres ordines hominū q̄ recipiunt bonū p̄miū: ut sunt p̄iuga/ū. i. illi q̄ hñt uxores: uñ s̄erta coronatē coronāt istos ter denis. i. ī trigesimo fructu: unde ter denis. i. trigīta. Secundus ordo ē cōtinētū: & isti sunt illi q̄ uiuūt ī castitate & isti recipiūt duplū meritū: ideo dī. (Aucta cremētis duplicata). i. s̄erta aucta duplicata cremētis coronāt quosdā & recipiūt sexagesimū fructū. Terti⁹ ordo ē uirginū: & ista s̄erta trina siue bidena (Cumulata). i. adūata. (Fructu cētēo). ornāt te: o sācte ioānes rōne

uirginitatis & alia: uirtutū: q̄a uirgīes ī cētēsimō ordine ponunt cētēnari⁹ numer⁹ surgit a trino trigesimo & addito uno sup̄ adiūtō denario nūero: & fit cētū. & p̄ cētū itelligit̄ p̄fect⁹ nūerus: & ī hoc nūero fuit beat⁹ ioānes: & q̄a talis es. (Nunc potens nostri meritis opimis pectoris duros lapides repelle). i. extrahe tua sāctitate duros lapides. i. dura peccata n̄ri pectoris. i. n̄ri cordis. (Asperū planans iter). i. uiazo. & dirige & reflexos. & tu planas aspuz iter. i. petrosū iter. i. uiazo. (Et dirige. i. rectifica nobis (Calles). i. semitas malas n̄ræ uitæ. (Et reflexos). i. curuos uel icliatos ad p̄m: & hoc fac meritis opimis. i. magnis tuis meritis. (Vt pi⁹ mūdi fator & redēptor mētib⁹ pulsa liuiōe puris). i. ut ip̄e pius fator. i. factor uel creator & redēptor mūdi pulsa liuione. i. adiecta. i. remota liuiōe. i.

sorditate a nris mētib⁹ pu-
 ris ipse sator ueniēs ad nos.
 (Dignē).i.īcline sua pie-
 rate.(Ponere sacros gres-
 sus) nostris cordib⁹.(Rite)
 .i.ordiate.(Laudib⁹ ciues
 celebrāt supni. te deus sim-
 plex pariterq; trinæ) o de⁹
 simplex in substātia qā nō
 cōponit nec deriuatur ab
 aliquo. q̄ pro &. & trinæ pa-
 riterq;. s. in personis. ciues
 supni angeli celestes cele-
 brāt te laudibus.(Nos sup-
 plices).i. p̄caturi.(Precamur).
 .i. p̄gamo: uel adimā-
 dam⁹(Veniam).i. perdo-
 nanza.(Et parce redemp-
 ptis); tui sanguinis.

55.
 Elix per om-
 nes festum nūc
 mundi cardēs.

Materia huius hymni ē
 q̄ ipsa ecclesia ordinat pe-
 trum & paulū esse princi-
 pes mūdi: & hoc est qd̄ d̄r.
 (Fœlix per omnes festum
 mundi cardines apostolo-
 rum p̄pollet alacriter petri

beati pauli).i.o fœlix festū
 apostolorum petri & pau-
 li: & istud festum alacriter
 .i. gaudenter p̄pollet. i. sup
 splendet uel lucet per om-
 nes cardines mundi. i. per
 oēs partes mūdi. (Quos)
 .i. liquali. (Christus conse-
 crauit almo).i. sancto(Sā-
 guine) & deputauit. i. ordi-
 nauit sacratissima corpora
 apostolorum petri & pau-
 li: esse principes omnium
 ecclesiarū. (Hii sunt duæ
 oliuæ corā domino & ca-
 delabra luce lucētia uel ra-
 diātia). hii. s. petrus & pau-
 lus: sunt oliuæ. Isti apostoli
 appellantur siue dicuntur oli-
 uæ: qā sicut oliuæ semper
 sunt uirides & nō pdūt frō-
 des: ita ipsi ap̄si postq̄ rece-
 perunt spiritū sanctū semp
 fuerūt uiridi. i. recētes e fre-
 schi ad p̄dicādū & ad nun-
 tiādū uerbū dei: ideo dicit̄
 hii sūt duæ oliuæ corā dño
 .i. semp sunt corā dño. i. aū-
 dñm: & candelabra. i. can-
 delieri. qā dñs deus nō po-

fuit eos sub modio: sed po
 fuit eos sup romā & super
 populū luce radiātia. (Præ
 clara cœli duo luminaria)
 .i. ipsi duo apostoli sūt duo
 præclara .i. fortiter clara: &
 sunt duo lumīaria radiātia
 luce cœli. (Fortia soluunt
 peccatorum uīcula).i. ipsi
 apostoli soluūt .i. destruūt
 fortia uīcula .i. li forti liga
 mi: uel ligatur p cōre. (Portas
 olīpi referāt fidelib⁹).i.
 ipsi apostoli referāt .i. aperi
 unt portas olympi .i. de lo
 chiaro cœlo. fidelib⁹ xpia
 nis. (Hnt supnā potestātē)
 .i. hnt potestatem spiritus
 sancti: quando descēdit de
 cœlo sup apostolos: & hnt
 potestātē (Claudere sedes
 cœli).i. habent potestatem
 nos expellere de sedib⁹ cœ
 li. (Solo sermōe). ut qdcū/
 q ligaueris sup terram erit
 ligatum & in cœlis. (Pan
 dere splendētia lumina po
 li super sidera alta).i. habēt
 potestatem pandere .i. ma
 nifestare resplendētia lumi

na cœli .i. sanctā scripturā
 exponeŕ q̄ est lux mūdi. &
 illumināt totū mūdū: & pā
 dere miracula & potentiā
 quā hahebāt a deo sup oīa
 quæ sūt ī mūdo poli sup al
 ta sidera. & pādere .i. mani
 festare alta sidera cœli .i. al
 ta signa īcarnatiōis filii dei
 sicut qñ fuit xps īcarnat⁹:
 nat⁹. a pastorib⁹ inuētus: a
 magis per ductiōē stellæ
 adorat⁹ & alia signa. (Lin
 guæ eorū clauēs cœli factæ
 sunt).i. linguæ ipsorū apō
 rū factæ sunt clauēs cœli.
 Offm̄ clauis ē apire & clau
 dere portas: ita liguæ ipōre
 apōrū apiūt & claudūt no
 bis portas cœli dicēdo: qd̄
 cūq̄ ligaueris sup terrā erit
 ligatū & ī cœlis: & qdcūq̄
 solueris sup terrā erit solu
 tū & ī cœlis. ergo bñ liguæ
 eorū dicunt clauēs. (Lar
 uas repellunt ultra mūdi li
 mites).i. ipsi apōsi repellūt .i.
 destruunt laruas .i. culturas
 idolōre: cū tpe ipōre apō
 rū generaŕ adorabant ido

etia. febi
 ni & pan
 a la cœli
 llet. i. sup
 per on
 dū. i. pe
 (Quo
 ns conō
 eto: Si
 it. i. om̄
 cope
 i & pan
 om̄m
 iare dat
 o & ca
 a del m
 & pau
 apōsi
 unt ob
 sempe
 dūm
 itē res
 ū temp
 es e fu
 ad m
 o dū
 rā dū
 o. i. m̄
 i. can
 nō po

la: & ipsi apostoli destruebant ipsa idola ultra limitē mundi. i. ultra ecclesiā dei. Sed nota q̄ larua est quodam monstrū in uulru hominis ut ē mascara. Latria est seruitus. i. qui seruit idolis. Idolatria est cultura idolorum. Idolatrium est oblatio idolorum.

Petrus beatus catenarum laqueos x̄po iubēte. **M**ateria hui⁹ hynni est de liberatione principis apostolorum quando fuit positus ab herode in carcere: & hoc est qd̄ dicit̄ (Petrus beatus) .i. beatus petrus: (Mirabiliter) .i. mirabilmēte dum erat in carcere (Rupit laqueos catenarum) .i. li lazi de le catene. (Christo iubēte) .i. christo præcipiēte p̄ angelū q̄n̄ dixit angelus petro dum erat in carcere ligatus catenis: Surge uelociter: & cederūt catenæ de manibus

beati petri. (Custos ouili) .i. ipse fuit custos. i. guardia huius mundi: ipse fuit (Doctor ecclesiæ): ipse fuit (Pastor gregis) .i. hominū: ipse fuit (Conseruator ouium) .i. totius congregationis fidelium. ideo cātatur de eo. Tu es pastor ouium princeps. i. caput apostolorū. (Arcēs luporum truculētā rabiē) .i. arcens. i. cōstringēs uel d̄struēs truculētā rabiē .i. sāgulēta ragia. luporū. i. demonū cū ipi d̄mōes nō poterāt resistē ap̄lis. (Qd̄ cūq; uinclis sup̄ terrā strinxerit erit in astris ligatū fortiter) .i. quodcūq; beatus petrus strinxerit. i. ligauerit super terrā uinclis. i. sentētiis fortiter erit ligatū in astris. i. in celis. (Et quodcūq; soluerit in terris arbitrio) .i. suo iudicio. (Erit solutū sup̄ radios cœli) .i. in cœlū: q̄a cœlū ē sup̄ radios solares. i. stellarū & lūæ. (In fine mūdi iudex erit seculi: nō impar paulus doctor gētū) .

i. beatus paulus doctor gē-
 tiū nō ē impar. i. nō est mi-
 nor beato petro: sed ē equa-
 lis eo. (Electiōis tēplū san-
 ctissimū). i. beatus paul⁹ ē
 tēplū scīssimū electionis. i.
 elect⁹ a deo: iō cātat eccle-
 sia sic. Tu es uas electiōis
 sancte paule ap̄te. (In mor-
 te cōpar). i. ī morte fuerūt
 equales. i. un⁹ nō fuit ma-
 ior altero: qa ambo fuerūt
 mortui p̄ noīe xp̄i. (In co-
 rona particeps). i. ī corona
 tione gl̄iæ: s̄ in uita eterna
 sit gradus fm̄ magis & mi-
 nus tñ q̄libet p̄tētať in suo
 eē: sed isti sūt eq̄les: & un⁹
 nō ē maior altero ī gl̄ia: s̄
 equales. (Ambo lucernæ).
 fuerūt in mūdo isto: qa fi-
 cut lucerna illuminat domū
 obscurā: ita isti illuminauerūt
 mūdū p̄dicatione: & q̄li-
 bet fuit. (Dec⁹). i. honor ec-
 clesie. (In orbe claro). i. in
 coelo rotūdo & claro. (Co-
 ruscāt). i. clarescūt. (Vibrā-
 tē). i. illuminātē. (O roma
 foelix q̄ tātorū principū es

purpurata). o rōa foelix. f.
 beata q̄ es. i. laq̄le tu sei pur-
 purata. i. decorata uel facta
 es pulchra ex (Precioso s̄a-
 guie tātorū principū). i. tāto-
 rū scōre. (Excellis oēs mū-
 di pulchritudinem). i. tu es
 ita scā pulchra q̄ excedis. i.
 passi: omnē pulchritudinē
 hui⁹ mūdi. (Nō laude tua
 sed sanctorū meritis). i. tu
 roma nō es pulchra p̄pter
 tuā bonitatē: qa tu es cru-
 delis: & a quo tpe incepisti
 eē crudelis. i. semp fuit cru-
 delitas in te: sed tu es beata
 meritis sanctorū. i. propter
 merita sanctorū. (Quos). ii
 liq̄li sancti tu roma (Sugu-
 lasti). scanasti. (Cruētatis)
 .i. s̄anguilētatis gladiis. (Vos
 ergo martyres gl̄iosi p̄ci-
 pes petre btē paule): & qa
 hētis p̄ratē iudicare mūdū
 claudere & ap̄ire cœlum:
 ergo. i. adūcha. o btē petre.
 & o btē paule mō estis uos
 gl̄iosi p̄cipes (Mūdi liliū)
 & estis liliū mundi. (Cele-
 stis aulæ triūphales milites

L

.i. & estis triumphales. i. uictoriosi milites. aulae. i. camerae coelestis. (Precibus alius uestris nos ab omnibus munitis malis). ergo uestris precibus. i. p̄gere. alius. i. sanctis. munitis nos. i. fornicati nui uel defecati nui ab omnibus malis (Ferte super sidera) ferte. i. portate nos super sidera. i. in caelum: quod caelum est super stellas. Amen

37.
Aurea luce & decoroseo lux lucis oē. Adhuc materia huius hymni continuatur sicut materia supradicta de laude & perfectione apostolorum petri & pauli. & hoc est quod dicitur. (Aurea luce o lux lucis). i. o christe tu qui es filius lucis patris. (Perfudisti omne seculum). perfudisti. i. repleuisti siue illuminasti totum mundum aurea luce. i. p̄dicatione & doctrina apostolorum: & apostoli dicuntur aurea lux propter splendorem sapientiae

& bonitatis & bonae uitae. (Et decore roseo decoras caelos inclito martyrio). i. tu lux patris decoras adornate caelos. i. coelestes creaturas & apostolos inclito. i. glorioso martyrio. roseo decore. i. rubeo martyrio. (In hac sacra die qua daturis ueniam. Ianitor celi doctor orbis pariter). o ianitor caeli. i. o petre qui es ianitor. i. hostiarius caeli. officium hostiarii est habere clauas claudendi & aperiendi ita beatus petrus tanquam hostiarius caeli habuit clauas regni celorum: & tibi dabo clauas regni celorum: dixit ei christus: & nemo potest intrare regnum caelorum nisi per ipsum. & quodcumque ligaueris super terram erit ligatum & in caelis: & quodcumque solueris super terram erit solutum & in caelis. ergo beatus dominus deus ianitor caeli doctor orbis pariter. i. paulus fuit doctor & p̄dicator gentium uel orbis. i. mundi. & sicut beatus petrus fuit habuit

officiū: q̄a fuit hostian⁹: ita
 beatus paulus habuit offi-
 cium p̄dicationis: iō legiē
 de eo. Magn⁹ sanctus pau-
 lus p̄dicator ueritatis ī uni-
 uerso mundo. (Pariter iu-
 dices secli).i. beatus paul⁹
 pariter. i. simul cum beato
 petro & aliis apostolis erūt
 iudices mūdi & sunt (Vera
 lumīa mūdi p̄ crucē alter
 alter ense triumphans.) al-
 ter. i. petr⁹ beatus triūphās
 .i. uincēs Neronē per cru-
 cē: q̄a posit⁹ fuit ī cruce. al-
 ter. i. beat⁹ paulus triūphās
 .i. uicēs neronē ense. i. cū la-
 spada: q̄a trūcato capite re-
 gnū dei acq̄siuit. (Vitæ se-
 natum laureati possident)
 laureati. i. coronati ipsi pos-
 sident senatum. idest prin-
 cipatum uitæ eternæ.

Am bone pa-
 stor petre acci-
 pe. **C**lam: gia.
 o petre clemens. i. piatoso.
 o bone pastor tu diceris pa-
 stor: q̄a natura boni pasto-

ris ē primo defendere oues
 suas a lupo. Sc̄do boni pa-
 storis ē reducere eas uel ip-
 sas ad p̄prias caulas. i. mā-
 dra: sit deus p̄sens sicut bo-
 nus pastor defendit nos a
 lupo. i. a diabolo p̄dicādo
 & conuertendo nos ad fi-
 dez christi. Tertio reduxit
 nos propter suā p̄dicatio-
 nē ad p̄prias caulas. i. ad p̄-
 priam p̄riam nostrā: er go
 merito diciē. (Iā bone pa-
 stor ideo accipe uota). i. de-
 sideria p̄dicātium. i. accipe
 desideria illorū q̄ rogāt te.
 (Peccati uincula resoluē).
 & q̄a eram⁹ siue sum⁹ liga-
 ti peccato & q̄cūq; ē ligat⁹
 desiderat ut absoluaē. ergo
 resoluē uincula. i. ligamīa
 n̄ra p̄ci. (Tibi p̄tate tradi-
 ta). i. absolue nos potestate
 tradita. idest data tibi a deo
 (Qua cunctis coelū uerbo
 claudis aperis). q̄. i. q̄ p̄tate
 tu petre claudis cūctis. i. oī-
 bus uolētib⁹ ītrare coelū: &
 apis cūctis nolētib⁹. i. uitā
 eternā. sed aperire ē mani-

bus tu uero nō aperis cœ-
lū fidelib⁹ manibus: sed tā
tū uerbo. i. cū la parola ut
dixit dñs petro. Quodcūq;
ligaueris super terram erit
ligatum & in celis.

Doctor egregie
paule mores iſtue). i. Sā
ſte paule doctor egregie .i.
nobilis iſtue. i. compone
uel doce mores. i. li costu-
mi uel ordinatiōes dei. (Et
mēte polū nos trāſſerre ſa-
tage). i. labora ferre. i. porta
re noſtras mētes ad polū. i.
ad cœlū. (Donec pſectum
largiaſ pleni⁹). donec. i. i-
tertanto uel quouſq; ergo
donec pſectū. i. pſecte ipſe
de⁹ largiaſ. i. doneſ nobis
plenius. i. plēa mēte. (Eua-
cuato qd̄ ex pte gerimus).
euacua to. i. dimiſſo pco ſi
ue deſtruſto pco. qd̄ ex p-
te gerim⁹ qd̄ peccatū geri-
mus. i. facimus ex parte. i. i
iſto mortali corpore: qā ali-
ter gloriaſ homo in mūdo

iſto & aliter gloriabitur in
futuro data ſibi immorta-
litate utriuſq; partis. i. quia
homo euacuato peccato
nō morietur in futuro quā-
tum ad animam & ad cor-
pus. ita q̄ in utraq; parte. ſ.
in anima & corpore pleni⁹
largiatur. i. ut det nobis im-
mortalitatem in futuro ſe-
culo q̄ i iſto. (Oliuā binā
pietatis unicā). i. o due oli-
ue. ſ. beate petre & paule:
iſti dicuntur oliuā: qā fru-
ctus oliuā eſt oleum. oleū
eſt illuminatiuum. ita ipſi
apoſtoli illuminauerūt mū-
dū. & ſūt oliuā unicā pieta-
tis. i. ipſi apoſtoli ſūt unicā
.i. piūſtā pietatis: qā i uita
eoz dilexerūt: & i morte ſi
ſūt ſepati. i. deſpartiti. (Fide
deuotos ſpe robustos ma-
xiē forte ſepletos caritatis
geminā poſt mortē carnis
impetrare uiuere). i. impe-
trate petite p nobis nos ui-
uere deo deuotos. i. puros
fide: & uiueſ nos robustos
.i. ſimnos: maxime. i. ſpecia

liter spe & petite pro nobis
 uiuere nos deo repletos .i.
 plenos. forte gemie carita-
 tis. forte. i. forti. gemiæ cari-
 tatis. i. duplicata caritate. i.
 dilectionis fidei & pximi.
 post mortē carnis. & hic tā
 gunť tres pñcipales uirtu-
 tes sicut ē spes fides & cari-
 tas: ergo ipi apñ faciāt nos
 uiuere in mūdo isto in spe
 fide & caritate: ut post mor-
 tem carnis nostræ habea-
 mus uitam eternā. Amen.

Nardi maria
 pistici. **M**ateria hui⁹ hym-
 ni est de unctiōe pedum
 christi: & hoc est qđ diciť.
 (Nardi maria pistici). No-
 tandum est qđ qñ christus
 fecit cenā in domo simōis
 leprosi maria magdalena
 accepit libram unguenti
 (Mox). i. statiz & sine mo-
 ra iuit ad domum dicti si-
 mōis. (Et unxit beatos pe-
 des dñi). & qđ unguētū erat
 nardi pistici pñciosi. Nard⁹

est species aromatica lōge
 a terra in altitudie cuius ra-
 dix est pinguis spissa .i. gros-
 sa & firma odorifera & ni-
 gra. ex hac specie fuit un-
 guētū qđ fecit maria ma-
 gdalēa. & tale unguētū ali-
 qñ fit d radice. aliqñ de fo-
 liis. aliqñ d spica. Scđo no-
 tādū ē qđ hēm⁹ hęc nard⁹
 di & pōiť p dcā herba. Itē
 hēm⁹ hoc nardū di p un-
 guēto cōposito ex illa her-
 ba. uñ nardū pistici. i. un-
 guētū pugē & fidle n̄ corru-
 ptū nec mixtū aliq̄ mixtu-
 ra: uñ pistos græce latie dē
 fides: uñ nardū pistici. i. un-
 guētū fidle: uñ uersus. Vn-
 guētū nardū qđ pfert nar-
 d⁹ odora. Pistic⁹ ac nard⁹ q̄
 si fid⁹ siue fidelis. Ideo dē
 nardi maria pistici. dē ille
 locus ubi inueniť nardus
 siue talis herba unxit dcōs
 pedes dñi. (Rigādo). i. la-
 uādo. (Lachrymis & exter-
 fit pedes xp̄i capillis). mu-
 lier multū delectat d capil-
 lis: iō maria magdalēa uo-

luit tergere. i. forbire & asu-
care pedes domini de di-
gnicibus quæ habebat .i.
de capillis suis.

Ve maris stel-
la dei mater al-
ma. **M**ateria

huius hymni facta ab an-
gelo dicente Ave g̃ia ple-
na. O stella maris .i. stella
mūdi : uirgo maria dicitur
stella maris. quia sicut stel-
la præbet .i. donat ducatū
nautis. i. ostēdit uiam ma-
rinaris ut pueniant ad por-
tū salutis : ita uirgo maria
donauit nobis filiū ut per-
ueniamus ad christum qui
est portus salutis : ergo re-
cte uirgo maria assimilā-
stellæ. (Dei mater alma).
O alma. i. sancta mater dei
(Atq; semper uirgo). atq;
pro &. & semper uirgo: na-
turaliter tu uirgo maria es
uirgo: quia sunt aliqua uirgi-
nes quæ non sunt ueræ uir-
gines: quia aut corrumpunt
mēte: aut corpore. Tu sem-

per fuisti uirgo mēte & cor-
pore: quia fuisti uirgo ante
partū: in partu: & post par-
tū. (Fœlix cœli porta). & o
fœlix. i. brā porta cœli aue.
(Sumēs illā aue). tu uirgo
maria sumēs. i. accipiēs illā
.i. illā salutationē quā salu-
tationē fecit: uel q̃ saluatio
fuit ī ore gabrielis. (Funda-
nos ī pace). i. tu uirgo ma-
ria fūda. i. firma nos ī pace
quia maxia discordia ē inter
deū & hoīez: quā discordiā
posuit inimic⁹ hūani gene-
ris. (Mutans eū nomē). i.
mutas nomen eū: iō dicit
augustin⁹. Maledictio eū
mutā ē b̃ndictionē mariæ
Itē illæ l̃ræ q̃ sūt ī eua sūt in
aue: ut eua: reuolūe aue.
(Solue uīcla reis). & quia tu
uirgo maria facta es stella
maris & mutasti nomē eue
iō solue uīcula reis: solue. i.
destrue: uīcla. i. ligatū: reis
i. p̃cōrib⁹: quia p̃cōres sūt li-
gati funib⁹ peccati. (Profer
lumen cecis). p̃fer. i. dona:
lūmē cecis. i. illis q̃ sūt sine

deo: qui est uera lux. (Ma-
 la nra pelle). & tu uirgo
 maria pelle. i. descaza: nra
 mala. i. nra peccata a no-
 bis. (Bona pcta posce). po-
 sce. i. domada a filio tuo p
 nobis pcta bona. i. oia bo a
 ut possim reddere animam
 deo. (Moftra te ee matre):
 moftra. i. onde te ee matre
 filii dei. (Sumat p te pces)
 ut ipse filius dei sumat. i. ac-
 cipiat p te nras pces. i. nra
 rogama. (Qui pro nobis
 natus tulit esse tu). & ille
 accipiat nras pces qui tulit
 esse. i. sustinuit esse pro no-
 bis tuus natus. i. filius tu.
 (Virgo singularis inter oes
 mitis). o uirgo maria tu es
 singularis. i. quia nulla uir-
 go est similis tibi: ideo in-
 ter oes mulieres tu es sin-
 gularis. i. una uel specialis:
 qa nulla fuit uirgo an ptu:
 in partu: & post partu. mi-
 tis. i. humilis. un uirgo ma-
 ria non fuit aliqua mulier
 nec erit ita humilis sicut tu
 ergo (Facnos solutos). i. ab

solti a peccato: & fac nos
 (Mites). i. humiles uel ma-
 suetos: & fac nos (Castos)
 .i. uiuere in castitate omni-
 bus temporibus uitae nrae.
 (Vitam praesta puram). &
 qa tu es m castitatis o uir-
 go maria psta. i. dona no-
 bis uitam puram. i. mudam u-
 cum puritate. (Iter para tu-
 tum): para. i. apta uel acon-
 za nobis tuum iter. i. secu-
 ram uiam: (Ut uidentes i-
 sum semper colletemur). i.
 ut nos uidentes iesum. i. fi-
 lium tuum semp colletemur
 i. semp gaudeam. (Sit la-
 deo patri). o uirgo maria
 & filius dei fuit icarnatus.
 in uentre tuo laus. i. gloria sit
 deo patri (Sumo xpo): &
 gra sit sumo. i. excelfo: qa
 fili dei uenit de caelo (Et
 honor sit facto spui) Trin-
 in psonis & (Vn) i essetia.

Quem terra
 pontus ethera.
 Materia hu-
 ius hymni est q illu qui se

cit celum & terrā uirgo ma-
ria portat in utero suo: &
hoc ē qd̄ dicitur. (Quē ter-
ra pontus ethera colūt ado-
rant prædicant trinam re-
gentem machinam clau-
strum mariæ baiulat).i. uē-
ter mariæ uirginis baiulat
.i. portat: regentē trinā ma-
chinā. i. formationē mūdi:
ut est terra pontus. i. mare:
ethera. i. cœlū uel splendor
etheris. i. cœli ubi stellæ sūt
uel uēter mariæ baiulat illū
quē loq̄l terra pōt̄ & ethe-
ra colūt. i. cultiuāo adorāt
& p̄dicāt. Vñ s̄c̄ terra. i. bōi
hoies: pōtus. i. mali: ethera
.i. creatur̄ celestes colūt ho-
norāt p̄dicāt illū: quē loq̄-
le. claustrū mariæ baiulat.
(Cui luna sol & oīa deser-
uiūt per tēpora pfusa cœli
gratia gestant puellæ uisce-
ra). uiscera. i. mēbra puellæ
.i. uirginis mariæ pfusa. i. re-
pleta gr̄a cœli. gestāt. i. xp̄s
portāt: cui christo lūa. i. sua
natiōe: q̄a crescit & d̄cre-
scit: sol. i. suo cursu & p̄fe-

ctiōe & oīa q̄ sūt i sua crea-
tione deseruiūt. i. libēter ser-
uiūt christo p tēpora. (Bea-
ta mater munere). O bea-
ta m̄r munere. i. dono filiū
dei: q̄a ipse de⁹ dō auit tibi
filiū suū. (Cui⁹ supnus arti-
fex). i. tu es mater illius qui
est artifex supnus. i. ē cele-
stis creator: & sicut artifex
facit de arte sua qcq̄d uult
ita supernus artifex. i. crea-
tor celestis quicquid uult
ipse facit: iō d̄r (Mūdū pu-
gillo p̄tinēs). i. tenēs mūdū
pugillo. i. i sua dispositiōe:
& q̄a ē supn⁹ artifex (Ven-
tris sub archa clausus ē). i. ē
clausus sub archa. idest sub
clausura uētris uirgīs ma-
riæ (Btā cœli nūtio). multi
sunt nūtii. s. impatorū: regū
principū & aliorū dñorum
nūtii & eorū dñi sunt terre-
ni & mortales: iō nō dicū-
tur beati: sed uirgo maria
d̄r beata pp nūtiū alti regis
qui rex est dñs toti⁹ mūdi
& imortalis. iō uirgo ma-
ria d̄r beata nūtio cœli: q̄a

gabriel angelus qui est nū-
 tius cœli annūtiavit filium
 dei ī utero uirginis: quæ uir-
 go maria fuit (Fecunda spi-
 ritu sancto.) fecunda. i. ple-
 na spū sancto. (Desiderat⁹
 gētibus). i. ipse filius dei de-
 siderat⁹ ab aliis pphetis &
 sanctis qui erant in pœnis
 & dicebant: utinā dirūpē
 cœlū & ipse deus mitteret
 quē missurus est. Itē erat de-
 sideratus ab aliis qui erant
 in mundo dicētes: ueni do-
 mine noli tardare. (Cuius
 p aluū fusus est.) per aluū
 .i. p uentrē: cuius. s. Mariæ
 fusus est. i. filius dei manife-
 stus est p aluum uirginis
 gloriosæ Mariæ.

dñā excelsa). i. alta (Super-
 sidera). i. sup stellas. i. in ul-
 timo cœlo ubi est oīs dele-
 ctatio & nō est aliqua mor-
 lestia tempestatū (Qui te
 creauit prouide). i. sapiēter
 .i. sua sapiētia (Lactasti). i.
 lactauisti. (Sacro ubere). i.
 cū soa tetta. unde uersus.
 Filia lacto patrē qui me ge-
 nuit esse matrē. (Q d Eua
 tristis abstulit tu reddis al-
 mo germīe). i. o uirgo ma-
 ria tu reddis. i. donas nobis
 almo germine. i. cū sancto
 filio tuo: qd. i. illud. qd. i. q̄l
 la cosa la quale tristis Eua
 abstulit. i. pdidit. i. paradisū
 (Intrēt ut astra flebiles cœ-
 li fenestra facta es.) ut flebi-
 les. i. flentes peccata eorū
 intrēt astra. i. cœlos. Et q̄ret
 qa tu uirgo maria es facta
 fenestra cœli: per quā fene-
 strā nemo pōt intrare in re-
 gnū dei nisi per te. (Tu re-
 gis alti ianua.) & tu uirgo
 maria es ianua cœli. i. por-
 ta: per quā ianuā. i. portam
 oēs aīæ iustæ intrāt in uitā

Gloriosa do-
 mīa excelsa su-
 per sidera .)

Materia huius hymni ē
 q̄ ipse deus dedit tātā grāz
 uirgini mariæ q̄ pepit sal-
 uatorē: ideo dī Gloriosa: ut
 beata sup oēs mulieres: &
 hoc est qd dī (O gloriosa

eternā: & es ianua alti regis
q̄a uēter tuus fuit habitacu
lū alti regis. i. dei oīpotētis:
& tu uirgo Maria es (Fulgi
da porta lucis). i. christi q̄ ē
lux p̄fis. (Gentes redēpta
plaudite). i. oēs gētes redē
pte a xp̄o. i. q̄a xp̄s redemit
nos p̄prio sanguine. plau
dite. i. gaudete.

Ibi xp̄e splen
dor p̄fis. (Ma
teria hui⁹ hym
ni est laudare oēs angelos
& p̄cipue michaelē q̄ ē p̄
ceps angelorū oīūz ut ipse
tāq̄ p̄iceps oīūz angelorūz
cū toto exercitu suo nobis
adfiat & demōes p̄cul ex
pellat. & hoc est q̄d dī. (Ti
bi christe splendor p̄fis). i. o
christe tu q̄ es splendor. i. lux
p̄fis: & tu es uita n̄ra: uita
.i. uiuere. & sicut corpus ni
uit p̄ aiām: ita aīa uiuit p̄
christū. ergo tu es uita & uir
tus n̄rorū cordiū. (In cōspe
ctu angelorum uotis uoce
psallimus). i. cātā⁹ in cō

spectu angelorū. i. ante an
gelos & psallim⁹ uotis. i. cū
desideri. uoce. i. corde uel
ore. i. la bocca. (Alternan
tes.) alternātes uel apōsta.
(Cōcrepādo melos dam⁹
uocibus.) cōcrepādo. i. re
sonando damus melos. i.
melodias. i. dulcedinē n̄ris
uocib⁹. hic mellus melli. i.
dulcissimus cātus: inde me
lodia. i. dulcedo. (Collau
damus uenerantes oēs cœ
li milites.) nos uenerātes. i.
cū reuerētia honorātes col
laudamus oēs milites. i. an
gelos cœli. (Sed precipue
primatē cœlestis exercitus)
sed .i. ma . precipue. i. prin
cipalmēte. primatē. i. princi
pē celestis exercitus. i. socie
tas celestis. f. (Michaelē cō
terentē zabolō.) cōterentē
.i. supantē: quia superauit si
ue debellauit zabolō a cœ
lo & posuit eum in profun
dum zabolon. i. diabolum.
(Quo custode procul pel
le.) quo custode idest quo
michaelē custode. i. qui est

tustos. i. guardianus aiarus
 nostrae. pcul pelle. pcul. i.
 longe pcul pelle. (Christe
 rex piissime). i. o christe rex
 piissime. i. piatoso. pcul. i.
 lōge pelle. i. defcaza uel de
 strue. (Oē nephas inimici)
 .i. oē peccatū inimici diabo
 li. (Mundo corde & corpo
 re: paradiso redde tuo nos
 sola clementia) .i. sola tua
 pietate uel sola misericor
 dia redd nos tuo padiso cū
 mūdo corde. i. cū puro cor
 de & cū puro corpe. (Gloriā
 patri melodis / persone/
 mus uocibus.) personem⁹
 .i. demus gloriā deo patri
 cū uocibus melodis. i. dul
 cedinis. (Gloriā christo ca
 namus). i. cātamus gloriā
 christo. & canamus (Gloriā
 paraclito). i. spū sancto.
 (Qui ē trin⁹). i. psois & (Est
 unus) in deitate siue deus.

Christe factō
 rum decus an
 gelorū. **C**Ma
 teria huius hymni ē cōme-

moratio angelorum & spe
 cialiter Gabrielis: Gabnel
 interpretatur adiutoriū dei
 Raphael interpretatur me
 dicina dei: ergo ipse chnst⁹
 mittat nobis Michaelē Ga
 brielē & omnes angelos ut
 pugnent pro nobis: & hoc
 est quod dicitur. (O christe
 decus). i. honor. (Sanctoz
 angelorū.) dicitur sanctor
 rum angelorum ad differē
 tiam malorū angelorum.
 o xpe (Rector & auctor)
 .i. augmentator uel accre
 sciutor humani generis. i.
 (Nobis aeternum tribue be
 nignus scandere cœlum.)
 tu benignus. i. tu piatoso &
 misericordioso tribue idest
 dona nobis. s. gratiā ut pos
 simus scandere idest salire
 ad aeternum regnum. (An
 gelū pacis Michael ad istā
 celitus mitte rogitemus au
 lam.) o christe tu qui es cel
 litus: idest cœlestis rogitē
 mus idest frequenter roge
 mus: mitte nobis angelum
 pacis ut ponat pacem inter

deū & peccatorē: quia ma
gna discordia est inter deū
& peccatorē: ideo dicit ad
istā aulā .i. camerā quæ est
ecclesia dei talis ecclesia pa
rificat peccatorē cū deo: &
angelus pacis custodit pec
catorē cū deo cōuersus ad
deū. (Ut crebro ueniente
crescant p̄spera cuncta.) ut
crebro .i. frequēter uel spes
se fiate: ipso angelo nobis
ueniente cūcta .i. oīa p̄spe
ra .i. bona crescāt quātū ad
āiam & quantū ad corpus
(Angelus fortis Gabriel ut
hostē pellat antiquū.) ange
lus Gabriel dī angelus for
tis: quia fuit fortis & potens
ad annūtiandū incarnatio
nē fili dei. (Volitet ab alto
sepius tēplū ueniēs ad istū
uisere n̄s.) uolitet ab alto
nolitet .i. uolādo ueniat ab
alto cœlo. pellat .i. discaza
hostē .i. inimicū antiquum:
quia a principio mūdi fuit &
erit n̄ inimicus usq; ad fi
nē mūdi & ipse angelus ga
briel q dī fortis dico sepius

.i. spesso ueniēs ad istud .f.
tēplū .i. ad sanctā ecclesiam:
ut hēat misericordiā in no
bis. (Angelū nobis medi
cū salutis mitte de cœlis ra
phael ut oēs.) o christe mit
te nobis angelū .f. Raphaelē
lē medicum salutis n̄ræ: &
mitte ipsum angelū de cœ
lis ut nobis portet medici
nā tuā p̄ quā medicinā sa
nati sumus .i. mūdati sum⁹
ab oī peccato. (Ut oēs sa
net egrotos .i. infirmos pec
cati: ergo sic talis angelus
sanet egrotos .i. infirmos
peccati. (Et nostros dirigat
act⁹) .i. ipse angelus dirigat
.i. rectificet nostros actus .i.
actuales opatōes n̄ras ma
las. (Hinc dei n̄ri genitrix
Maria.) hinc .i. post iuoca
tionē angelorū: quia iā inuo
catimus ipsos angelos ut
sint nobis in adiutoriū: nūc
uero facimus inuocationē
ad uirginē Mariā & ad oēs
angelos & alios sanctos: &
hoc est qd dī. O uirgo Ma
ria genitrix .i. mater dñi n̄ri

Iesu christi ipsa uirgo (Adsi
 stat nobis).i. pmaneat no/
 biscū. (Et totus chorus an-
 gelorū).i. coniuētum pma
 neat nobiscū. (Et tota bea
 ta ꝑcio).i.& totus exercit⁹
 .i.societas sanctorū semper
 adsistat nobis .i. pmaneat
 nobiscū ut inimicus nō no
 ceat nobis.(Prestet hoc no
 bis deitas beata) .i. deitas
 beata ꝑster.i. donet hoc.i.
 questa cosa.(P̄ris).i.deitas
 patris. (Nati).i. deitas filii.
 (Paniterq; spūs scī.) & dei
 tas spūs scī piter.i.eq̄lmēte
 (Cui⁹).i.deitas cui⁹ (Ro
 borat⁹).i.fortificat⁹ .(In oī
 gloria & in oī mundo).i.in
 oī homine:q̄a hō dī micro
 cosm⁹ .i.minor mūd⁹ Am.

Christe redē
 ptor oīum con
 serua tuos fa
 mulos. **C**Materia huius
 hymni est facere iuocatio
 nem & cōmemorationē
 ad singulos ordines ut ipsi
 ordines adsistant.i.pmane

ant nobiscum & repellāt a
 nobis oīa:& hoc est qd dī.
 (O christe redēptor).i. re
 scatatore.(Oīuz).i.de tutti
 q̄a christ⁹ redemit nos suo
 sanguine:iō pri⁹ fit iuoca
 tio ad eū:iō dī. (Christe te
 dēptor oīuz ꝑserua tuos sa
 mulos).i.tuos seruos. (Pla
 catus sanctis ꝑcibus.i.ꝑe
 christus sit placatus.i.paci
 ficatus sup nos semp san
 ctis ꝑcibus beatæ uirginis
 .i.ꝑghieri m̄ris suæ.(Beata
 quoq; agmina.) Secundo
 sancta mater ecclesia facit
 iuocationē ad ordines an
 gelorū:iō dī.(Beata quoq;
 agmina celestium spūuz.)
 quoq; ꝑ et.& o beata agmi
 na.i.o beata societas cele
 stiū spūuz.i.angelorū.(Pel
 lite).i.destruite. (P̄ntia ma
 la).i.illa mala & uitia q̄ sūt
 in p̄nti tpe & destruite oīa
 mala uitia q̄ fuerūi in ptō
 & erūt ī futuro.s.scā m̄ ec
 clesia facit inuocationē ad
 sanctos apostolos & ꝑphe
 ras.& hoc est qd dicit. (O

nates).i.o ppheta(Eterni
 iudicis).i.xpi q̄ ē iudex ui-
 uorū & mortuorū. (Ap̄l̄iq̄
 dñi.)q̄ p̄ et.& o ap̄l̄i.i.mis-
 si uel nūni:uñ ap̄l̄us.i.mis-
 sus q̄a fueſt miſſi.i.mādati
 a deo & fuerūt nuntii dñi.
 (Supp̄re expoſcim⁹) ſupp̄re
 .i.humiliter expoſcimus.i.
 rogamus.(Saluari uſis pre-
 cibus.) aluari.i.eſſe ſaluati
 ueſtris precibus.i.oſonib⁹.
Quarto ſancta mater eccle-
 ſia facit iuocationē ad ſan-
 ctos martyres:martyr.i.teſ-
 tis.i.teſtimoniū.unde mar-
 tyres.i. teſtes:q̄a teſtificaue-
 rūt martyriū xpi:& hoc eſt
 qd̄ dī (Martyres dei incli-
 ti).i.ḡſioſi:q̄a fuerūt ḡſioſi
 & nobiles.Adhuc ſc̄tā ma-
 ter eccleſia facit iuocationē
 ad ſanctos cōſeſſores ut
 dī (Cōſeſſoresq̄ lucidi).i.
 caſti & fulgētes cōſeſſor dī
 a p̄ſiteor p̄ſiteris : q̄a p̄ſeſſi
 fuerūt chriſtū per predi-
 cationē & abſtinentiā & bo-
 na exēpla cuſ predicabant
 chriſtū populo:io pp̄ predi-

cationē dicunt lucidi: q̄a il-
 luminauerūt mundū p̄ pre-
 dicationē & miracula:er-
 go (Ferte nos in celeſtib⁹)
 regnis .ferte.i. portare nos
 cū uſis oſonibus in celeſti-
 bus regnis.Itē ſancta eccle-
 ſia facit iuocationē ad ſan-
 ctas uirgines & monachos
 iō dicit (Chorus.) chorus
 .i.cōgregatio ſanctarū uir-
 ginū & chor⁹ .i.ſocietas oī-
 um monachorū & electorū
 .i.illorū q̄ ſunt electi ſimul
 cū oīb⁹ ſc̄tis (Cōſortes) &
 p̄cipites æternæ h̄reditatis .
 (Gētē auferte p̄fidā.) o uos
 ſc̄ti oēs gētē auferte p̄fidā.i.
 remouete p̄fidā mētē a ma-
 lis hoīb⁹ (Cre dētū de fini-
 b⁹).i.de p̄gregatōib⁹ credē-
 tiū .i.fideliū (Ut xpo laudes
 d̄bitas p̄ſoluam⁹ alacriter.)
 ut alacriter.i.gaudēter uſio
 coſe p̄ſoluam⁹ .i.dam⁹ uel
 diciamo laudes d̄bitas xpo

7.
 Esu ſaluator
 ſeculi. Mater
 huius hym-

ni est inuocare primo adiu-
 tonum saluatoris: & beatæ
 Mariæ & angelorū: prophe-
 tarū: apostolorū: martyruꝝ:
 tōfessorū: sanctorū mona-
 chotū: & uirginū: & hoc est
 qd dī. (O Iesu saluator mū-
 di subueni). i. succurre (Re-
 dēptis). i. tuo sāguine: & iō
 debes succurrere redēptis a-
 li rescatati: quare non rede-
 misti eos auro nec argēto:
 sed tuo sancto sanguine: &
 debes subuēire (Ope). i. ad-
 iutorio tuo. (Et pia dei ge-
 nitrix salutem posce mise-
 ris.) & o pia. i. piatosa ma-
 ter dei posce. i. pete: uel do-
 manda filio tuo salutem p-
 miseris. i. pro peccatoribus.
 (Cetus oēs angelici.) mo-
 do fit petitio angelorum &
 dicit sic: o oēs cetus. i. socie-
 tas angelorum: o (Cunei)
 .i. unitas patriarcharū: uel
 o (Merita) prophetarū cu-
 nei. (Nobis precentur ueni-
 am). i. ipsi oēs qui congre-
 gati sunt ante conspectum
 filii dei precentur. i. debeāt

rogare siue petere ueniam
 idest indulgentiam uel per-
 donanza pro nobis qui su-
 mus in mundo. (Bapusta
 christi preuius & clauiger
 ethereus.) Modo fit beati
 Ioannis Baptistæ petitio &
 aliorum apostolorū: & hoc
 est qd dicit: o beate Ioānes
 Baptista tu qui fuisti preui-
 us. i. q ante christū fuisti na-
 tus & ipsū mūdo. s. iudeis
 predicasti: & digito demō-
 strasti. & nō solū mūdo de-
 mōstrasti: s; et in limbo si-
 ue in iferno scīs p̄ribus fili-
 um dei denūtiasti: & iō dī
 Baptista xp̄i p̄uius & clauī-
 ger ethere⁹. Nūc scā ecclīa
 facit iuocationē bt̄i petri q
 ē clauiger ethere⁹. i. q ē hor-
 stari⁹ uitæ eternæ: & hēr cla-
 ues regni cœloꝝ: ap̄iēdi cla-
 udēdi cœlū obtinet pr̄tē q
 clauēs nō sunt metallicæ:
 hoc ē de metallo: s; sūt cla-
 ues pr̄tis ap̄iēdi & clau-
 dendi cœlū: ideo dī: & clau-
 uiger ethereus. i. ferreus. i.
 portans: siue hūs clauēs re-

gni cœlestis. (Cum cæteris
 ap̄lis).i. nō solū beat⁹ petr⁹
 hēt clauēs regni cœlestis. i.
 ligādi atq; soluēdi: sed oēs
 successores eius hñt hāc po
 testatē: & iō quia hñt talez
 auctoritatē (Nos soluāt ne
 xu criminis). i. soluāt nos
 a peccatis. i. a ligamine pec
 catorū. (Chorus sacratus
 martyrū & cōfessio sacer
 dotū & castitas uirginalis)
 .i. castitas sanctarū uirginū
 (abluāt). i. lauāt nos a pec
 catis. (Monachorū suffra
 gia). i. oñes monachorū
 (Omnesq; ciues celici). i.
 & oēs celestes ciues (An
 nuāt). i. cōsentiāt siue pro
 mittāt (Votis). i. desideris
 (Supplicū). i. illorū qui ro
 gant aut (Poscāt). i. petant
 (Premiū) uitæ eternæ.

¹⁶⁶
Rbs beata
 Hierusalem di
 cta pacis uisio.

Materia huius hymni ē
 laudare & magnificare hie
 rusalez celestē: & q̄liter est

adornata: q̄a sicut tēplū Sa
 lomonis qd edificatum est
 ab eo fuit ornatū multis la
 pidibus p̄ciosis in hierusalē
 ita sancta ecclesia uel hie
 rusalē celestis est ornata ex
 multis & diuersis lapidib⁹
 sanctis: & hoc est qd dicit.
 (Vrbs beata hierusalē.) dī
 quia hec ciuitas primo edi
 ficata fuit a Noe in Assiria
 & uocasset eā noīe suo Sa
 lē: q̄ alio dicta est Melchise
 dech: postmodū habitauē
 runt ibi Gebusei & uocauē
 runt noīe suo Gebus iun
 ctis istis duobus noībus. i.
 gebus & salē uersa b in r fit
 hierusalē. ibi Salomon edi
 ficauit famosissimū tēplū
 & auxit. i. accresciuto eādē
 urbē: & uocauit eā nomie
 suo Hierosolima: q̄si hieru
 solomōia. i. ciuitas salomo
 nis. O beata urbs. i. ciuitas
 Hierusalē. i. celestis cōstitu
 ta de aīabus sanctogē. (Di
 cta pacis uisio). i. interpre
 tatur uisio pacis: quia in
 illa patria est pax & nulla

discordia: & ista ciuitas:
(Cōstruit̄ in cœlis).i.ordi-
nat̄ ī cœlis.(Ex uiuis lapi-
dib⁹).i.illa ciuitas est orna-
ta ex uiuis aiabus sctōrum
ap̄torū q̄ p̄cip̄t̄ sunt duo
deci noīa ipsorū ap̄torū:
quēadmodū duodeci sunt
noīa lapidū p̄ciosorū: q̄ la-
pides excedunt .i. passano
oēs alios lapides p̄ciosos:
ut est iaspis: zephirus: calci-
domus: smaragdus: sardo-
nius: crisolitus: benill⁹: topa-
tius: chrisopassus: hyacint⁹:
amethystus: carbūcul⁹. Sūt
ēt multi alii lapides p̄ciosi
ex q̄bus ornat̄ aliqd̄ orna-
mētū sic ciuitas celestis or-
nat̄ ex aliis lapidib⁹ p̄cio-
sis. I. martyrū: & cōfessorū
uirginū & oīum electorū
q̄ dicunt̄ lapides uiui. (Et
angelis coronata ut sponsa
ta dño).i. sicut spōsa ornat̄
uīro suo: & in fine ornamē-
ti ornat̄ sponsa corona: sic
ciuitas hierusalē ornatur a
dño suo corona angelorū.
(Noua ueniēs de cœlo nu-

311
p̄tiali thalamo.) noua .i. no-
ua ecclesia ueniēs de cœlo
& ista noua ecclesia q̄ dī spō-
sa christi: & ipsa spōsa .i. san-
cta ecclesia est (Preparata
& sponsata) nuptiali thala-
mo .i. lecto uel baptismo:
ita nos debemus esse prepa-
rati & spōsati in ecclesia &
q̄scere in lecto ecclesie .i.
in baptismo. (Ut copuletur
dño.) ut p̄ sicut .i. sicut spō-
sus & spōsa copulant̄ dño
.i. cōiungunt̄: ita nos debem⁹
cōiungi dño p̄ sctūm bap-
tismū q̄ est lectus nuptiali
thalamo. (Plateæ & muri
eius ex auro purissimo.) Si-
cut ciuitas laudat̄ pp̄ pul-
chritudinē platearū & defē-
ditur p̄ murū: ita sancta ec-
clesia laudatur pp̄ pulchri-
tudinē platearū. sacrarum
scripturarū: & defendit̄ per
muros forissimos .i. pp̄ per-
fectionē sctōrum martyrū
qui fuerūt fortes in passio-
ne: & uīti uini fuerūt ex auro
purissimo .i. pp̄ feritudinē
passionis in mudo isto spl.

diderunt in miraculis faciē
dis & in uita eterna fulge
būt sicut sol. (Portæ nitent
margaritis aditis patētib⁹)
.i. apicibus intrātib⁹ : por
te. i. ppheta uel ap̄li nitēt. i.
splē dēt & lucēt margaritis
.i. uirtutibus. ergo bene dī:
portæ nitēt margaritis adi
tis patētib⁹ .i. ipsi ppheta &
ap̄li dāt nobis aditū. i. itroi
tū: uel aditū. i. secretis: patē
tib⁹. i. ap̄tis. i. illa q̄ sunt se
creta in cœlo. (Virtute me
ritorū). i. bonorū opere talia
secreta uel illa secreta siue
adita sūt patētia. i. manife
sta. (Illuc itroduciūt). i. ciui
tatē sanctā Hierusalē. (Oīs
q̄ p̄ xp̄i noīe in hoc mūdo
p̄miūt). i. oīs hō q̄ in mun
do isto p̄ noīe christi p̄miūt
.i. cruciat: intrat in uitā eter
nam. (Tunsiōibus p̄ssuris
expolin lapides.) q̄n cūq;
aliquis uult edificar aliqd̄ edi
ficiū expediat se: & qa sc̄ti
martyres uolebāt laborare
ad habēdū uitā eternā ex
polauerūt seip̄os: qa dede

rūt corpa eorū carnificibus
ad expoliandū ut puenirēt
ad uitā eternā: ideo dī lapī
des. i. martyres expoliti. i. or
dinati uel ornatī: tūsiōib⁹
.i. p̄cussionibus: pressuris. i.
tribulationibus. (Suisq; aptā
tur locis) .i. sicut lapides in
muro aptant: ita aiæ sc̄to
rū in paradiso aptātur: & or
nant: & ordinant suis locis
.i. disponunt a deo fm me
rita eorū. (Et disponūtur p
manū artificis) .i. christi. &
isti lapides sunt (Per māsū
ri sacris edificiis) cœlorum
(Angularis fundamentū la
pis christus missus est.) iter
oēs lapides fabrice nō ē ali
quis lapis ita fortis & nobi
lis sicut lapis angularis: qa
p̄iūgit duos panetes in for
titudine: & q̄n dom⁹ h̄z bo
nū fundamentū nō est rui
tura. i. caditura: nō dī Angu
laris fundamentū christus la
pis missus est. i. christus dici
tur fundamentū eccl̄iæ: &
dī lapis angularis: q̄ christ⁹
fuerit reprobatus a iudeis.

Lapidē quē reprobauerunt
edificantes. mō hic lapis. i.
christus: factus est in caput
anguli. i. q̄a christus est ca-
put eccl̄iæ: & p̄fiteē quoti-
die christū esse filiū dei. iō
ipse lapis est angularis mis-
sus a p̄re: q̄a sicut lapis an-
gularis hēt cōiungere duos
parietes: ita christus cōiun-
xit deū & hoīem in amorē
suū: iō d̄r (Qui cōpage pa-
rietis in utroq; nectit.) ipse
christus q̄ est lapis angula-
ris nectit. i. ligat. utroq; .i.
q̄a fuit deus & hō. i. iuno &
laltro. cōpage. i. p̄ cōiūctio-
nē parietis. i. eccl̄iæ. (Quæ
syon sancta suscepit in quo
credēs p̄manet.) q̄ p̄iūctio
sancta syon. i. sancta eccl̄ia
suscepit. i. illū in quo. i. chri-
sto credēs. i. q̄cūq; est eius
credēs. i. q̄cūq; credit in euz
p̄manet & firma ē ī sancta
syon. i. in eccl̄ia triūphāti. i.
in uita æterna uel in sancta
ciuitate Hierusalē. (Ois illa
deo sacra & dilectā ciuitas
plena modulus in laude &

312
canore iubilo trinū deū un-
cūq; cū fauore p̄dicāt.) oīs
ciuitas sacra. i. a deo dilectā
sicut est ciuitas Hierusalē.
q̄a a deo est creata & dile-
ctā plena modulus. cantile-
nis angeloz: q̄ semp ange-
li sunt in laude dei cū cano-
re iubilo. i. cū cātu gaudio/
so. & ipsi angeli p̄dicant &
laudant & p̄fiteē. i. p̄fessa/
no trinū deū in p̄sonis. q̄a
alia est p̄sona p̄ris: alia filii:
alia spūs sc̄i: s̄z est unus de⁹
in substantia. cū fauore. i. ip-
si angeli p̄dicant trinū deū
in p̄sonis & unicū in substā-
tia predicat̄ ab ip̄is angelis
cū fauore uel timore. q̄a ti-
mor p̄cedit ab amore uno
modo. (Hoc in tēplo sum-
me deus exoratus adueni:
& clementi bonitate precū
uota suscipe largam b̄ndi-
ctionē hic infunde iugiter)
o deus summe tu exoratus
a nobis. i. precatus seu roga-
tus ueniēt. i. oēs q̄ ueniēt ad
hoc tēplū clemētū tua boni-
tate suscipe uota idest desi-

deria & oñones p̄cū: & pec
 catore hic infunde iugiter
 largā bñdictionē. hic. i. i isto
 loco tēpli: iugiter. i. cōtinue
 infunde. i. sparge nobis lar
 gā bñdictionē & remissio
 nē oīam peccatorē n̄orū.
 (Hic p̄mereant̄ oēs petita
 acq̄rere: & adēpta posside
 re cū scis penniter: padisuz
 introire trāslati in regem.)
 Hic. i. i hoc tēplo oēs hoīes
 p̄mereant̄ acq̄rēt̄ petita. i.
 illa q̄ sunt petita iuste: quia
 peccator d̄z petere remissi
 onē p̄cōrū & gaudiū eter
 noz q̄ sunt p̄manētia: non
 debemus petere trāsitōna
 & bonoz t̄paliū: sed qd̄ iu
 stū est s̄m aiām facta peti
 tione & adēpta possidere:
 adēpta. i. acq̄sita cū scis per
 enniter. i. in p̄petuū ut me
 reātur introire in padisuz &
 trāslati. i. trānsire in requi
 em sanctam. Amen.

Exultet cōelū
 laudib⁹. ¶ Ma
 teria hui⁹ hym-

ni est facere iuocationē ad
 ap̄los: ut ipsi p̄ nobis adsi
 stant apud deū ut suis preci
 bus uita a nobis repellant:
 & in die iudicii securi ma
 neamus añ deū. Et nota q̄
 dies iudicii non d̄r dies q̄
 tūc sint dies: s̄ oīa appare
 b̄nt tāq̄ esset dies: & hoc est
 qd̄ d̄r (Exultet cōelū laudi
 b⁹) cōelū. i. creatura celestis
 exultet laudibus. i. gaudeat
 laudib⁹. i. cū cāticis. (Resul
 tet terra gaudiis.) terra. i. hu
 mana natura exultet. i. gau
 deat gaudiis. (Ap̄lorū glo
 ria sacra canūt solēnia.) &
 sacra solēnia canunt ḡliam
 ap̄lorū (Vos secli iusti iudi
 ces.) o uos ap̄li q̄ estis iusti
 iudices secli idest mūdi. (Et
 uos estis uera lumina mun
 di.) q̄a totus mundus illu
 minatus est predicationē eo
 rum. (Votis precamur cor
 dium.) & precamur. i. roga
 mus uos uotis. i. desideris
 cordiū. (Audite preces sup
 plicum idest audite preces
 idest oñones supplicū. i. hu

miliū. (Qui cœlū uerbo clauditis).i.uos estis illi qui clauditis cœlū p̄cōnib⁹ nolentibus p̄fiteri peccata eorū. claudite cœlum eis nō manib⁹: sed uerbo. i. sermone: (Serāsq; ei⁹ soluitis.) & uos soluitis solo uerbo seras. i. le serrature: uel firmaturas p̄cōrū: (Nos a peccatis oībus soluite iussu quesumus.) o scī ap̄si quesumus .i. rogam⁹ uos soluite. i. absoluite nos a peccatis oīb⁹ iussu. i. precepto. (Quorū p̄cepto subdiē.) precepto .i. comādamento. quorum ap̄foge. (Salus). i. sanitas: subdiē. i. supponiē. (Et languor). i. infirmitas. (Oīu⁹) hominū: subdiē. i. supponitur. (Sanate egros.) sanate nos egros. i. infirmos p̄ peccatū. (Moribus nos reddētes uirtutibus.) nos reddentes. i. redeuntes moribus honestis & scīs uirtutib⁹. (Vt cū iudex aduenit). i. cum christus iudex aduenit iudicare mūdū (In fine secu-

li.) tu christe iudex (Facias nos esse cōpotes) .i. simul potētes. (Suis gaudiis sempiternis.) quia illa gaudia nunq̄ deficiunt.

^{70.} Terna christi munera ap̄foge glia laudes canētes debitas letis canam⁹ mētib⁹). Nos canētes debitas laudes letis mētibus canamus. i. cantamus eterna munera christi. & canam⁹ gloriam apostolorum. (Ecclesiarū principes.) & apostoli sunt principes omnīū ecclesiarum. (Belli triumphales duces.) & isti apostoli sunt duces uel fuerunt triumphales idest uictoriosi belli idest de la battaglia. (Cœlestis aulæ milites.) & isti apostoli sunt milites aulæ. i. cameræ cœlestis. (Et uera mundi lumina.) & etiaz isti apostoli fuerūt lumina mundi uera. (Deuota sanctorum fides inuicta spes credentiu⁹.) deuota spes. i.

humilis fides scōrū. (Triū-
 phat).i.superat (Principes
 mūdi).i.diabolū. & spes in
 uicta.i.nō uinciata creden-
 tiū.i.christianorū fideliū tri-
 umphat principe mūdi: &
 p̄fecta caritas x̄pi .i.amor
 triūphat p̄cipē mūdi. (In
 his p̄na gloria in his uolū-
 tas spūs exultat in his filius
 cōelū repletur gaudio.) In
 his p̄na gloria .i. gl̄ia p̄fis
 exultat .i. allegrate in his. s.
 ap̄fis. in his uolūtas spūs. i.
 & uolūtas spūs sc̄i exultat
 in his. s. ap̄fis: & filius exul-
 tat in his. s. ap̄fis. & sic cōelū
 replet gaudiis. i. totū cōelū
 repletur. i. est plenum gau-
 diis sempiternis.

D^{71.}eus tuorum
 militum fors &
 corona p̄miū.)
 Materia huius hymni ē
 q̄ deus est corona & bonū
 premiū sanctorū. & hoc est
 qd̄ d̄r. Deus tuorū & c. mili-
 tes dei sunt martyres: ergo
 deus est fors sanctorū. i. de⁹

est beata hereditas suorū lā-
 ctōrū & corona est & pre-
 miū celestis uitæ: (Ideo ca-
 namus).i.cātamus. (Debi-
 tas laudes istius martyris.)
 qui est miles christi. (Ut sol-
 uat nexū).i.ligamen. (Cri-
 minis).i.p̄cti. (Hic).i.iste
 martyr. (Nēpe).i.certe (De-
 putans gaudia mūdi & no-
 xia blandimēta).i.delecta-
 tiones nobiles deputans &
 cogitans oīa ista quæ sunt
 in mundo sunt (Caduca)
 .i.cadeuele: & nō sunt per-
 manentia: & ideo (Perue-
 nit ad celestia.) regna. (Pe-
 nas cucurrit fortiter.) & iste
 sanctus martyr cucurrit. &
 (Sustulit).i.supposuit se su-
 stinere martyriū. (Vnilitur)
 .i. fortiter & non debilitur.
 (Pro te effundēs sanguinē)
 iō ip̄e possidet dona eterna
 ob hoc precatu supplici. i. p̄
 questa cosa. (Te poscimus
 piissime) o christe piissime
 poscimus te. i. adomande-
 mo te. (Supplici precatu)
 .i. cū humile p̄ghere. (Di-

mitte noxam).i.culpā tuis
serualis. (In hoc triumpho
martyris).i.amore istius ui
ctoriæ huius martyris. (La
tus & perennis).i.perperua/
lis gloria.

Artyr dei qui
unicuz patris se
quēdo filium.)

¶ Materia huius hymni ē:
q̄ iste martyr dei p passio
nem secutus est filiū dei: &
hoc est q̄ d̄f (Martyr dei)
O martyr dei qui tu sequē
do unicum filiū dei p mar
tyrium & passionē tu es ui
ctor ideo tu es fruēs .i. usate
celestibus gaudiis. (Victis
triūphās hostib⁹) & tu mar
tyr triūphans uictis hostib⁹
.i. uiciuti si inimici. (Tui p
catus munere n̄m reatū)
.i. peccatū dilue. Et quia tu
martyr es secutus unicum
filium dei patris: ideo (Di
lue).i. dele uel extingue no
strum reatum .i. peccatū tui
precatu munere idest ipse
christus precatu .i. rogatus

munere per lo dono tui .i.
martyris. (Arcens mali cō/
tagium) idest ipse christus
sit arcens .i. constringēs: cō
tagium .i. malū. uel scaccia
huius mundi nel malo mū
di. (Vitæ remouens tediū)
idest ipse expellat .i. desca/
za . tediū .i. lo recrescimēto
uitæ nostræ. (Soluta sunt iā
uincula tui sacraati corpis)
.i. & sicut uincula .i. ligami
na corporis tui sacraati sunt
soluta. (Nos solue uinclis
seculi.) iam sic solue nos a
uīculis huius seculi. & hoc
(Amore filii dei.

Anctorū me
ritis inclita gau
dia.

¶ Materia
huius hymni est cōmenda
tio sanctorum martyrum:
quia usq; ad mortem tradi
derunt corpora sua princi
pibus & tyrannis: ideo pro
pter eorū cōstātiā: & fortitu
dinē laudant̄ in ternis & in
celis coronant̄. & hoc ē q̄ d̄f.
(Sanctorum meritis un

elyta gaudia pāgam⁹ socii
gesta; q; fortia).i. o socii pan
gam⁹ .i. cātam⁹ iuicta gau
dia .i. gloriosa gaudia meri
tis sanctorū; martyrum. q; pro
et. & fortia gesta .i. fortia fa
cta eorū uel fortia tormēta
eorū. (Nā gliscit aīus p me
re cātib⁹ uictorū gen⁹ opti
mū .i. animus uel mens gli
scit .i. cupit uel desiderat p
mere .i. manifestare uel lau
dare cātib⁹ optimū genus
uictorū: q; ipi scī martyres
uicerunt tyrānos. (Hii sunt
quos retinēs mūdus ihorru
it).i. mundus eos odio ha
buit. (Ipsum nā sterili flore
peraridū spreuere penitus)
nā p q; . q; ipi martyres pe
nitus .i. alo postuto spreue
rūt ipsūz mūdū peraridū .i.
ualde siccū sterili flore .i. ste
rili fructu. (Te q; secuti sunt
rex christe bone celitus) q;
pro et. & o christe bone rex
ipsi martyres secuti sunt te
celitus .i. diuinitus. (Hii pro
te furias atq; ferocia calca
rūt hoīus.) hii martyres p

te .i. pp tuū amorē calcaue
rūt furias hoīus .i. tyrānorū
& fortia uerba. (Et sceua)
.i. crudelia uerba & iniurio
sa & oīa opprobria p nihi
lo habuerūt & uilipēderūt
ideo dī calcauerūt furias ty
rānorū. (Cessit his lacerās
fortiter ungula nec carpsit
penetralia.) Cessit his .i. lo
cū dedit his martyribus: &
quāuis fortiter lacerās un
gula .i. gen⁹ tormētorū. nec
carpsit penetralia .i. nec illd
genus tormētorū carpsit .i.
accepit penetralia .i. fortia
spūs scī: q; fortia penetrant
animā. (Ceduntur gladiis
more bidentū.) ipsi marty
res ceduntur .i. occiduntur
uel iugulantur id est scanan
tur more bidentū .i. consue
tudinē ouium. (Non mur
mur resonat non querimo
nia) .i. quando occiduntur
murmur eorū non resonat
nō q; nimonīa audiē .i. lamē
tatio: sic martyres scī qā
tormētabant diuersis pēis:
& occidebāt n̄ lamētabant

nec murmurationis eorum
audiebantur. (Sed corde
tacito mens bene conscia
conseruat paciētiam). taci
to corde, (Quæ uox quæ
poterit lingua retexere). &
quia omnia supradicta san
cti martyres patiebant pro
christi nomine. ideo quæ uox
& quæ lingua poterit rete
xere. i. dicere uel manifesta
re. (Quæ tu martyribus mu
nera præparas) . i. quæ uox est
illa: uel quæ lingua illa quæ
poterit dicere quæ & quot
sunt & qualia sunt illa mu
nera quæ tu christe præparas
tuis sanctis martyribus. cer
te non est aliqua lingua ut
possit tantam gloriam narrare
quæ data est sanctis marty
ribus. (Rubri nam fluido
sanguine laureis ditantur
bene fulgidis). nam rubri. i.
ipsi martyres facti sunt ru
bri. i. rubei fluido sanguine
. i. sanguine exeunt de cor
pore: ideo ditantur coronis
laureis: quia laurus significat
uictoriam: & ipsi martyres

315
habuerunt uictoriam de ty
ranis & cum palma uictori
æ permenerunt ad regnum
celorum. (Te summa deitas
unaquæ poscimus). o sū
ma. i. suprema. quæ pro &. &
o una & summa deitas po
scimus te . i. precamur uel
rogamus te. (Ut culpas ab
luas noxia subtrahas). ut
abluas. idest deleas culpas
. i. peccata nostra. & tu una
& summa deitas subtrahas
a nobis noxia . i. maleficia
nostra. (Des pacem famu
lis). i. dona pacem tuis fa
mulis uel tuis seruatoribus.
(Nos quoque gloriam pec
cuncta tibi secula amen).
quoque . idest similiter nos
demus gloriam tibi per cū
sta secula. Amen.

74.
Ex gloriose
martyrum coro
na confitentiū .
Materia huius hymni est
ut ipse christus faciat nos re
spuerit terrena ut pueniamus
ad celestia : & hoc est quod dicitur
O

o rex gloriose tu es corona
 tuorū martyru q passi fue-
 rūt pro amore tuo. & es co-
 rona illorū martyru qui cō-
 fessi fuerūt nomē sanctum
 tuū i martyrio: iō dicit cō-
 fitēnū. (Qui respuētes ter-
 rena pducis ad coelestia).
 & tu christe pducis. i. dō as
 celestia regna illis. i. pducis
 illos quos spreuer̄ terrena.
 (Aurē benignam protinus
 appone nostris uocibus). i.
 o christe p̄tinus. i. alo po-
 stuto tu appone. i. p̄be uel
 dona aurē benignā tuā no-
 stris uocibus. i. oratiōibus.
 (Ignosce). i. p̄ce uel pdō a.
 (Quod dli qm̄). i. qd̄ pec-
 cauimus. (Trophea sacra
 pangimus). i. nos. q p̄agi-
 mus sacra trophea marty-
 rū. pangimus. i. manifesta-
 mus. sacra trophea. i. sacra
 uictoriā martyru. (Tu uin-
 cis in matyribus p̄cedo cō-
 fessoribus. i. tu christe uicis
 sc̄auiniā. i. crudelitātē tyrā-
 norū in martyrib⁹ p̄cedo
 cōfessorib⁹. i. & tu p̄cis p̄fi-

tētib⁹ nomē tuū. (Et tu uin-
 ce nra crimīa). i. tu destrue
 nra crimīa. i. peccata. (Do-
 nando nobis indulgentiā.

^{75.}
 Ste cōfessor
 domini sacrat⁹
 festa plebs cui⁹
 celebrat per orbem hodie
 letus meruit secreta sc̄ade-
 re coeli. (Materia huius
 hymni est laudare uitam
 confessorum qui secuti sūt
 uestigia christi. & hoc est
 quod dicitur. Iste cōfessor.
 cum dicitur iste confessor
 fit demonstratio: sed duo-
 bus modis fit demonstra-
 tio. sc̄ilicet ad oculū & ad
 intellectū qui propter fan-
 titatem eius fiunt miracu-
 la talis demonstratio fit ad
 oculum: ideo debemus ha-
 bere ipsum ad intellectum
 & ad mētem nostrā: & iste
 cōfessor fuit dñi sacrat⁹. i.
 propter asperitatē uitæ fuit
 sacrat⁹ & sanctificatus. &
 fuit p̄fessor: qa p̄fessus fuit
 nomē dñi. & plebs. i. gens

uel populus celebrat p or-
 bé.i. p mūdū. hodie letus.
 hodie.i.tali die sicut hodie
 ipse let⁹ & gaudēs recessit
 a mundo isto . & meruit .i.
 merito secreta .i. videre se-
 creta. & scādeſ cœlū. (Qui
 pius prudēs). q p̄fessor fuit
 pius .i. piatolo. fuit prudēs
 .i. sapiēs & prouidēs de fu-
 turis fuit (Humilis pudic⁹)
 .i. castus. (Sobrius) .i. absti-
 nēs in cibis. (Custus) .i. nō
 corruptus a corruptiōe car-
 nali. (Et fuit quietus) .i. pa-
 cificus. (Vita dū p̄ns uege-
 tauit) .i. nutriuit. (Artus cor-
 poris eius). uñ uersus. Art⁹
 & strictus & mēbrū dicitur
 artus. (Ad sacrū cui⁹ tumu-
 lum frequenter) .i. ad sacrū
 tumulū .i. sepulchrū : cuius
 cōfessoris (Mēbra lāguen-
 tum) .i. egrotantiū illa cor-
 pora (Restituunt mō sōni-
 tati quolibet morbo) .i. q̄li-
 bet egritudine uel infirmi-
 tate. (Vnde nūc n̄r chorus
 in honore ipsius Hymnū
 canit hunc libenter). uñ .i.

quapropter noster chorus
 libenter .i. uoluntarie canit
 hymnū in honore ipsi⁹ san-
 cti cōfessoris. (Ut piis eius
 meritis iuuetur omne per
 eū). & ad quod canimus
 hymnum eius ut iuuetur
 eius piis meritis & omniū
 sanctorum per omne eū
 .i. per omne seculum. (Sit
 salus illi decus atq; uirt⁹ q
 supra cœli residens cacu-
 men totius mundi machi-
 nā gubernat trin⁹ & un⁹).
 Salus decus & uirtus sit illi
 christo qui residens .i. per-
 manens uel existens supra
 cacumen .i. a litudinē cœ-
 li. & est trinus & unus. est
 trinus in personis & unus
 in substantia. uel est unus
 in deitate substātiæ qui gu-
 bernat machinā. idest for-
 mationem totius mundi.

^{7 u.}
 Esu corona
 uirginū quē ma-
 ter illa cōcepit.
 Materia huius hymni ē
 laudat uirgitatē brē mariæ

uirginis & aliarū uirginū
 factarū q̄ domādo fragilē
 sexum meruerūt scandere
 cœlū: & hoc est qđ dicit.
 (O iesu tu q̄ es corona uir
 ginum quem mater illa).i.
 maria.(Concepit):quæ ip
 sa sola uirgo maria erat uir
 go & peperit filium in uir
 ginitate.ergo(O clemēs ac
 cipe uota).i. accipe has p̄
 ces uel orationes.(Qui pa
 scis inter lilia).i. tu qui pa
 scis.i. delectaris. inter lilia.i.
 inter s̄ctos: q̄a delectatio
 tua xp̄e nō ē aliud nisi ha
 bere s̄ctos ī circuitu tuo:
 ideo dicit.(Septus choreis
 uirginū).septus.i.circunda
 tus.choreis uirginū.i.ordi
 nibus uirginū.(Sp̄sus de
 corans gloria).i. tu christe
 decorās sp̄sum.i. ornans
 s̄ctas uirgēs tua gloria.
 (Sp̄sifq̄ reddens p̄mia).i.
 & q̄a tu reddens p̄mia uel
 menta sp̄sis.i.uirginibus.
 (Quodcūq̄ p̄gis uirgines
 sequunt̄ atq̄ laudibus). &
 q̄a tu christe reddis p̄miū

s̄ctis uirginib⁹: ideo quo
 cūq̄ p̄gis.i. ad quēcūq̄ lo
 cum p̄gis.i. uadis s̄ctæ uir
 gines sequunt̄ te atq̄ lau
 dibus.i. cū laudibus & dul
 cibus melodiis.(Post te ca
 nentes cursitāt).& ipsæ uir
 gines cursitāt.i. frequenter
 currūt post te.(Hymnosq̄
 dulces p̄sonant).q̄ pro &
 & p̄sonant ipsæ uirgines.i.
 ante te cātant dulces cāt⁹.
 (Te deprecamur largius no
 stris adauge sensibus nesci
 te p̄sus omnia corruptio
 nis uulnera). o christe nos
 deprecamur te.i.rogamus te
 adauge.i. accresci largi⁹.i.
 largamente auge gratiam
 tuam nostris sensib⁹.& p̄
 sus.i.alo postulo da nobis
 nescire omnia uulnera cor
 ruptionis: quia corruptio
 uulnerat animam.

77.
 Iriginis pro
 les opifexq̄ma
 tris).Adhuc cō
 tinuatur & laudatur mate
 ria de uirginibus . o proles

uirginis marie. ples idem
est q̄ filius. & opifex ma-
tris. i. creator. (Quem ges-
sit peperit uirgo). i. uirgo
maria peperit quē gessit. i.
portauit. (Virginis festum
canimus tropheū). & ideo
nos canimus festū hui⁹ uir-
ginis & canimus tropheū.
(Accipe uotum). tropheū
.i. uictoriā. uotū. i. orationē
hui⁹ uirginis. (Hec tua uir-
go duplici beata). fuit bea-
ta duplici (Sorte). s. marty-
rio & castitate. (Duz gessit
fragilem domare corporis
sexū). dū gessit. i. dū consi-
derauit domare. i. castigarē
fragilez sexū corpis. (Do-
muit cruētū corpe seclū. i.
domuit cruētum seclū suo
corpe: ut catherina agartha
& alie uirgīes. (Vnde nec
mortem nec amica mortis
sc̄ua pena & genera pau-
scēs). uñ q̄ domuit. i. casti-
gauit fragile sexū nec pau-
scēs sc̄ua. i. crudelia gene-
ra penarum. (Sāguie fuso
meruit sacratū sc̄adere cor-

217
lū). sed fuso sāguie meruit
sc̄adere. i. ascēdere sacratū
coelū. (Hui⁹ obtētu de⁹ ali-
me). & q̄ ista uirgo meru-
it sc̄aderē coelū o de⁹ alme.
(Nris p̄ce iam culpīs) iam
gia p̄ce nris culpīs obtētu
.i. p̄ ce uel oratiōe hui⁹ uir-
ginis. (Vitia remittēs). i. di-
mittēs nra uitia. i. peccata
nostra. (Quo tibi puri reso-
nem⁹ almū pectoris Hym-
nū). quo p̄ ut: ut nos puri
.i. nos casti pectoris. i. cor-
dis resonemus. i. cātemus.
almum. i. sanctū hymnū.
(Ḡlia patri genitāq; pli). i.
gloria sit patri & genito pli
.i. gloria sit & filio. (Et tibi
cōpar utriusq; semp). & ti-
bi o tu alme spiritus tu qui
cōpar utriusq; .i. es equalis
patris filii deus unus omni
tempore secli. Amen.

Explicit expositio hymno-
rum Ad laudem Ch̄n̄sti.

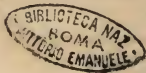
T Tabula hymnorū per ordinem alphabe- ti & scdm numerum fo- liorum.		Cōsors patemi luminis il	
		Doctor egregie paule mo- res	42
		Deus tuorum militum	51
		Ecce iam noctis	5
		Eterne rerum conditor	3
		Eterna cœli gloria	16
Ad cenam agni prouidi folio	29	Eterne rex altissime	33
Ales diei nuntius	11	Eterna christi munera	51
Antra deserti teneris sub annis	38	Ex more docti mystico	13
A solis ortus cardine	22	Exultet cœlū laudibus	50
Aue maris stella	43	Fœlix per omne festū	35
Audi benigne cōditor	25	Hostis herodes impie	13
Aurea luce & decore ro- seo	41	Iam lucis orto fidere	5
Aurora iā spargit polū	18	Iam bone pastor petre	42
Aurora lucis rutilat	31	Iam christe sol iustitiæ	24
Aures ad nostras deitatis pces	25	Iam christus astra ascen- derat	34
Beata nobis gaudia	35	Ianitor cœli conditor	41
Cœli deus sanctissime	14	Iesu nostra redemptio	32
Christe redemptor omniū ex parte	21	Iesu saluator seculi	48
Christe sanctorum decus angelorum	46	Iesu corona uirginum	54
Christe redemptor omniū conserua	47	Iste confessor	53
Conditor alme siderū	19	Immensē cœli cō ditor	10
		Lucis creator optime	7
		Lustra sex qui iam pera- ctis	28
		Lux ecce surgit aurea	15
		Magnæ deus potentiæ	15
		Martyr dei qui unicū	52

Nardi maria piftici	43	Summæ deus clemētia	17
Nocte surgentes	4	Te lucis ante terminū	8
Nunc sancte nobis spiri- tus	6	Telluris ingens cōditor	12
Nox & tenebræ & nubi- la	13	Tibi christe splendor pa- tris	45
Nox atra	14	Tu trinitatis unitas	16
O gloriosa domīna	45	Verbum supernum pro- diens	19
O lux beata trinitas	18	Veni redēptor gentiū	20
O nimis fœlix meritisc; celsi	38	Veni creator spiritus	33
Pange lingua gloriosi præ- lium certaminis	41. 17	Vexilla regis prodeunt	26
Pange lingua gloriosi cor- poris mysterium	36	Virginis proles	54
Petrus beatus catenarum laqueos	40	Vox clara ecce intonat	20
Plasmator hominis de ⁹	17	Vrbs beata hierusalem	48
Primo dierum omnium	2	Vt queant laxis	37
Quem terra pontus.	44		
Rector potens uerax de- us	6	Venetis per Georgium de Rusconibus anno domini 1515. Die. 15. Maii	
Rerū deus tenax uigor	7		
Rerum creator optime	12		
Rex eteme domine	30		
Rex gloriose martyriū	53		
Sanctorum meritis incly- ta gaudia	52		
Somno reftis artubus	8		
Splēdor paternæ gloriæ	9		

Registrum

a b c d e f g
h i k l m n o

Omnes sunt dueral.

318

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

FINE

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly bleed-through or a second page's content.

